

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA

OBILOVINY

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

2005
LISTOPAD

Odpovědní odborní redaktoři:

Ing. František Kůst MZe ČR
Ing. Jan Adamec MZe ČR

Ředitelka odboru:

Ing. Eva Divišová MZe ČR

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Agrární komora ČR	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD)
Českomoravské sdružení organizací zemědělského zásobování a nákupu	Podniky prvovýroby a zpracovatelského průmyslu
Český hydrometeorologický ústav	Státní rostlinolékařská správa
Český statistický úřad	Státní zemědělský intervenční fond
Ekonomický servis Ministerstva zemědělství USA (USDA Economic Research Service)	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Ministerstvo financí České republiky	Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a. s.
Ministerstvo zemědělství České republiky	Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky
Official Journal of the European Communities	Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.
Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO)	

Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Termín **marketingový rok**, který je ve zprávě používán, začíná pro komoditu **obiloviny 1. 7. a končí 30. 6. následujícího kalendářního roku. Počáteční zásoby** představují veškeré nespotřebované obilí na počátku marketingového roku (tedy k 1. 7.) a **konečné zásoby** veškeré nespotřebované obilí na konci marketingového roku (tedy k 30. 6. příštího kalendářního roku).

OBSAH

Úvod	1
Seznam zkratk	1
Souhrn	2
Opatření na trhu obilovin ČR	4
1. Pravidla agrárního obchodu ČR	4
2. Rozdělení odpovědnosti SZIF platební agentury a celní správy při provádění obchodních mechanismů	5
3. Zásahy SZIF platební agentury	5
4. Celní opatření platná od 1. 5. 2005 dle celního sazebníku EU	9
5. Licenční politika	10
6. Daňová politika	10
7. Legislativa ČR vztahující se k obilovinám	11
8. Významná nařízení ES k společné organizaci trhu v odvětví obilovin	13
9. Harmonizované nebo nové ČSN vztahující se k obilovinám	14
10. Podpůrné programy pro rok 2004	16
11. Nepotravinářské využití obilovin	20
Mezinárodní trh s obilovinami	22
Trh s obilovinami v České republice	35
Obiloviny celkem	37
Pšenice	50
Žito	57
Ječmen	62
Oves	69
Kukuřice	73
Triticale (Žitovec)	78
Ostatní obiloviny	81
Přílohy	83

ÚVOD

Tato situační a výhledová zpráva Obiloviny z října 2005 navazuje na zprávu vydanou v září 2004. Vychází z údajů dostupných do 15. 10. 2005, pokud není uvedeno jinak. V prvním oddílu je stručně popsána zemědělská politika ČR týkající se obilnářství, ve druhém aktuální stav zahraničního trhu s obilovinami s důrazem na sousední země a ve třetím situace v České republice. Součástí Situační a výhledové zprávy Obiloviny jsou přílohy, obsahující podrobné údaje týkající se obilovin pro případnou další analytickou práci. Situační a výhledová zpráva Obiloviny využívá za účelem vyšší objektivnosti více zdrojů informací.

Situační a výhledové zprávy jsou k dispozici v budově Ministerstva zemědělství ČR, na zemědělských agenturách MZe ČR a na krajských pracovištích Agrární komory ČR. V elektronické podobě je Situační a výhledová zpráva k dispozici na internetové adrese <http://www.mze.cz>.

SEZNAM ZKRATEK

ACP	Skupina afrických, karibských a tichomořských rozvojových zemí.
CEFTA	Středoevropská dohoda o volném obchodu.
CIF (c.i.f.)	Cost, Insurance, Freight = výlohy, pojistné, dopravné placeny. Prodávající platí přepravu zboží do místa určení včetně pojištění. Kupující nese výlohy od vyložení zboží v místě určení.
DG – TAXUD	Directorate General Taxation and Customs Union, Generální ředitelství pro daně a celní unii.
EAGGF	European Agricultural Guarantee and Guidance Fund, Evropský zemědělský orientační a záruční fond.
EHP	Evropský hospodářský prostor.
EU	Evropská unie.
EUR	Zkratka eura, společné měnové jednotky jedenácti států Evropské unie.
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu.
FAO	Food and Agriculture Organisation of the United Nations, Organizace OSN pro výživu a zemědělství.
FIFG	Financial Instrument for Fisheries Guidance, Finanční nástroj pro podporu rybolovu.
FOB (f.o.b.)	Free on Board = volně na palubu lodi. Prodávající hradí náklady až po naložení do dopravního prostředku na uvedeném místě.
HUF	Zkratka maďarského forintu, maďarské měnové jednotky.
IGC	International Grain Council, Mezinárodní obilní rada.
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.
ONIC	Office National Interprofessionel des Céréales, Národní úřad pro obiloviny.
PLN	Zkratka polského nového zlotého, polské měnové jednotky.
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.
RUR	Zkratka ruského rublu, ruské měnové jednotky.
SKK	Zkratka slovenské koruny, slovenské měnové jednotky.
SZP	Společná zemědělská politika.
SSHR	Správa státních hmotných rezerv.
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond.
USDA	U. S. Department of Agriculture, Ministerstvo zemědělství USA.
WTO	World Trade Organization, Světová obchodní organizace.

SOUHRN

Na základě výsledků soupisu ploch osevů ČSÚ k 31. 5. 2005 dosáhla výměra všech obilovin pěstovaných pro sklizeň v roce 2005 celkové rozlohy 1 593,5 tis. ha. Z dlouhodobého pohledu tak dochází k určité stabilizaci osevních ploch, kdy osevní plocha pěstovaných obilovin se pohybuje kolem výměry 1600 tis. ha. V meziročním srovnání se jedná o mírný pokles o 13,8 tis. ha (tj. o 0,9 %). Mírný pokles byl zaznamenán u ozimých i jarních obilovin s výjimkou obou typů ječmenů – ozimého i jarního a triticales, kde bylo dosaženo nevýrazného navýšení.

Ze struktury výměr jednotlivých druhů obilovin ve srovnání s údaji loňského roku vyplývá, že v zastoupení jednotlivých druhů obilovin nedošlo letos k významnému posunu. Opět zcela dominantní roli mezi obilovinami hraje, přes mírné snížení osevních ploch, ozimá pšenice. K 31. 5. 2005 bylo v ČR pěstováno 762,8 tis. ha ozimé pšenice, což je pouze o 38,9 tis. ha (tj. o 4,9 %) méně, než tomu bylo v roce 2004. Pěstební výměra ostatních ozimých obilovin vykazovala jak pokles tak i nárůst ploch (u ozimého žita meziročně poklesla o 20,8 %, u ozimého ječmene byl nárůst o 8,0 % a u triticales o 3,2 %).

Jarní obiloviny zaznamenaly kromě jarního ječmene meziroční pokles osevních ploch (jarní pšenice o 6,2 %, kukuřice o 11,0 % a oves o 11,8 %). Pokles v pěstování jarních obilovin vycházel především z minimálních zaorávek ozimých plodin a to jak ozimých obilovin, tak i řepky. Dalším důvodem byla větší výnosová jistota u ozimých obilovin.

Ozimá pšenice si svojí výměrou pěstování zachovala mezi ostatními obilovinami své výjimečné postavení, které se bezprostředně promítá do celkových výsledků sklizně s vlivem na celkovou bilanci obilovin.

Předpokládaná celková sklizeň obilovin v roce 2005, vycházející z odhadu ČSÚ k 15. 9. 2005, doplněná o odhad Ministerstva zemědělství u okrajových obilovin, činí 8 078,3 tis. tun. Jedná se o velmi malý meziroční pokles produkce obilovin o 705,5 tis. tun (8,0 %). Předpokládaná celková produkce obilovin v letošním roce je třetí nejvyšší ve srovnání s konečnými sklizněmi předchozích let od roku 1980. Taková, znovu velmi vysoká úroveň sklizně obilovin znamená, že celkový charakter našeho vnitřního trhu se nemění a setrvává trh s převažujícími rysy výrazně vyšší nabídky nad poptávkou.

Rekordní sklizeň obilovin roku 2004 v EU 25 se dle odhadů nebude opakovat, přesto se odhaduje, že celková produkce obilovin bude ve výši 252 mil. tun (pokles o 8,7 %). Výrazné změny bilančních dispozic pro rok 2005/2006 v porovnání s předchozím marketingovým rokem se v EU 25 neočekávají s výjimkou některých států (Španělsko, Portugalsko, Itálie). Pro odčerpání přebytků na volném trhu se předpokládá zejména navýšení objemů vývozu a navýšení objemů zásob obilovin (včetně intervenčních).

V marketingovém roce 2004/2005 byl zahájen intervenční nákup obilovin dle pravidel EU, který je shodný pro všechny členské země EU. Zemědělskými subjekty bylo od 1. 11. 2004 do 31. 5. 2005 nabídnuto do intervenčního nákupu celkem 1 421 305 tun obilovin. Celkové převzaté množství do intervenčního nákupu činilo 907 918 tun obilovin. Smluvní skladová kapacita v ČR ke dni 31. 8. 2005 byla na množství 934 849 tun obilovin, v čemž je zahrnuta navýšená kapacita smlouvaná na dobu určitou pro destinační nabídky našich skladovatelů určených k přeskladnění do Německa, Belgie.

EK rozhodla o nabídkovém řízení pro vývoz intervenčních zásob pšenice pro středoevropské země (ČR, Polsko, Maďarsko, Rakousko) do určitých třetích zemí. V prvním nabídkovém řízení pro vývoz intervenčních zásob pšenice obecné dle nařízení Komise č. 458/2005 bylo Českou republikou nabídnuto 400,0 tis. tun. Z tohoto množství bylo celkem odsouhlaseno k prodeji 336,4 tis. tun. Nabídkové řízení bylo ukončeno 23. 6. 2005. Druhé nabídkové řízení bylo otevřeno dle nařízení Komise č. 1063/2005 na 180,0 tis. tun pšenice obecné a potrvá do 22. 6. 2006. Do 15. 9. 2005 bylo z tohoto tendru prodáno 179,8 tis. tun. Další nabídkové řízení bylo otevřeno pro vývoz ječmene ze zásob české intervenční agentury dle nařízení Komise č. 1375/2005 na množství 31,4 tis. tun. Z tohoto množství nebyl uskutečněn žádný prodej.

Pro marketingový rok 2005/2006 jsou pravidla intervenčního nákupu v základních parametrech (druhy intervenčně nakupovaných obilovin, minimální akceptované množství, zahájení intervenčního nákupu atd.) nezměněna. Změna je však v oblasti posuzování kvality, kdy se NK č. 824/2000 novelizuje NK č. 1068/2005 a stanovují se přesné limity pro obsah kontaminujících látek v obilovinách, mezi jinými i limit pro mykotoxiny v zrně.

Celkový dovoz ve výši 63,5 tis. tun v minulém marketingovém roce sloužil především pro potřeby doplnění špičkových partií pšenice tvrdé a žita. U ostatních komodit byl dovoz velmi nízký a tvořil 28,8 % celkového skutečného dovozu. Předpokládaný dovoz pro stávající marketingový rok 2005/2006 se očekává v důsledku opětovně vysoké sklizně v množství 65,5 tis. tun. U celkového vývozu se očekává jeho mírný nárůst z 1 152,7 tis. tun v marketingovém roce 2004/2005 na 1 500,0 tis. tun v marketingovém roce 2005/2006. Uvedený velmi vysoký vývoz je předpokládán především z důvodů vysoké sklizně v ČR a vyhlášených tendrů na vývoz z intervenčních zásob obilovin.

I v letošním roce zůstává zachován dominantní vliv pšenice na celkovou bilanční rovnováhu všech obilovin. Jako v uplynulých letech, tak i v letošním roce je většina přebytků obilovin ve formě pšenice. Vyrobené přebytky z letošní sklizně by se měly odčerpat prostřednictvím intervenčních nákupů (tzv. záchranné sítě) v zemích EU. Znovu se očekává zvýšený zájem o tento nákup.

Extrémní meziroční navýšení produkce obilovin ze sklizně 2004 negativně působilo na cenový vývoj v průběhu celého marketingového roku 2004/2005. K propadu cen došlo ještě v průběhu sklizně a očekávání producentů, že po sklizni dojde k výhodnější cenové nabídce, případně uplatnění produkce v intervenčním nákupu se nenaplnilo. Určité uklidnění v pohybu cen přišlo až v souvislosti s vyhlášením stálých nabídkových řízení na vývoz obilovin z intervenčních zásob do třetích zemí. Pro marketingový rok 2005/2006 se předpokládá, že vlivem určitého oživení na obilném trhu v závěru marketingového roku 2004/2005 bude působit na stabilizaci cen. Vzhledem k nižší nabídce obilovin potravinářské kvality se dá předpokládat, že měsíční průměry cen potravinářské pšenice u zemědělců dosáhnou v závěru roku 2005 úrovně 2 600 – 2 900 Kč a u krmné pšenice 2 000 – 2 300 Kč. Také u ostatních krmných obilovin lze předpokládat nízké cenové průměry, a to u ječmene krmného na 2 000 – 2 150 Kč/t, u kukuřice na 2 500 – 2 800 Kč/t a u ovsa na 2 000 – 2 250 Kč/t.

Výrazný pokles cen obilovin se pravděpodobně tak výrazně nepromítne u komodity, která nebyla v předchozích letech ve výrazném přebytku a rozsah pěstování bylo smluvně zajištěno. Týká se to především sladovnického ječmene, u kterého se předpokládá mírně vyšší cenová hladina na cenové úrovni 2 900 – 3 100 Kč/t. U žita, které vždy bylo svoji cenovou hladinou nad průměrem ostatních obilovin se očekává výrazný pokles cen až do rozmezí 2 500 – 2 700 Kč/t u partií s velmi kvalitní surovinou (ostatní partie lze očekávat na úrovni 2 100 – 2 350 Kč/t)

OPATŘENÍ NA TRHU OBILOVIN ČESKÉ REPUBLIKY

1. Pravidla agrárního obchodu ČR

Společná zemědělská a společná obchodní politika EU

Česká republika jako člen EU, je povinna dodržovat principy a pravidla Společné zemědělské politiky (SZP), která zabezpečuje regulaci trhu s obilovinami zejména prostřednictvím společné organizace trhu (SOT) s obilovinami. Společná zemědělská politika (SPZ) v podstatě spočívá na třech principech. Jedná se o princip jednotného trhu, princip preference Společenství a princip finanční solidarity.

Princip jednotného trhu představuje volný pohyb zemědělských produktů mezi jednotlivými členskými státy. Zemědělský trh je součástí velkého jednotného vnitřního trhu, z něhož jsou vyloučena taková opatření, která doprovázejí běžný zahraniční obchod, jako jsou cla, obchodní omezení, vývozní dotace apod. Aby jednotný trh mohl fungovat, bylo nezbytné zavést jednotné předpisy, jednotné ceny a jednotná pravidla hospodářské soutěže. Princip jednotného trhu vyplývá z používání jednotlivých nástrojů na území všech členských států. Vyžaduje jednotný tržní management a předpokládá rovněž jednotnou ochranu na vnějších hranicích.

Princip preference Společenství je logickým následkem vytvoření jednotného zemědělského trhu. Je to v podstatě prosazení zásad, které poskytují přednost odbytu produktům vyrobených v členských zemích. Tento princip je velmi důležitý, protože chrání vnitřní trh před levnými dovozy a před nadměrným kolísáním světového trhu. Toho je možné dosáhnout pomocí různých zemědělsko politických nástrojů. Ty při dovozech a vývozech působí jako určitá zdymadla, která na hranicích zachycují a vyrovnávají cenové výkyvy.

Princip finanční solidarity je základním pilířem Společné zemědělské politiky, neboť její vytvoření znamená, že náklady na její fungování musí být hrazeny společně. Aby mohla prakticky fungovat, je vytvořen společný fond – EAGGF – Evropský zemědělský orientační a záruční fond (European Agricultural Guarantee and Guidance Fund), který je součástí rozpočtu Společenství. Skládá se ze dvou sekcí: - záruční sekce, která financuje náhrady na vývoz do třetích zemí a intervence zaměřené na stabilizaci zemědělských trhů, - orientační sekce, která financuje strukturálně politická opatření.

SOT obiloviny je v rámci pravidel daných základním nařízením Rady č. 1784/2003 o společné organizaci trhu s obilovinami řízena Evropskou komisí. Přijímaná opatření jsou předkládána ke schválení řídicímu výboru pro obiloviny (ŘVO), který je tvořen zástupci EK a členských států a který má za úkol vyjadřovat se k předkládaným návrhům nařízení, schvalovat návrhy opatření k řízení trhu, které jsou předkládány Evropskou komisí a zejména zprostředkovávat kontakt a výměnu informací mezi členskými státy a Komisí. Nástrojem pro realizaci SOT obiloviny v ČR na národní úrovni je Státní zemědělský intervenční fond SZIF.

Evropská unie (EU) praktikuje jednak společnou zemědělskou politiku (SZP) a jednak společnou obchodní politiku. Obě tyto politiky zcela zásadně ovlivňují agrární obchod České republiky. Vstupem České republiky do EU se zahraničním obchodem stal pouze obchod se zeměmi mimo EU, tzv. třetími zeměmi. Obchod mezi současnými členskými státy je obchodem vnitřním v rámci jednotného trhu EU. Povinností všech členských zemí EU je uskutečňovat jak SZP, tak i společnou obchodní politiku a řídit se jednotnými právními předpisy v rámci těchto politik vydaných EU. Jedna z prvních tržních organizací byla zavedena již v roce 1962 pro obiloviny.

Společná zemědělská politika uplatňuje jednotné zásady pokud jde o podporu exportu zemědělských komodit a přístup na trh v podobě preferenčních ujednání. Pro dovozy do EU platí společný celní sazebník EU včetně jednotných celních preferencí a preferenčních celních kvót.

Společná obchodní politika je založena na jednotných zásadách, zejména pokud jde o úpravy celních sazeb, uzavírání celních a obchodních dohod, liberalizačních opatření, vývozní politiku, ochranná obchodní opatření apod.

2. Rozdělení odpovědnosti SZIF platební agentury a celní správy při provádění obchodních mechanismů

Odpovědnosti SZIF platební agentury v oblasti SZP

- Zveřejňuje informace o – zboží, na jehož dovoz nebo vývoz je povinná dovozní nebo vývozní licence,
 - sazbách vývozních subvencí a vývozních clech,
 - podmínkách podávání žádostí o udělování vývozních subvencí a o povinnosti placení vývozních cel.
- Registruje obchodníky, kteří exportují zemědělské a zpracované zemědělské výrobky a žádají o licenci.
- Vydává vývozní a dovozní licence a výpisy z nich (včetně osvědčení o stanovení vývozní subvence předem).
- Přijímá kauce požadované v rámci SZP pro dovozní a vývozní licence, vývozní subvence, předběžné platby a další opatření.
- Provádí platby vývozních subvencí a vybírá vývozní cla.
- Při vývozu zpracovaných zemědělských výrobků vede registr předpisů.

Odpovědnosti celní správy v oblasti SZP

- Přijímání (uznávání) dovozních a vývozních deklarací.
- Ověřování tarifní klasifikace zboží při dovozu a vývozu.
- Ověřování dovozních a vývozních licencí a připisování vyvážených množství na licencích.
- Vybírání poplatků při dovozu (cla a jim ekvivalentní poplatky).
- Provádí fyzickou kontrolu zahrnující zkoušení a odebrání vzorků.
- Kontroluje zboží z jiných členských států, na které jsou v těchto státech udělovány produkční podpory.
- Potvrzuje vývoz zboží do určených míst (distancí), pro které je vývoz určen.

Platební agentury úzce spolupracují s celní správou a předávají si vzájemně potřebné informace k pokud možno bezporuchovému provádění obchodních mechanismů a k zajištění regulace obchodu s třetími zeměmi v rámci pravidel SZP. Platební agentury rovněž mohou část svých činností a pravomocí delegovat na orgány celní správy. Jsou však zodpovědné za řádné informování Komise o aktivitách vztahujících se k obchodním mechanismům.

3. Zásahy SZIF platební agentury

Právní úprava činnosti SZIF

Zákonem č. 256/2000 Sb., ze dne 14. července roku 2000, o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů byl zřízen Státní zemědělský intervenční fond (dále pouze „Fond“). Jeho úkolem je na základě nařízení vlády, vydaných k provedení tohoto zákona, provádět a zavádět tržní pořádky pro stabilizaci trhů se zemědělskými výrobky a potravinami.

V roce 2003 a 2004 byla schválena rozsáhlá novela zákona č. 256/2000 Sb., prostřednictvím zákona č. 128/2003 Sb., a zákona č. 85/2004 Sb.,. Hlavním cílem novelizace zákona bylo vytvoření podmínek pro plnou realizaci společné zemědělské politiky EU. Předmětem novel byla ta ustanovení zákona, která jsou nezbytná pro činnost SZIF podle předpisů Evropských společenství. Jedná se především o úpravu a zpřesnění ustanovení, vztahující se k finančním podporám, subvencím či intervenčním nákupům. Zároveň došlo k posílení kontrolních mechanismů SZIF. Dalším významným důvodem novel bylo zakotvení Integrovaného administrativního a kontrolního systému, zejména pak vznik a vedení evidence využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů v souladu s požadavky EU. Novela zákona č. 128/2003 Sb., o SZIF, zároveň k 30. 4. 2004 ukončila působnost Prezidia SZIF a řada jeho aktivit přechází na Evropskou komisi a některé úkony na Ministerstvo zemědělství. Činnost SZIF se dále řídí úplným zněním zákona č. 252/1997 Sb., ČR, o zemědělství ve znění zákona

č. 62/2000 Sb., zákona č. 307/2000 Sb., ve znění zákona č. 128/2003 Sb., a zákona č. 85/2004 Sb., a nařízeními Rady nebo Komise Evropských společenství.

Dnem 30. 4. 2004 byla SZIF udělena akreditace jako Platební agentuře pro provádění Společné zemědělské politiky financovaných ze záruční sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu. Česká republika je tímto aktem plně připravena administrovat platby jak ze zdrojů EU, tak i z národních zdrojů

Regulace společného trhu s obilovinami v marketingovém roce 2004/2005

Pravidla režimu intervenčního nákupu stanovuje Evropská komise a jsou platná pro všechny členské státy Evropské unie. V České republice byl intervenční nákup realizován v období od 1. listopadu do 31. května a je realizován u pšenice obecné, ječmene obecného a kukuřice seté. Intervenční nákup obilovin v České republice vycházel ze základních nařízení, která upravují provádění společné organizaci trhu s obilovinami. Jsou to: Nařízení Rady č. 1784/2003, o společné organizaci trhu s obilovinami; Nařízení Komise (ES) č. 824/2000, kterým se stanoví postupy přejímání obilovin intervenčními agenturami a metody analýzy pro určování kvality obilovin; Nařízení vlády ČR č. 180/2004 Sb., kterým se stanoví bližší podmínky při provádění opatření společné organizace trhu s obilovinami.

Intervenční nákup obilovin ze sklizně roku 2004:

Zemědělskými subjekty bylo od 1. 11. 2004 do 31. 5. 2005 nabídnuto do intervenčního nákupu celkem 1 421 305 tun obilovin z toho 1 231 883 tun pšenice; 130 955 tun ječmene; 58 467 tun kukuřice. Po odečtení zamítnutých nabídek z důvodu formálních nedostatků nabídky, odvolaných nabídek ze strany nabízejících, odmítnutých nabídek ze strany SZIF z důvodu nevyhovující kvality celkový objem obilovin do intervenčního nákupu činil 901 910 tun. Celkové převzaté množství oproti nabídkám bylo vyšší, zemědělské subjekty si ponechaly rezervu, odchylka činila 0,7 %.

Převzaté množství do intervenčního nákupu činilo 907 918 tun obilovin, z toho pšenice činila 791 079 tun, ječmen 85 654 tun a kukuřice 31 185 tun, což odpovídá objemu finančních prostředků 2,948 mld. Kč.

Komodita	Destinační nabídky (t)	LOCO nabídky (t)	Celkem převzato (t)
Pšenice obecná	139 238,1	651 840,9	791 079,0
Ječmen	11 959,6	73 694,6	85 654,2
Kukuřice	8 601,2	22 583,4	31 184,5
Celkem	159 798,9	748 118,9	907 917,7

Intervenční skladování obilovin:

Smluvní skladová kapacita v ČR ke dni 30. 9. 2005 vykazovala 934 849 tun obilovin, z toho smlouvy na dlouhodobé skladování činily 696 229 tuny a smlouvy na krátkodobé skladování činily 238 620 tun. SZIF uzavřel smlouvy s 99 skladovateli ve 174 skladech. Ke dni 30. 9. 2005 byly všechny nabídky umístěny od nabízejících subjektů do intervenčních skladů s výjimkou jednoho případu, kdy množství 1 800 tun ječmene je uskladněno ve skladu nabízejícího subjektu do 31. 10. 2005.

Skladování obilovin z intervenčních zásob ČR v jiných zemích EU:

Přeskladňování 55 208 tun pšenice do Německa (přístavní sklad v Brake) bylo dokončeno k 31. 7. 2005. Brusel přispívá na toto přeskladnění částkou 21,09 EUR/t, což je podstatná část přepravních nákladů, avšak náklady na vyskladnění ze skladů SZIFu a naskladnění ve skladu v Brake, jakož i vyšší skladovací poplatek u německého skladovatele musí hradit SZIF ze svého rozpočtu. Celkové náklady na přeskladnění do Brake činí cca 25 mil. Kč bez DPH. Dne 17. 6. 2005 EK odsouhlasila přeskladnění množství 300 000 tun obilovin z ČR do Belgie za přispění částky v průměru

23,51 EUR/t na úhradu dopravních nákladů. Bylo vypsáno výběrové řízení na přepravce obilovin do Belgie na množství 200 000 tun, a to z důvodu následného schválení dalšího nabídkového řízení na vývoz do třetích zemí ve výši 180 000 tun pšenice obecné. ČR při realizaci přeskladnění do Belgie bude hradit celkem 95,2 mil. Kč. Vzhledem ke skutečnosti, že k 30. 9. 2005 je odhad přepravce na přeskladnění množství obilovin pouze 121 357,7 tun, na jednání Řídicího výboru pro obiloviny dne 29. 9. 2005 byla schválena změna rozhodnutí Komise č. 2005/1905 ze dne 17. června 2005 o povolení ukončení termínu přeskladnění celkového množství 187 127,47 tun obilovin z českých intervenčních zásob do skladů v Belgii na 31. 10. 2005.

Intervenční prodej obilovin ze sklizně roku 2004:

1. Nabídkové řízení pro vývoz intervenčních zásob pšenice obecné podle NK č. 458/2005:

EK rozhodla o nabídkovém řízení pro vývoz intervenčních zásob pšenice pro středoevropské země (ČR, Polsko, Maďarsko, Rakousko) do určitých třetích zemí. ČR nabídlo do tohoto tendru 300 tis. tun pšenice s tím, že toto množství může být postupně navyšováno. Dne 14. 6. 2005 na žádost ČR zvýšila EK celkové množství obilovin na 400 000 tun pšenice obecné. Toto nabídkové řízení na vývoz bylo ukončeno dne 23. 6. 2005.

Průběh prodeje pšenice obecné z intervenčních zásob ČR vývozem do určitých třetích zemí podle NK č. 458/2005 a NK č. 891/2005:

Kolo výběrového řízení	Datum	Nabídková cena v EUR/t	Schválené množství k prodeji v t
1.	31.3.2005	89,90	8 150
2.	7.4.2005	88,60	20 142
3.	14.4.2005	91,50	57 964
4.	21.4.2005	90,02	29 535
5.	28.4.2005	91,22	54 240
6.	12.5.2005	0	0
7.	19.5.2005	0	0
8.	26.5.2005	90,34	26 846
9.	2.6.2005	94,18	75 941
10.	9.6.2005	0	0
11.	16.6.2005	95,35 – 96,5	44 017
12.	23.6.2005	95,74	19 603
celkem			336 438

Podle NK č. 458/2005 a NK č. 891/2005 bylo celkem k prodeji odsouhlaseno množství 336 438 tun.

2. Nabídkové řízení na prodej pšenice obecné do třetích zemí podle NK č. 1063/2005:

EK na svém řídicím výboru dne 6. 7. 2005 schválila otevření dalšího nabídkového řízení na vývoz intervenčních zásob pšenice z intervenčních zásob ČR do určitých třetích zemí v objemu 180 tis. tun pšenice obecné. Dne 7. 7. 2005 SZIF zveřejnil na svých webových stránkách aktuální prodejní seznam nabízené pšenice obecné k prodeji v tomto stálém nabídkovém řízení. První uzávěrkový termín byl stanoven na 14. 7. 2005. SZIF požádal Evropskou Komisi, řídicí výbor pro obiloviny, prostřednictvím MZe o navýšení množství pšenice obecné na prodej do nabídkového řízení do určitých třetích zemí podle NK č. 1063/2005 z 180 000 tun na 275 911 tun, EK schválila toto navýšení dne 15. 9. 2005. Toto nabídkové řízení potrvá až do 22. 6. 2006.

Průběh prodeje pšenice obecné z intervenčních zásob ČR vývozem do určitých třetích zemí podle NK č. 1063/2005 a NK č.1535/2005:

Kolo výběrového řízení	Datum	Nabídková cena v EUR/t	Schválené množství k prodeji v t
1.	14.7.2005	91,05	24 236
2.	28.7.2005	0	0
3.	11.8.2005	96,21	26 365
4.	25.8.2005	95,11	13 716
5.	8.9.2005	93,55 a 94,67	88 245
6.	15.9.2005	94,54	27 235
7.	22.9.2005	0	0
8.	29.9.2005	0	0
9.	6.10.2005	95,26	72 882
celkem			252 679

Ke dni 11. 10. 2005 bylo v rámci obou tendrů prodáno 589 117 tun pšenice obecné z intervenčních zásob ČR vývozem do určitých třetích zemí.

3. EK otevřela dne 11. 8. 2005 nové nabídkové řízení pro vývoz ječmene ze zásob české intervenční agentury podle NK č. 1375/2005 zatím na množství 31 443 tun ječmene do určitých třetích zemí v období od 8. 9. 2005 do 22. 6. 2006. Množství ječmene nabízené k prodeji bude navýšeno po dokončení přeskladnění ječmene do Belgie tak, aby došlo k maximálnímu odčerpání intervenčních zásob obilovin vzhledem k blížícímu se zahájení intervenčního nákupu hospodářského roku 2005/2006.

4. Dne 15. 9. 2005 EK schválila otevření stálého nabídkového řízení na vývoz pšenice obecné ze zásob české intervenční agentury podle NK č. 1622/2005 na množství 55 208 tun pšenice obecné skladované v Německu vývozem do určitých třetích zemí.

Regulace společného trhu s obilovinami v marketingovém roce 2005/2006

V marketingovém roce 2005/2006 platí pro intervenční nákup obilovin stejná nařízení, která jsou uvedena v textu odstavce Regulace společného trhu obilovin v marketingovém roce 2004/2005. Nařízení komise (ES) č. 1068/2005 novelizuje Nařízení komise (ES) 824/2000 tím, že stanovuje přesné limity pro obsah kontaminujících látek v obilovinách, mezi jinými stanovuje i limit pro mykotoxiny v zrně. Obsahy kontaminujících látek v obilovinách budou v souladu s Nařízením komise č. 1068/2005 sledovány na základě prováděné analýzy rizik, kterou pro SZIF zpracují odborná pracoviště. Všechny základní informace týkající se intervenčního nákupu v marketingovém roce 2005/2006 jsou uvedeny na internetových stránkách SZIF na internetové adrese <http://www.szif.cz> – „Základní informace o přejímání obilovin při intervenčním nákupu obilovin ze sklizně roku 2005“ a „Zjišťování a stanovení kontaminujících látek při intervenčním nákupu obilovin ze sklizně roku 2005 na základě analýzy rizik“ (jsou umístěny v sekci Společná organizace trhu/Komodity – Rostlinná výroba – Obiloviny – Intervenční nákup obilovin). Dále byla vydána Příručka k intervenčnímu nákupu obilovin v marketingovém roce 2005/2006.

Seznam intervenčních center platných pro Českou republiku je ustanoven nařízením Komise (ES) č. 750/2004. Hlavní význam existence intervenčních center spočívá v zajištění spravedlivého rozvržení nákladů na dopravu zboží k intervenci. Přepavní náklady na dopravu obilovin z nabízejícího skladu do intervenčního skladu proplácí platební agentura dodavateli na základě tarifních vzdáleností a paušálních nákladů stanovených SZIF. Zároveň je od základní intervenční ceny za dodané obiloviny odečítána tzv. Parita, která je tvořena přepravními náklady na dopravu obilovin z nabízejícího skladu do intervenčního centra.

Pro skladování obilovin ze sklizně roku 2005 byla vyhlášena výběrová řízení:

1. kolo VŘ na sklady sklizeň 2005 – zrušeno
2. kolo VŘ na sklady sklizeň 2005 – nabídnuta kapacita 185 000 tun na destinační nabídky

Trvalé VŘ na sklady sklizeň 2005:

Otevírání obálek 13. 9. 2005 – nabídnuto celkem 336 500 tun, z toho 63 000 tun destinační nabídky, 37 000 tun loco nabídky cizích subjektů a 236 500 tun loco nabídky skladovatelů.

Otevírání obálek 27. 9. 2005 – nabídnuto celkem 89 400 tun, z toho 23 750 tun destinační nabídky a 65 650 tun loco nabídky skladovatelů.

Otevírání obálek 11. 10. 2005 – nabídnuto celkem 36 000 tun, z toho 7 600 tun destinační nabídky, 2 000 tun loco nabídky cizích subjektů a 26 400 tun loco nabídky skladovatelů.

Znamená to celkovou nabídnutou kapacitu přibližně 647 000 tun s tím, že v současné době probíhá kontrola skladů, zda splňují všechny podmínky pro intervenční skladování obilovin podle předpisů ES. Posléze bude se skladujícími subjekty podepsána smlouva o skladování, jejíž návrh je nyní připomínkován ze strany skladovatelů.

4. Celní opatření platné po vstupu ČR do EU

Celní kvóty jsou určeny množstvím zboží (vyjádřené hmotností, objemem nebo hodnotou), které je propuštěno do volného oběhu za sníženou celní sazbu. Celní kvóty stanovené v rámci EU jsou společné pro všechny členské státy EU. Jsou řízeny Generálním ředitelstvím pro daně a celní unii – DG TAXUD (Directorate General: Taxation and Customs Union) v Bruselu. Pravidla řízení (administrace) uvedených celních kvót v EU jsou upravena Nařízením Komise (EHS) č. 2454/93 – Prováděcí předpis k Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství.

Národní předpisy pro implementaci celního zákona a vnitřních předpisů jsou následující:

- Vyhláška č.199/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona a kterou se zrušují některé vyhlášky upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží.
- Vyhláška č.200/2004 Sb., o statistice dováženého a vyváženého zboží.

Kvóty v rámci společné zemědělské politiky

Vzhledem k tomu, že se na každý produkt vztahují určitá obchodní opatření, která zahrnují i celní kvóty, musí být definována opatřeními (Nařízením Komise nebo Rady EU). Tam, kde je opatření pro celní kvóty, musí být kvóty jasně definovány 6ti místným číselným kódem, známými jako „order number“ (ON). Celní kvóty uplatňované v rámci společné zemědělské politiky a vztahující se na dovoz zemědělských komodit jsou spravovány na základě licencí.

Dovozce, který požaduje uplatnění snížené celní sazby v rámci těchto kvót, musí kromě vyplnění příslušných údajů do JCD při propouštění zboží do volného oběhu předložit platnou licenci.

Získáním licence má deklarant rezervovanou část celní kvóty pro příslušný kalendářní rok. Licence se uděluje na základě písemné žádosti a splnění ostatních podmínek. Jednou z podmínek pro udělení licence je složení kauce, která se držiteli licence vrací v případě využití licence, tzn. dovozu požadovaného množství zboží. Licence mohou být obchodovatelné. Licence vydaná v jednom členském státu EU platí i v ostatních členských státech EU. V České republice tyto licence v rámci společné zemědělské politiky vydává Státní zemědělský intervenční fond.

Administrace těchto celních kvót spadá v rámci EK do působnosti DG AGRI.

5. Licenční politika

Systém dovozních a vývozních licencí a certifikátů je založen na horizontálním Nařízení Komise č. 1291/2000, které stanoví společná prováděcí pravidla k aplikaci licencí v členských státech EU. Smyslem licenčního režimu je:

- získávat údaje pro analýzu a kontrolu dovozu a vývozu (a následné řízení trhu),
- zajišťovat systém celních kvót na dovozy,
- zabezpečit dodržování závazků GATT/WTO v oblasti dovozu a vývozu.

Dovozní a vývozní licence představují oprávnění, ale zároveň i závazek pro vývoz nebo dovoz určitého množství konkrétního výrobku v daném období platnosti licence.

Licence pro obiloviny vydává SZIF jako platební agentura v rámci společné organizace trhu s obilovinami. Veškerý dovoz a vývoz produktů, které patří pod společnou organizaci trhu s obilovinami, podléhá předložení dovozní nebo vývozní licence s výjimkou malých množství jejichž výše je uvedena v příloze III. Nařízení Komise č. 1291/2001.

Veškeré informace týkající se výdeje licencí pro obiloviny jsou uvedeny na internetových stránkách www.szif.cz

6. Daňová politika

V souvislosti se vstupem do Evropské unie musela Česká republika jako členský stát přizpůsobit svůj daňový systém principům stanoveným právní úpravou Evropských společenství. Jednou z oblastí, které se tato změna dotkla, je režim daně z přidané hodnoty uplatňovaný u obchodů uskutečňovaných uvnitř společného trhu EU. Ode dne vstupu ČR do EU je Česká republika povinna uplatňovat DPH v souladu s pravidly, která existují v Evropské unii. Základní principy pro zdanění daní z přidané hodnoty jsou obsaženy v Šesté směrnici Rady EU č. 77/388/EHS, ve znění pozdějších předpisů. Tyto principy jsou členské státy povinny implementovat do svých národních právních předpisů. V České republice to je nový zákon o DPH, který od 1. 5. 2004 nahradil stávající zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních došlo od roku 2004 k zásadním změnám při správě, placení i termínech splatnosti spotřebních daní. Při plnění daňových povinností platí, není-li v příslušném daňovém zákonu stanoveno jinak, společná procesní pravidla, která byla přijata zákonem ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o správě daní a poplatků"). Podle specifických ustanovení zákona o spotřebních daních mohou předkládat daňová přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně také právnické a fyzické osoby, mající postavení daňových poplatníků, které nakoupily nebo samy vyrobily a prokazatelně použily minerální oleje pro výrobu tepla (dále jen "topné oleje") a vybrané minerální oleje pro zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa (dále jen "zelená nafta"). Zákon č. 693/2004 Sb., kterým se měnil zákon č. 237/2004 Sb., o spotřebních daních, nezměnil nárok na vrácení 60 % spotřební daně, vznikající právnickým a fyzickým osobám, provozujícím zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa, které nakoupily stanovené druhy olejů, paliv a maziv a prokazatelně je použily pro výše uvedené druhy činností. Způsob výpočtu

vrátky spotřební daně a ostatní podrobnosti upravuje vyhláška MZe č. 79/2005 Sb., s účinností od 1. 3. 2005.

7. Legislativa ČR vztahující se k obilovinám

Následující přehled právních předpisů navazuje na přehled z předchozí Situační a výhledové zprávy Obiloviny ze září 2004 a zahrnuje výběr právních předpisů týkajících se komodity obiloviny do částky 145 roku 2005.

Zákon č. 346/2005 Sb.,

Zákon, kterým se mění zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty

Účinnost od 13. 9. 2005.

Uveřejněno v částce 122/2005 Sbírky zákonů.

Zákon č. 285/2005 Sb.,

Zákon, kterým se mění zákon č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 18. 7. 2005.

Uveřejněno v č. 104/2005 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 149/2005 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 115/2004 Sb., kterým se stanoví některé postupy při provádění opatření společné organizace trhu se škrobem, ve znění nařízení vlády č. 543/2004 Sb.,

Účinnost od 22. 4. 2005.

Uveřejněno v částce 55/2005 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 144/2005 Sb.,

o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro kalendářní roky 2005 a 2006

Účinnost od 19. 4. 2005.

Uveřejněno v č. 53/2005 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 145/2005 Sb.,

o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám pro rok 2005

Účinnost od 19. 4. 2005.

Uveřejněno v č. 53/2005 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 119/2005 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 225/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívající v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření), ve znění nařízení vlády č. 542/2004 Sb.,

Účinnost od 29. 3. 2005.

Uveřejněno v č. 41/2005 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 99/2005 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 181/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek provádění společných organizací trhu, pokud jde o systém poskytování subvencí při vývozu pro zemědělské výrobky a zpracované zemědělské výrobky

Účinnost od 28. 2. 2005.

Uveřejněno v č. 29/2005 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 69/2005 Sb.,

o stanovení podmínek pro poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele

Účinnost od 15. 2. 2005.

Uveřejněno v č. 19/2005 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 66/2005 Sb.,

o minimálním množství biopaliv nebo jiných paliv z obnovitelných zdrojů v sortimentu motorových benzinů a motorové nafty na trhu České republiky

Účinnost od 15. 2. 2005.

Uveřejněno v č. 18/2005 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 665/2004 Sb.,

o stanovení podmínek pro zařazení skupin výrobců, zajišťujících společný odbyt vybraných zemědělských komodit, do programu zakládání skupin výrobců a o stanovení podmínek pro poskytnutí dotace k podpoře jejich činnosti

Účinnost od 23. 12. 2004.

Uveřejněno v č. 224/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 579/2004 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 243/2004 Sb., o stanovení některých podrobností a bližších podmínek při poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro rok 2004, a kterým se zrušují některá nařízení vlády, upravující podporu vývozu některých zemědělských produktů

Účinnost od 25. 11. 2004.

Uveřejněno v č. 198/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 542/2004 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření)

Účinnost od 25. 10. 2004.

Uveřejněno v č. 185/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 543/2004 Sb.,

Kterým se mění nařízení vlády č. 115/2004 Sb., kterým se stanoví některé postupy při provádění opatření společné organizace trhu se škrobem

Účinnost od 25. 10. 2004.

Uveřejněno v č. 185/2004 Sbírky zákonů.

Nález Ústavního soudu č. 272/2005 Sb.,

ze dne 17. května 2005 ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 11 odst. 5 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku

Účinnost od 7. 7. 2005.

Uveřejněno v č. 99/2005 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 247/2005 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 330/2004 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění vyhlášky č. 662/2004 Sb.,

Účinnost od 21. 6. 2005.

Uveřejněno v č. 91/2005 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 209/2005 Sb.,

kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 447/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva, ve znění vyhlášky č. 401/2004 Sb.,

Účinnost od 30. 5. 2005.

Uveřejněno v č. 75/2005 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 175/2005 Sb.,

o náhradách nákladů za odborné úkony provedené Státní rostlinolékařskou správou

Účinnost od 30. 4. 2005.

Uveřejněno v č. 64/2005 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 129/2005 Sb.,

kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 221/2002 Sb., kterou se stanoví sazebník náhrad nákladů za odborné a zkušební úkony vykonávané v působnosti Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského

Účinnost od 1. 4. 2005.

Uveřejněno v č. 44/2005 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 77/2005 Sb.,

kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 451/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 21. 2. 2005.

Uveřejněno v č. 21/2005 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 40/2005 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 175/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin

Účinnost od 20. 1. 2005.

Uveřejněno v č. 8/2005 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 662/2004 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 330/2004 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů

Účinnost od 29. 12. 2004

Uveřejněno v č. 226/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 528/2004 Sb.,

O požadavcích na národní referenční laboratoře a referenční laboratoře v oblasti činnosti v působnosti zákona o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském

Účinnost od 15. 10. 2004.

Uveřejněno v č. 181/2004 Sbírky zákonů.

8. Významná nařízení ES k společné organizaci trhu v odvětví obilovin

Pravidla režimu intervenčního obchodu s obilovinami stanovuje Evropská komise a jsou platná pro všechny členské státy Evropské unie. Zde jsou uvedeny Hlavní nařízení pro sektor obiloviny, platná do současnosti. Tyto platná nařízení jsou průběžně novelizována.

Nařízení Rady (ES) č. 1784/2003

o společné organizaci trhu obilovin.

Nařízení komise (ES) č. 824/2000

kterým se stanoví postupy přejímání obilovin intervenčními agenturami a metody analýzy pro určování kvality obilovin.

Nařízení komise (ES) č. 2148/1996

stanovující pravidla pro hodnocení a monitorování veřejných intervenčních zásob zemědělských výrobků.

Nařízení komise (ES) č. 2131/1993

stanovující postup a podmínky pro prodej obilí drženého intervenčními agenturami.

Nařízení komise (ES) č. 2220/1985

kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu záruk pro zemědělské produkty.

Nařízení komise (ES) č. 1291/2001

kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení subvence předem pro zemědělské produkty.

Nařízení komise (ES) č. 800/1999

kterým se stanoví společná pravidla k režimu vývozních subvencí pro zemědělské produkty.

Nařízení Komise (ES) č. 1342/2003

kterým se předepisují podrobná speciální pravidla pro uplatňování systému dovozních a vývozních licencí pro obiloviny a rýži.

Nařízení komise (ES) č. 565/1980

o stanovení subvence předem.

Nařízení Rady (ES) č. 386/1990

o kontrole při vývozu.

Nařízení Komise (ES) č. 2090/2002

o kontrole při vývozu.

9. Harmonizované nebo nové ČSN vztahující se k obilovinám

Do 5. září 2005 byly vypracovány Zemědělským střediskem technické normalizace AGROFERT HOLDING a.s., Praha a vydány Českým normalizačním institutem, Praha níže uvedené harmonizované nebo nové technické normy pro obiloviny:

ČSN 46 1100-2 Obiloviny potravinářské – Část 2: Pšenice potravinářská. Vydání provedeno v květnu 2001; platí od 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100-2 Obilí potravinářské – Část 2: Pšenice potravinářská z dubna 1994.

ČSN 46 1100-3 Obiloviny potravinářské – Část 3: Pšenice tvrdá (*Triticum durum*). Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100-3 Obilí potravinářské – Část 3: Pšenice tvrdá z dubna 1994.

ČSN 46 1100-4 Obiloviny potravinářské – Část 4: Žito. Vydání provedeno v květnu 2001; PLATÍ OD platí od 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100-4 Obilí potravinářské – Část 4: Žito z dubna 1994.

ČSN 46 1100-5 Obiloviny potravinářské – Část 5: Ječmen sladovnický. Vydání provedeno v únoru 2005; platí od 1. 1. 2006. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100-5 Obiloviny potravinářské – Část 5: Ječmen sladovnický z dubna 1994.

ČSN 46 1100-7 Obiloviny potravinářské – Část 7: Oves potravinářský. Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100-7 z března 1994.

ČSN 46 1200-2 Obiloviny – Část 2: Pšenice. Vydání provedeno v květnu 2001; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-2 Obilí krmné – Část 2: Pšenice krmná z března 1994.

ČSN 46 1200-3 Obiloviny – Část 3: Ječmen. Vydání provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-3 Obilí krmné – Část 3: Ječmen krmný z října 1994 a současně ČSN 46 1100-6 Obilí potravinářské – Část 6: Ječmen potravinářský ze srpna 1994.

ČSN 46 1200-4 Obiloviny – Část 4: Oves. Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-4 Obilí krmné – Část 4: Oves krmný z března 1994.

ČSN 46 1200-5 Obiloviny – Část 5: Žitovec (*triticale*). Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-5 Obilí krmné – Část 5: Žitovec (*triticale*) z března 1994.

ČSN 46 1200-6 Obiloviny – Část 6: Kukuřice. Vydání provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-6 Obilí krmné – Část 6: Kukuřice krmná z října 1994 a současně ČSN 46 1100-8 Obilí potravinářské – Část 8: Kukuřice potravinářská z dubna 1994.

ČSN 46 1200-7 Obiloviny – Část 7: Proso. Vydání provedeno v říjnu 2003; PLATÍ OD 2003-11-01. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-7 Obilí krmné – Část 7: Proso z října 1994.

ČSN 46 1200-8 Obiloviny – Část 8: Pohanka. Vydání provedeno v říjnu 2003; PLATÍ OD 2003-11-01. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-8 Obilí krmné – Část 8: Pohanka z října 1994.

ČSN 46 1200-9 Obiloviny – Část 9: Mohár a čumíza. Vydání provedeno v říjnu 2003; Platí od 2003-11-01. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-9 Obilí krmné – Část 9: Mohár a čumíza z října 1994.

ČSN 46 1200-10 Obiloviny – Část 10: Čirok. Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-10 Obilí krmné – Část 10: Čirok z října 1994.

ČSN 46 1011-6 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 6: Zkoušení obilovin – Stanovení obsahu příměsí a nečistot. Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011-6 z 11. 4. 1988.

ČSN 46 1011-11 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 11: Zkoušení obilovin – Stanovení podílu zrn se sníženou sklovitostí u pšenice tvrdé (*Triticum durum*). Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011-11 z 11. 4. 1988.

ČSN 46 1011-18 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 18: Zkoušení obilovin – Stanovení obsahu dusíkatých látek. Vydání provedeno v únoru 2003; platí od 1. 3. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011-17 z 11. 4. 1988 a ČSN 46 1011-18 z 11. 4. 1988.

Změna Z1 k ČSN 46 1011-7 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 7: Zkoušení obilovin – Stanovení podílu plných zrn. Vydání provedeno v říjnu 2002; platí od 1. 11. 2002.

Změna Z1 k ČSN 46 1100-1 Obilí potravinářské – Část 1: Společná ustanovení ze srpna 1998.

Vydání Změny Z1 provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002.

Změna Z1 k ČSN 46 1200-1 Obiloviny – Část 1: Společná ustanovení ze srpna 1998.

Vydání Změny Z1 provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002.

Změna Z2 k ČSN 46 1200-1 Obiloviny – Část 1: Společná ustanovení ze srpna 1998

Vydání Změny Z2 provedeno v srpnu 2002; platí od 1. 9. 2002.

Změna Z1 k ČSN 46 1100-5 Obiloviny potravinářské – Část 5: Ječmen sladovnický z dubna 1994. Vydání Změny Z1 provedeno v říjnu 2002; platí od 1. 11. 2002.

Změna Z2 k ČSN 46 1011-12 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 12: Zkoušení obilovin – Třídění sladovnického ječmene. Vydání provedeno v říjnu 2002; platí od 1. 11. 2002.

Změna Z2 k ČSN 46 1011-13 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 13: Zkoušení obilovin – Stanovení klíčivosti sladovnického ječmene. Vydání provedeno v říjnu 2002; platí od 1. 1. 2002.

Změna Z2 k ČSN 46 1011-14 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 14: Zkoušení obilovin – Stanovení klíčivé energie sladovnického ječmene. Vydání provedeno v říjnu 2002; platí od 1. 11. 2002.

Změna Z1 k ČSN 46 1100-3 Obiloviny potravinářské – Část 3: Pšenice tvrdá (*Triticum durum*) z ledna 2002. Vydání Změny Z1 provedeno v září 2004; platí od 1. 10. 2004.

ČSN ISO 5223+Amd.1 (46 1012) Zkušební síta pro obiloviny. Vydání provedeno v říjnu 2000; platí od 1.7.2002. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 5223:1995 včetně změny ISO 5223:1995/Amd.1:1999.

ČSN ISO 712 (46 1014) Obiloviny a výrobky z obilovin – Stanovení vlhkosti – Praktická referenční metoda. Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003. Po nabytí účinnosti této normy se ruší ČSN ISO 712 (46 1014) Obiloviny a výrobky z obilovin – Stanovení obsahu vody – (Praktická referenční metoda) z ledna 1993.

ČSN ISO 5529 (46 1022) Pšenice – Stanovení sedimentačního indexu – Zeleného test. Vydání provedeno v říjnu 2000; platí od listopadu 2000. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 5529:1992.

ČSN ISO 9648 (46 1023) Čirok – Stanovení obsahu taninu. Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 9648:1988.

ČSN ISO 7971-2 (46 1013) Obiloviny – Stanovení objemové hmotnosti zvané „hektolitrová váha“ – Část 2 Praktická metoda. Vydání provedeno v červenci 2003; platí od 1. 4. 2004. Po nabytí účinnosti se ruší ČSN 46 1011-5 z 11. 4. 1988 a zároveň se mění ČSN 994178 z 21. 3. 1990.

ČSN ISO 13690 (46 1024) Obiloviny, luštěniny a mlýnské výrobky – Odběr vzorků ze statických dávek. Vydání provedeno v lednu 2004; platí od 2004-02-01. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 13690:1999.

10. Podpůrné programy pro rok 2005

Po ročním působení České republiky v Evropské unii se zásadně nezměnil systém podpor do zemědělství. Pro české zemědělce to znamená možnost přístupu do značně širokého spektra podpůrných prostředků.

Systém podpor lze rozdělit na: **I./ Přímé platby**

II./ Horizontální plán rozvoje venkova

III./ Operační program zemědělství

IV./ Národní podpory

I./ Přímé platby

Česká republika se přihlásila k aplikaci přímých plateb zjednodušeným systémem, tzv. SAPS (Single Area Payment Scheme). Tento systém se vyznačuje tím, že veškeré nárokové přímé platby pro ČR z unijních zdrojů se sečtou do jedné obálky, která se rozdělí podle počtu oprávněných hektarů využívané zemědělské půdy a platba se poskytne na každý hektar oprávněné zemědělské půdy. Žádnou přímou platbu nelze z tohoto systému vyjmout. Sazba se každoročně zvyšuje, neboť pro nové členské státy byl dohodnut systém postupného navyšování přímých plateb (systém phasing-in). V roce 2004 se jednalo o 25 % celkové obálky, v roce 2005 o 30 % a dále se platby zvyšují do roku 2007 o 5 %, následně pak o 10 % každým rokem. Vzhledem k tomu, že do obálky je započtena i zvyšující se platba na mléko, pak nárůst je v počátku vyšší, než o 5 %. Pro rok 2005 a 2006 jsou platby SAPS ošetřeny nařízením vlády č. 144/2005 Sb. ČR jako nový členský stát může systém plateb SAPS uplatňovat 3 roky s možností prodloužení 2 x o jeden rok. Poté je nutný přechod na systém platby na farmu, tj. na reformní systém přímých plateb.

Přístupová smlouva a nařízení Rady č. 1782/2003 v platném znění umožňuje dorovnávat přímé podpory (top-up) z vlastních zdrojů o 30 % unijní sazby, respektive v roce 2005 do 60 ti % výše unijní sazby, platné v EU ke dni 30. 4. 2004 a v roce 2006 do 65 ti % a v roce 2007 do 70 ti %. V případě, že v roce 2003 byl v novém členském státu Evropské unie aplikován systém podpory obdobný přímé platbě v EU 15, lze platbu navýšit až do úrovně roku 2003 se zvýšením o 10 % unijní sazby, maximálně však do 100 % unijní sazby, platné ke dni 30. 4. 2004. Dorovnání do 100 % unijní sazby je pro Českou republiku u škrobu přímo jmenováno. U kompenzační platby na mléko je možnost dorovnávat do 90 % v roce 2005, do 95 % v roce 2006 a od roku 2007 do 100 % (viz článek 143c nařízení Rady č. 1782/2003 v platném znění).

Nařízením vlády č. 145/2005 Sb. byl navržen takový systém národních doplňkových plateb (top-up), který respektuje výše uvedené a podporuje sektory, které jsou zjednodušením plateb v systému jednotné platby na plochu (SAPS) ohroženy oproti plnému systému přímých podpor.

K cílenému dorovnání byly v roce 2005 navrženy následující sektory:

- pěstování některých vyjmenovaných plodin na orné půdě,
- len, pěstovaný na vlákno,
- chmel,
- skot, ovce, kozy (dále jen „přezvýkavci“),
- brambory, pěstované pro výrobu bramborového škrobu.

Sektory len, pěstovaný na vlákno, chmel, přezvýkavci a brambory, pěstované pro výrobu bramborového škrobu budou v tomto systému podpořeny do maximální možné výše dle Přístupové smlouvy a zbytek disponibilních finančních prostředků bude rozdělen na hektar některých vyjmenovaných plodin pěstovaných na orné půdě. Obiloviny na zrna právě patří mezi vyjmenované plodiny, proto na každý hektar obilovin při splnění dalších podmínek lze obdržet doplňkovou platbu.

II./ Horizontální plán rozvoje venkova ČR pro období 2004 – 2006 – HRDP

Horizontální plán rozvoje venkova (dále jen HRDP) je programový dokument, který představuje základní koncepční rámec pro poskytování podpor pro české zemědělství a venkov ze zdrojů Evropské unie a České republiky. Opatření HRDP se zaměřuje na zmírňování nedostatečné rentability hospodaření v oblastech, které vzhledem k přírodním podmínkám jsou pro zemědělství méně příznivé, na zlepšení nepříznivé věkové struktury zemědělců, na podporu způsobů hospodaření šetrných ke všem složkám životního prostředí, tzv. agroenvironmentální opatření (např. extenzivní údržba travních porostů, ekologické zemědělství, zatravňování, tvorba travnatých pásů na svažitých půdách, pěstování meziplovin, biopásky atd.), na zalesňování a pěstování rychle rostoucích dřevin, na zakládání skupin zemědělských prvovýrobců a na zajištění obdělávání zemědělské půdy v dostatečném rozsahu v souladu s principy správné zemědělské praxe.

V souladu s § 2c zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění zákona č. 128/2003 Sb., a zákona č. 85/2004 Sb., byly dosud nařízením vlády č. 242/2004 Sb., stanoveny podmínky k provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívající v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření), nařízením vlády č. 241/2004 Sb. stanoveny podmínky k provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními a nařízením vlády č. 308/2004 Sb. stanoveny podmínky pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy a na založení porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě určených pro energetické využití.

III./ Operační program zemědělství

Operační program „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“ (OP Zemědělství) představuje rozpracování 5. prioritní osy Národního rozvojového plánu České republiky (NDP) na období 2004 – 2006.

OP Zemědělství v souladu s 5. prioritní osou Národního rozvojového plánu (NDP) pokrývá oblasti České republiky spadající pod Cíl 1 (území ČR kromě hl. města Prahy). OP Zemědělství má vymezen svůj obsah ve vztahu k ostatním operačním programům, se kterými nedochází k překrývání.

Účelem zpracování OP Zemědělství je podpora zemědělské prvovýroby a zpracování zemědělských produktů, podpora lesního a vodního hospodářství, podpora rybářství a zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova. Součástí OP Zemědělství je i odborné vzdělávání v sektoru zemědělství a v lesním hospodářství.

OP Zemědělství v období 2004 – 2006 komplexně ovlivní české zemědělství a venkovský prostor, přičemž je kladen důraz na udržení a rozvoj sociálně- ekonomických podmínek obyvatel venkova. Spolufinancování projektů realizovaných v rámci OP Zemědělství je hrazeno z orientační sekce EAGGF a z FIGG.

OP Zemědělství deklaruje návaznost především na nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 a nařízení Rady (ES) č. 1257/1999. Dále deklaruje:

1. návaznost na programy SAPARD, Phare, ISPA,
2. koordinaci s Horizontálním plánem rozvoje venkova (HRDP) a s PRK jednotlivých krajů,
3. návaznost na dosavadní přijaté politiky a strategie v rámci ČR, zejména na „Koncepci rezortní politiky MZe na období před vstupem ČR do EU (2000)“ (koncepce agrární politiky, koncepce lesnické politiky, koncepce vodohospodářské politiky), „Zásady regionálního rozvoje ČR“ a další.

OP Zemědělství se zaměřuje především na oblasti, které nejsou stávajícími dotacemi dostatečně podporovány (restrukturalizace, modernizace, zlepšování ekonomické výkonnosti a konkurenceschopnosti podniků atd.).

OP Zemědělství má tři základní priority :

- Priorita I –**
- 1.1. Investice do zemědělského majetku zemědělských podniků.
 - 1.2. Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing.
 - 1.3. Lesní hospodářství.
- Priorita II –**
- 2.1. Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí.
 - 2.2. Odborné vzdělávání.
 - 2.3. Rybářství.
- Priorita III –**
- 3.1. Technická pomoc.

IV./ Národní podpory

1./ Dotační tituly ministerstva zemědělství

2./ Podpory PGRLF

1./ Dotační tituly ministerstva zemědělství

Ministerstvo zemědělství ČR vydalo zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, pro rok 2005. Tyto zásady byly schváleny usnesením z 39. schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 17. 12. 2004.

Oblasti obilovin se dotýkají zejména následující podpůrné programy:

3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

3.f.) nakoupené uznané osivo pšenice a hrachu odrůd registrovaných na základě užitné hodnoty v ČR a uznané osivo sóji pro osev produkčních ploch v roce 2005. Podpora není určena pro nákup rozmnožovacího materiálu předstupňů (S E1 – S E3).

Účelem je zlepšit zdravotní stav a zvýšit kvalitu vyráběné produkce mimo jiných plodin také ozimé pšenice. Podpora ve formě přímé neinvestiční nenávratné dotace ve výši do 1 800 Kč se vztahuje na každou 1 tunu nakoupeného uznaného osiva pšenice pro osev produkčních ploch. Podmínkou je minimální nakoupení množství jedné tuny takového osiva. Maximální množství uznaného osiva pšenice pro osetí jednoho hektaru je 220 kg.

9. Poradenství a vzdělávání

9.A Speciální poradenství

9.A.b. Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

Podporováno je vydávání publikací doporučovaných odrůd a souvisejících informací, zveřejňování výsledků odrůdových zkoušek (seznamu doporučených odrůd), pořádání výstav pěstovaných rostlin a podpora pořádání seminářů a školení pro pěstitelskou veřejnost.

9.F. Podpora poradenství v zemědělství

Podporováno je zemědělské poradenství poskytované v průběhu roku formou neinvestiční, přímé nenávratné dotace a zaměřené na :

- zhodnocení zemědělského podniku z hlediska dodržování právních předpisů vycházejících ze směrnic EU v oblasti ochrany vod,

- zhodnocení zemědělského podniku z hlediska welfare hospodářských zvířat,
- splnění podmínek pro ekologický způsob hospodaření vyplývající ze zákona č. 242/2000 Sb. a Nařízení rady (EHS) č. 2092/91,
- zpracování optimalizace hospodaření zemědělského podniku,
- regionální přenos informací o realizaci Společné zemědělské politiky, zejména požadavků na plnění cross compliance.

Podporu do výše 80 % z prokázaných nákladů mohou obdržet žadatelé, kteří využijí poradenskou službu v souladu s předmětem dotace.

9.G Podpora získání minimální zemědělské kvalifikace

Podporováno je dosažení minimální kvalifikace zemědělců doložené osvědčením o absolvování rekvalifikačního programu v rozsahu nejméně 150 hodin ve smyslu směrnice MZe č.j. 4945/2002-1000 ze dne 31. 1. 2002, o dalším odborném vzdělávání v resortu MZe, v platném znění a ve smyslu Vzdělávacího rekvalifikačního programu MZe č.j. 32638/04-13020 ze dne 22. 9. 2004 v platném znění. Podpora je poskytnuta formou přímé neinvestiční dotace.

10. D Podpora evropské integrace nevládních organizací

Účelem je podpora vstupu, členství, zastoupení členství a činnost českých stavovských agrárních nevládních (u členů řádných i přidružených) v mezinárodních nevládních organizacích (podpora rozvoje demokratické občanské společnosti), za které se z hlediska tohoto dotačního titulu pro rok 2005 považují: Konfederace evropského zemědělství (CEA), Konfederace mladých farmářů (CEJA), Evropská konfederace zemědělských producentů (COPA), Všeobecný výbor pro zemědělské družstevnictví EU (COGECA), Konfederace potravinářských sdružení EU 15 (CIAA), Konfederace evropských vlastníků lesa (CEPF), Evropská federace obecních lesů (FECOF), Asociace evropských regionů horských oblastí (EUROMONTANA) a Sdružení evropských vinařských regionů (AREV). Výše podpory je fixní částka dle rozhodnutí MZe podle náročnosti začlenění do vyjmenovaných mezinárodních nevládních organizací.

2./ Podpory PGRLF

Podpory, které se mohou vztahovat k produkci obilovin, existují ve formě dotace na úhradu části úroků z úvěrů a ve formě vydané garance bankovních úvěrů poskytovaných v rámci následujících programů. K 1. 1. 2005 byly poskytovány podpory na tyto programy:

- VYROVNÁNÍ ÚROKOVÉHO ZATÍŽENÍ

Cílem tohoto programu je vyrovnat rozdíl úrokového zatížení úvěrů poskytovaných do zemědělství ve srovnání s ostatními odvětvími ekonomiky.

- INVESTIČNÍ PROGRAMY

Cílem těchto programů je podpořit rozvoj zemědělských podnikatelů. Zásadními prioritami pro poskytování podpor prostřednictvím těchto programů je cílené uskutečnění restrukturalizace těchto subjektů se zaměřením na podporu tvorby vzájemně výhodných vazeb mezi prvovýrobcí, zpracovateli a distributory. Programy jsou následující:

„ZEMĚDĚLEC“ (jeho cílem je zejména vytvořit předpoklady pro rozvoj zemědělských subjektů a usnadnit investiční podporu lesa), „ZPRACOVATEL“ (jeho cílem je podpořit rozvoj konkurenceschopných zpracovatelských organizací), „ODBYTOVÁ ORGANIZACE“ (jeho cílem je podpořit vybudování a rozvoj odbytových organizací) a „HYGIENA“ (jeho cílem je zajištění veterinárních a hygienických podmínek provozů, zpracovávajících živočišné a rostlinné produkty tak, aby tyto provozy odpovídaly příslušným hygienickým a veterinárním předpisům ČR i EU), „PŮDA“ (jeho cílem je podpořit nákup nestátní půdy, včetně trvalých porostů (sadů, vinic, chmelnic), za účelem hospodaření (provozování zemědělské výroby) na této půdě.

- MLÁDÍ

Cílem programu „MLÁDÍ“ je usnadnit zahájení a rozvoj zemědělské výroby na bázi rodinných subjektů pro mladé podnikatele a mladé rodiny do 40 let.

Výše uvedené programy jsou platné i pro rok 2005, kdy dále pokračuje i podpora pojištění (ve stejném rozsahu jako v roce 2004).

- PODPORA POJIŠTĚNÍ

Účelem podpory je zpřístupnění pojistné ochrany širokému okruhu zemědělců a tím dosažení vyššího zajištění podnikatelských aktivit proti nepředvídatelným škodám.

Předmětem podpory je úhrada části nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného u pojištění plodin a hospodářských zvířat.

Existují dva podprogramy:

Podpora pěstitelů na úhradu nákladů spojených s pojištěním plodin

výše podpory: 30 % prokázaných uhrazených nákladů na pojištění plodin v roce 2005.

Podpora chovatelů na úhradu nákladů spojených s pojištěním hospodářských zvířat

výše podpory: 15 % prokázaných uhrazených nákladů na pojištění hospodářských zvířat pro případ nákazy a dalších hromadných škod v roce 2005.

11. Nepotravinářské využití obilovin

V souvislosti s možností nepotravinářského využití obilovin jako alternativního paliva se jako nejvýhodnější jeví výroba a využití bioetanolu (kvasný bezvodý zvláště denaturovaný líh). K tomu, aby se dala tato možnost skutečně zrealizovat je nezbytné mít k dispozici dostatek výrobních kapacit.

Kapacita výroby bioetanolu – v současných lihovarnických kapacitách je možno vyrobit zhruba 800 tis. hl lihu ročně. Z tohoto množství je pro výrobu bioetanolu možné využít pouze 200 až 300 tis. hl, neboť zbylá kapacita je potřeba pro výrobu potravinářského lihu. Uvedené množství určené pro výrobu bioetanolu odpovídá využití cca 65 až 100 tis. tun obilovin.

Vzhledem k rostoucí ceně ropy a dalším skutečnostem začaly odpovědné orgány EU klást důraz na vyšší využití biopaliv, což se projevilo i v tuzemské legislativě. Z tohoto důvodu lze předpokládat podstatně vyšší poptávku po bioetanolu a tudíž je možné využít také vyšší množství bioetanolu cca 2 mil. hl. ročně. K uspokojení této poptávky, což znamená také větší možnost nepotravinářského využití obilovin (cca 550 tis. tun), je třeba rozšířit kapacity na výrobu bioetanolu resp. vystavět nové výrobní závody. Za tímto účelem byl připraven celkový rámec fungování programu výroby a využití bioetanolu, jehož cílem je vytvořit potřebné podnikatelské prostředí a motivovat tím investory k výstavbě nových závodů na výrobu bioetanolu. Na základě uvedeného lze předpokládat, že v roce 2007 budou kapacity na výrobu bioetanolu představovat cca 2 mil. hl. K celkovému rámci programu výroby a využití bioetanolu je třeba dodat, že původní systém, jehož součástí bylo výběrové řízení na dodávku bioetanolu pro dopravní účely, byl zrušen a bude nahrazen právě tímto novým systémem.

Druhy podpor výroby i uplatnění bioetanolu – v souvislosti s podporou výroby a uplatnění bioetanolu je třeba uvést, že v současné době, ale i do budoucna se předpokládá pouze podpora ve formě možnosti nároku na vrácení spotřební daně na bioetanol zapracovaný do motorových paliv.

Využití bioetanolu – v roce 2004 bylo využití bioetanolu pro dopravní účely téměř nulové k výraznějšímu nárůstu nedošlo ani v průběhu první poloviny roku 2005. Ke změně by mohlo dojít ke konci roku 2005, a to v souvislosti se skutečností, že syntetický lihovar v Litvínově ukončil na konci měsíce dubna tohoto roku výrobu syntetického lihu a jednou z možností dalšího výrobního programu je odvodňování surového lihu. Tato skutečnost by mohla přispět k vyššímu využívání bioetanolu ze současných lihovarnických kapacit. Nejvýznamnější změnu v produkci bioetanolu je však možno

očekávat v průběhu roku 2007, kdy by měly být uvedeny do provozu nové výrobní kapacity, tj. mělo by být využito více než 2 mil. hl. bioetanolu.

Z hlediska zajištění odpovídajících standardů u produkce obilovin pro výrobu bioetanolu se předpokládá vytvoření ČSN týkající se technologických znaků obilovin určených k výrobě bioetanolu. Základní předpokládané parametry jsou uvedeny v tabulce .

Technologické znaky obilovin k výrobě bioetanolu

Ukazatel	Pšenice	Triticale
Vlhkost v % (m/m), nejvýše	14	14
Objemová hmotnost v kg/hl, nejméně	73	69
Příměsi v % (m/m), nejvýše	6	6
Nečistoty v % (m/m), nejvýše	1	1
Číslo poklesu (ze zkušebního vzorku 7 g) v s, nejvýše	200	150
Obsah škrobu v sušině v % (m/m) nejméně	58	58

Pramen: ÚKZÚZ

MEZINÁRODNÍ TRH S OBILOVINAMI

Odhady světové produkce a obchodu u pšenice a ostatních obilovin (mil. t)

	2003/04	2004/05 ¹⁾	2005/06 ²⁾	Změna 2005/06 proti 2004/05 (%)
Pšenice				
Sklizeň – svět	554,19	625,15	607,96	-2,7
z toho USA	63,81	58,74	57,11	-2,8
EU 25	106,88	136,76	121,67	-11,0
Východoevropské země bez SNS a baltických států	7,49	15,41	12,76	-17,2
SNS bez baltických států	60,91	86,43	92,06	+6,5
Dovoz – svět	104,52	112,91	109,77	-2,8
z toho USA	1,76	1,95	2,20	+12,8
EU 25	5,91	7,20	7,20	0,0
Východoevropské země bez SNS a baltických států	4,21	1,86	1,85	-0,5
SNS bez baltických států	7,26	4,59	3,94	-14,2
Spotřeba – svět	588,63	608,05	619,31	+1,8
z toho USA	32,51	31,91	32,33	+1,3
EU 25	107,90	115,00	119,50	+3,9
Východoevropské země bez SNS a baltických států	12,87	14,16	13,86	-2,1
SNS bez baltických států	65,87	72,71	76,05	+4,6
Zásoby na konci marketingového roku – svět	131,67	148,78	137,43	-7,6
z toho USA	14,87	14,70	14,43	-1,8
EU 25	10,60	25,16	20,04	-20,3
Východoevropské země bez SNS a baltických států	2,06	3,88	3,33	-14,2
SNS bez baltických států	10,99	14,11	14,33	+1,6
Obiloviny kromě pšenice a rýže				
Sklizeň – svět	913,80	1 008,16	941,89	-6,6
z toho USA	275,10	319,45	291,80	-8,6
EU 25	122,97	150,58	128,24	-14,8
Východoevropské země bez SNS a baltických států	18,84	28,87	24,78	-14,2
SNS bez baltických států	55,37	62,86	55,47	-11,7
Dovoz – svět	103,11	100,81	100,71	-0,1
z toho USA	2,24	2,25	2,25	0,0
EU 25	7,62	3,16	3,13	-0,9
Východoevropské země bez SNS a baltických států	1,39	0,72	0,82	+13,9
SNS bez baltických států	1,44	1,22	1,10	-9,8
Spotřeba – svět	945,45	972,07	966,41	-0,6
z toho USA	225,96	240,28	235,94	-1,8
EU 25	135,47	139,64	134,14	-3,9
Východoevropské země bez SNS a baltických států	20,79	24,72	24,69	-0,1
SNS bez baltických států	56,56	54,50	51,80	-4,9
Zásoby na konci marketingového roku – svět	135,41	171,49	146,97	-14,3
z toho USA	28,76	58,76	60,81	+3,5
EU 25	12,63	22,55	14,63	-35,1
Východoevropské země bez SNS a baltických států	2,12	4,78	3,49	-27,1
SNS bez baltických států	6,16	7,75	5,55	-28,4

Pramen: USDA, říjen 2005

Poznámka: Procenta jsou vypočtená ze zaokrouhlených údajů
2004/05 ¹⁾ předběžné údaje, 2005/06 ²⁾ odhady

Podle údajů USDA z října 2005 dosáhla v uplynulém marketingovém roce 2004/05 celosvětová produkce pšenice celkem 625 mil. t, světová produkce rýže 402 mil. t a světová produkce ostatních obilovin mimo pšenice a rýže pak 1008 mil. t. Dohromady tedy byla globální produkce obilovin celkem v uplynulém roce 2004/05 odhadnuta na 2,035 mld. t, což byla dosud historicky nejvyšší sklizeň. Ve srovnání s marketingovým rokem 2003/04 (s negativním dopadem dlouhodobého sucha na severní polokouli) činil nárůst produkce obilovin celkem 176 mil. t, tj. 9,4 %.

Podle uvedeného zdroje byla následně celosvětová spotřeba obilovin včetně rýže za marketingový rok 2003/04 odhadována na 1,949 mld. t, za marketingový rok 2004/05 na 1,995 mld. t.

Mezinárodní trh obilnin ovlivnily v započatém marketingovém roce 2005/06 opět zejména nepříznivé povětrnostní podmínky v průběhu vegetačního období roku 2005. Negativní důsledky sucha poznamenaly produkci u pšenice a ostatních obilovin v řadě produkčních zemí, jako např. v USA, v Jižní Evropě (zejména v Portugalsku a Španělsku) a v Severní Africe (v Maroku, v Alžírsku). Potřebné dovozy obilovin do zemí s nižší produkcí, či jejich nižší vývozy budou znamenat obchodní příležitosti k vývozům pro země s vysokými zásobami a dobrou sklizní obilovin, jako například pro Francii, Rusko i menší producentské země.

Podle říjnových odhadů USDA by měla v započatém marketingovém roce 2005/06 globální produkce obilovin celkem z 667,4 mil. ha činit 1,955 mld. t. Toto množství by znamenalo meziroční pokles produkce o 80 mil. t (o 4 %). K mírnému meziročnímu nárůstu produkce došlo u rýže o 2,8 mil. t (o 0,7 %), jejíž světová produkce vzroste třetí rok po sobě a měla by dosáhnout historicky nejvyšší úrovně. U pšenice i u ostatních obilovin by měla světová produkce poklesnout o 17,2 mil. t (o 2,7 %), respektive o 66,3 mil. t (o 6,6 %) ve srovnání s rekordními sklizněmi v marketingovém roce 2004/05. Nejvyšší produkce obilovin celkem je odhadována v Číně (358 mil. t), USA (354 mil. t), EU-25 (253 mil. t), Indii (190 mil. t), Rusku (80 mil. t), v Kanadě (50 mil. t), Argentině (36 mil. t), Ukrajině (35 mil. t), Austrálii (35 mil. t). Realizovaná sklizeň obilovin na severní polokouli celkově překonala očekávání, nižší je však podíl kvalitní potravinářské pšenice a krmného ječmene.

Dvě vysoké světové sklizně obilovin včetně rýže dva roky po sobě umožňují další nárůst jejich globální spotřeby pro lidskou výživu a produkci krmiv pro hospodářská zvířata. Celková světová spotřeba obilovin včetně rýže je v marketingovém roce 2005/06 odhadována na 1,999 mld. t, přičemž celková spotřeba pšenice by měla činit 619 mil. t, spotřeba rýže 414 mil. t a spotřeba ostatních obilovin 966 mil. t. Podle uvedených údajů by měly konečné zásoby za marketingový rok 2005/06 činit 348,7 mil. t, což by bylo 17 % předpokládané světové spotřeby.

Světový trh pšenice

Produkce a vývoz pšenice ve vybraných zemích světa

	Produkce (mil. t)			Vývoz (mil. t)		
	2003/04	2004/05 ¹⁾	2005/06 ²⁾	2003/04	2004/05 ¹⁾	2005/06 ²⁾
Rusko	34,10	45,30	48,50	3,11	7,95	10,00
Ukrajina	3,60	17,50	19,00	0,10	4,35	6,00
Země Stř. a Vých. Evropy	7,49	15,41	12,76	0,20	1,30	1,31
Země EU-25	106,88	136,76	121,67	10,93	14,40	14,50
Kanada	23,55	25,86	25,50	15,53	15,14	16,00
USA	63,81	58,74	57,11	32,30	28,46	27,50
Austrálie	26,23	21,50	22,00	15,10	15,83	16,00
Argentina	14,00	16,00	11,70	7,35	13,50	6,80

Pramen: USDA, říjen 2005

Poznámka: 2004/05 ¹⁾ předběžné údaje, 2005/06 ²⁾ odhady

Světová sklizeň pšenice dosáhla v marketingovém roce 2004/05 rekordní úrovně po šesti letech poklesu. Z celkové sklizňové plochy 217 mil. ha je odhadována globální produkce na 625,2 mil. t při průměrném výnosu 2,88 t/ha. To by představovalo meziroční nárůst o 71 mil. t (o 13 %). Tato produkce byla důsledkem vysokých sklizní v evropských zemích, v zemích bývalého Sovětského

svazu a v zemích Severní Afriky. Dosud nejvyšší sklizeň pšenice byla dosažena v roce 1997/98 ve výši 610 mil. t při průměrném výnosu 2,67 t/ha.

Mimořádně vysoká nabídka měla za následek především významný pokles cen pšenice. Na rekordní úroveň 608 mil. t vzrostla také světová spotřeba pšenice v marketingovém roce 2004/05, celkový světový obchod s pšenicí dosáhl 113 mil. t. Konečné zásoby činily 149 mil. t, cca 24,5 % celkové světové spotřeby. Problémy vznikly zejména v České republice a v Maďarsku s uplatněním obilnin, nakoupených intervenčním nákupem.

V novém marketingovém roce 2005/06 by mělo být podle říjnových údajů USDA ze sklizňové plochy 216 mil. ha sklizeno celkem 608 mil. t pšenice při průměrném výnosu 2,81 t/ha. Tato světová produkce pšenice by znamenala mírný meziroční pokles o 17 mil. t (o 2,7 %). K poklesu produkce došlo následkem sucha zejména v jižních státech EU, v zemích Severní Afriky (v Maroku a Alžírsku), a očekává se též v Argentině a Brazílii. Celková nabídka pšenice na mezinárodním trhu by tak mohla zůstat v marketingovém roce 2005/06 na úrovni předchozího roku ve výši 757 mil. t, neboť vyšší počáteční zásoby vyrovnají pokles světové produkce.

Deštivé počasí v období dozrávání a sklizně snížilo kvalitu pšenice zejména v Evropě a v Kanadě, čímž se zvýšila nabídka krmné pšenice. V Kanadě, která ročně vyváží cca 15 mil. t pšenice, dosáhne pouze cca 40 % pšenice dvou nejvyšších stupňů kvality. V dlouhodobém průměru tam dosahuje dvou nejvyšších stupňů kvality tamní pšenice, označované jako Canada Western Red Spring (CWRS) zhruba 65-70 % pšenice. Jinak v Kanadě byla očekávána celková produkce 25 mil. t pšenice, z toho 5 mil. t pšenice tvrdé (durum).

Po druhé vysoké světové sklizni se zvýší celková spotřeba, zejména krmné užití pšenice. Celosvětová spotřeba pšenice se v posledních letech pohybuje kolem 600 mil. t. V současném marketingovém roce 2005/06 by se měla zvýšit na 619 mil. t. Největší spotřebu pšenice odhaduje USDA podle říjnových údajů v zemích EU25 (114 mil. t), Číně (102 mil. t), Indii (70 mil. t), Rusku (37,5 mil. t), USA (32,7 mil. t). Potravinářské užití by mělo mírně růst, nejvíce podle předpokladů o cca 4 % v Indii na 65 mil. t a v USA na 25 mil. t.

Vyšší podíl krmné pšenice z loňské i letošní sklizně spojený s poklesem cen zvyšuje její krmné užití v zemích EU (na 57 mil. t) a v Kanadě při růstu stavů hospodářských zvířat.

Celkový světový obchod s pšenicí a pšeničnou moukou odhaduje USDA na 110 mil. t. Ve srovnání s předchozím rokem 2004/05, kdy světový obchod dosáhl 113 mil. t by mělo dojít k poklesu dovozní poptávky zejména v Číně o 4,2 mil. t a v Egyptě o 0,6 mil. t. V řadě zemí světa se dovozy mírně zvýší, zejména v zemích Severní Afriky, Blízkého východu, v Nigérii, v Iráku a v zemích Jižní Ameriky. Největší vývozy pšenice v průběhu marketingového roku 2005/06 by měly realizovat USA (27 mil. t), Kanada a Austrálie (po 16 mil. t), EU-25 (14,5 mil. t) a Rusko (10 mil. t).

Konečné světové zásoby pšenice by měly v závěru marketingového roku 2005/06 činit 137 mil. t. Toto množství by představovalo zhruba 22 % celkové světové spotřeby pšenice. Nárůst konečných zásob se očekává zejména v Kanadě a v Rusku. K významnějšímu poklesu konečných zásob pšenice by mělo dojít v zemích EU-25 (o 5 mil. t na 20 mil. t, v Číně (o 4,5 mil. t na 34 mil. t) a v menší míře v Indii a v Rusku.

Vlhké počasí v druhé části sklizně způsobilo zvýšený výskyt plísní a jejich toxinů u sklizené jarní pšenice v USA. V důsledku obav z celkové nabídky kvalitní jarní pšenice v USA a v Kanadě a v důsledku vyšší zahraniční poptávky po pšenici Hard Red Winter se v průběhu září zvýšily vývozní ceny kvalitní pšenice US Hard Red Winter o 14 USD/t na 173 USD/t (cca 4325 Kč/t fob Gulf). V polovině června byla tato cena na úrovni 145 USD/t – 3630 Kč/t fob Gulf). Naopak vývozní cena pšenice US Soft Red Winter zůstávala od počátku června do konce září na úrovni kolem 135 USD/t – 3375 Kč/t fob Gulf). Dočasné problémy s vývozem z přístavů na jihu USA a přechodný nárůst přepravních nákladů v říjnu odezněly. Velmi konkurenceschopné zůstaly po sklizni vývozy ruské a ukrajinské pšenice přes černomořské přístavy. Podle zahraničních údajů nakoupil Egypt v září 180 tis. t ruské potravinářské pšenice průměrně za 115 USD/t, tj. cca 2900 Kč/t (fob). Zároveň nakoupil Egypt 120 tis. t pšenice ve Francii v průměru za 126 USD/t – 3150 Kč/t fob, 60 tis. t Soft

Wheat v USA v průměru za 136 USD/t – 3400 Kč/t fob. Ukrajina započala s vývozem krmné pšenice do zemí EU, zejména do Španělska, za ceny 95 USD/t (cca 2400 Kč/t fob). Ceny potravinářské pšenice na vnitřním trhu EU se zůstávaly beze změn přibližně na úrovni intervenční ceny. Obchodní aktivity tlumilo vyčkávání zemědělců s prodeji a také opatrnost obchodníků v souvislosti s posilováním USD vůči EURO. Průměrná vývozní cena francouzské pšenice Standard Grade 1 ve 3. čtvrtletí 2005 kolísala kolem úrovně 130 USD/t – 3250 Kč/t fob Rouen.

Podle říjnových informací se na severní polokouli snížil osev ozimou pšenicí pro sklizeň v roce 2006. V Evropě, zejména ve střední a východní části zpozdily její osev deště. Na Ukrajině je očekáván významný pokles ploch ozimé pšenice v důsledku nízkých domácích cen a finančních problémů v zemědělském sektoru.

Světový trh rýže

Světová produkce rýže dosáhla v uplynulém marketingovém roce 2004/05 podle údajů USDA z října 2005 celkem 402 mil. t. Odhad světové produkce rýže v současném marketingovém roce 2005/06 činí podle říjnových údajů USDA přibližně 405 mil. t. Ve srovnání s uplynulým rokem se předpokládá standardní či mírně zvýšená produkce ve všech hlavních pěstitelských zemích jihovýchodní Asie. V Číně by měla dosáhnout 126 mil. t, v Indii 85 mil. t, Indonésii 35 mil. t, v Bangladéši 27 mil. t, ve Vietnamu 23 mil. t, v Thajsku 18 mil. t, v Barmě 10 mil. t. Od roku 2003/04 činí zhruba 415 mil. t, přičemž jedna třetina, cca 135 mil. t se spotřebuje v Číně.

Světová spotřeba rýže se předpokládá ve výši 414 mil. t. Celková spotřeba rýže tak již pátý rok v řadě převyší její globální produkci na úkor světových zásob. Zatímco na konci marketingového roku 2000/01 činily zásoby rýže 150 mil. t, na konci současného roku 2005/06 se předpokládají ve výši 64 mil. t, což znamená pokles o 86 mil. t (o 57 %). Konečné světové zásoby rýže by tak činily pouze 15 % světové spotřeby této významné komodity pro lidskou výživu.

Světový obchod s rýží by měl v marketingovém roce 2005/06 poklesnout zhruba o 2 mil. t z úrovně předchozích let na 25 mil. t. Hlavními dovozci s poptávkou 1 – 1,5 mil. t by měly být Nigérie, Irák, Filipíny, Saudská Arábie a EU-25. Největšími vývozci by mělo být Thajsko (8 mil. t), Vietnam (4 mil. t), USA (3,8 mil. t) a Indie (3,5 mil. t).

V důsledku rostoucí světové spotřeby rýže při poklesu jejích zásob zůstávají ceny rýže vysoké. Vývozní ceny thajské rýže 100 % grade B byly koncem září 2005 na úrovni 295 USD/t fob Bangkok, ceny US No. 2,4 % broken na úrovni 318 USD fob Gulf, ceny vietnamské Viet 5 % broken na 267 USD/t fob Ho Či Minovo Město. S počátkem sklizně rýže na počátku listopadu nelze podle nastavení cen intervenčního nákupu ve Vietnamu a v Thajsku očekávat podle říjnových údajů nějaký pokles cen. Naopak v důsledku silné poptávky mohou ceny rýže ještě vzrůst.

Světový trh ostatních obilovin (bez pšenice a rýže)

Podle údajů USDA z října 2005 činila v marketingovém roce 2004/05 globální produkce ostatních obilovin kromě pšenice a rýže celkem 1,008 mld. t. To byl ve srovnání s předchozím rokem nárůst o 94 mil. t (o 10 %). Největší část celkové produkce činila produkce ostatních obilovin v USA ve výši 319,5 mil. t (z toho 300 mil. t produkce kukuřice, 11,6 mil. t produkce čiroku, 6 mil. t produkce ječmene), produkce zemí EU-25 ve výši 150,6 mil. t (61,7 mil. t ječmene, 53,3 mil. t kukuřice, 10 mil. t žita, 8,8 mil. t ovsa), produkce Číny 138,3 mil. t (130 mil. t kukuřice).

Světová produkce ostatních obilovin bez pšenice a rýže v současném marketingovém roce 2005/06 by měla činit 942 mil. t, což by znamenalo ve srovnání s předchozím rokem pokles o 66 mil. t (o 6,5 %) v důsledku mírného poklesu produkce kukuřice, ječmene i dalších ostatních obilovin. Podle říjnových údajů USDA byly zvýšeny předpoklady produkce kukuřice ve srovnání s předchozím měsícem o téměř 5 mil. t. K nárůstu odhadů došlo zejména v USA, v Kanadě, v Brazílii, v Nigérii a na Ukrajině. Naopak byly sníženy odhady produkce zejména v EU-25 (v Španělsku, v Itálii a v Maďarsku) a v Jižní Africe. K poklesu odhadu produkce došlo též u ječmene zhruba o 1 mil. t na 133 mil. t.

Produkce, obchod a spotřeba vybraných ostatních obilovin

	Světová produkce (mil. t)		Světový obchod (mil. t)		Světová spotřeba (mil. t)	
	2004/05 ¹⁾	2005/06 ²⁾	2004/05 ¹⁾	2005/06 ²⁾	2004/05 ¹⁾	2005/06 ²⁾
Kukuřice	708,58	668,18	75,46	76,02	682,02	682,57
Ječmen	153,00	133,56	16,85	16,20	143,44	140,68
Čirok	58,13	57,44	5,46	5,73	58,65	57,77
Oves	25,73	23,53	1,98	1,88	25,42	23,91
Žito	16,98	15,45	1,06	0,88	17,58	17,03

Pramen : USDA, říjen 2005

Poznámka: 2004/05 ¹⁾ předběžné údaje, 2005/06 ²⁾ odhady

Světová spotřeba ostatních obilovin mimo pšenice a rýže je odhadována na 966 mil. t, tj. zhruba 6 mil. t pod údajem spotřeby předchozího roku. To by mělo být důsledkem poklesu krmné spotřeby ostatních obilovin v USA a EU-25 dohromady téměř o 10 mil. t.

Celosvětový obchod s ostatními obilovinami by měl činit 101 mil. t, přičemž největšími vývozci by měly být USA (57 mil. t), Argentina (14 mil. t) a Ukrajina (6 mil. t).

Podle uvedených informací tak bude pokračovat s výjimkou předchozího roku 2004/05 trend, kdy v posledních šesti letech převyšuje globální spotřeba ostatních obilovin jejich globální produkci. Celosvětové zásoby ostatních obilovin tak na konci marketingového roku 2005/06 poklesnou na 147 mil. t a činily by tak zhruba 15 % celoroční spotřeby.

Po předchozí rekordní světové sklizni kukuřice ve výši 708 mil. t by měla sklizeň kukuřice v marketingovém roce 2005/06 dosáhnout 668 mil. t. Z toho 41 %, 276 mil. t by měla činit sklizeň kukuřice v USA, kde jsou předpokládány vysoké výnosy zejména ve státech Illinois, Indiana a Ohio. Škody v oblastech zasažených hurikány podle říjnových informací nebyly tak vysoké, jak se očekávalo.

Meziroční pokles produkce kukuřice na zrno o 7,5 mil. t (o 14 %) na 46 mil. t je předpokládán v zemích EU-25. Zejména ve Francii by mělo dojít k poklesu o 3,2 mil. t (o 19,5 %) na 13,2 mil. t. Je to v důsledku omezení na zavlažovaných plochách a nedostatku vláhy na ostatních plochách, pro který byla část ploch sklizena na siláž pro zajištění dostatku objemných krmiv.

V Argentině se očekává, že došlo k poklesu osevů kukuřice zhruba o 10 % v důsledku nižších teplot a sucha ve prospěch sóji. Naopak v Brazílii je očekáván nárůst produkce na již dosahovanou vyšší úroveň 43 mil. t. Ukrajinská sklizeň kukuřice byla ukončena dříve, což umožnilo suché počasí. V důsledku nedostatečných vkladů by měla celková produkce zrna meziročně poklesnout o 2,5 mil. t (o 31 %) na 5,5 mil. t.

Při dalším předpokládaném nárůstu světové spotřeby kukuřice na 683 mil. t by konečné zásoby poklesly na 112 mil. t, což by bylo zhruba 16,5 % její světové spotřeby. Světový obchod s kukuřicí zůstane přibližně na úrovni 76 mil. t. Výrazný nárůst vývozů realizují USA (meziročně o 7 mil. t na 52 mil. t), vysoké vývozy realizuje Argentina (13 mil. t) a Čína (3 mil. t).

Průměrné vývozní ceny žluté kukuřice dosahovaly v polovině října v USA úrovně přibližně 106 USD/t (2650 Kč/t) fob Gulf, v Argentině 93 USD/t (2325 Kč/t) fob Up River.

Pokles je očekáván u světové produkce ječmene, která by měla činit v marketingovém roce 2005/06 celkem 133 mil. t. Ve srovnání s předchozí sklizní by to představovalo pokles o 20 mil. t (o 13 %). Celkový světový obchod s ječmenem by měl činit 16 mil. t, přičemž největšími vývozci by měla být Austrálie (4,3 mil. t), Ukrajina (4 mil. t) a EU-25 (3,3 mil. t). Celková světová spotřeba ječmene je odhadována USDA na 141 mil. t a konečné světové zásoby na 24,5 mil. t. Průměrné vývozní ceny krmného ječmene ve Francii dosahovaly v říjnu 134 USD/t (3350 Kč/t) fob Rouen, na Ukrajině 126 USD/t (3150 Kč/t) fob Černé moře. Trh se sladovnickým ječmenem zůstává většinou stabilní. Ve Francii byly v říjnu průměrné vývozní ceny jarního sladovnického ječmene ve výši 158 USD/t (3950 Kč/t) fob Rouen, v Austrálii pak cca 142 USD/t (3550 Kč/t) fob Adelaide.

EVROPSKÁ UNIE (EU-25)

Podle říjnových údajů USDA by měla celková produkce obilovin v zemích EU-25 v roce 2005 ze sklizňové plochy 51 mil. ha dosáhnout zhruba 250 mil. t. Průměrný výnos obilovin celkem je odhadován na 4,9 t/ha. Ve srovnání s 287 mil. t v předchozím roce 2004 by se jednalo o pokles celkové sklizně o 37 mil. t, tj. o 13 %. Téměř polovinu celkové produkce, zhruba 49 %, by měla činit produkce pšenice ve výši 122 mil. t. Celková produkce ječmene v EU-25 byla v říjnu odhadována na 52 mil. t, produkce žita na 8 mil. t, produkce ovsa na 8 mil. t a produkce kukuřice na cca 46 mil. t.

Výsledky sklizně roku 2005 opět významně ovlivnily povětrnostní podmínky. Vyšší teploty a nedostatek srážek v průběhu vegetace a v letních měsících snížily výnosy obilovin ve Francii a v Německu. Extrémní sucho sužovalo Španělsko, Portugalsko i jižní oblasti Francie od podzimu 2004. V zemích střední a jihovýchodní Evropy (od východních částí Německa přes ČR, Slovensko, Maďarsko po balkánské země bývalé Jugoslávie) naopak deštivé počasí v letních měsících zpozdilo sklizeň obilovin, snížilo jejich výnosy a především kvalitu zrna. Nejhorší dopad mělo letní deštivé počasí v Rumunsku, Bulharsku, v Srbsku a Černé Hoře, v Chorvatsku, v Bosně a Hercegovině, v kterých byly srážkové úhrny v uvedených měsících dvojnásobné ve srovnání s dlouhodobými normály.

Trh pšenice v EU

Podle říjnových odhadů USDA se předpokládala v marketingovém roce 2005/06 celková produkce pšenice v zemích EU-25 ve výši zhruba 122 mil. t. Ze sklizňové plochy téměř 23 mil. ha by to znamenalo dosažení průměrného výnosu 5,4 t/ha. Ve srovnání s rokem 2004/05 by se jednalo o pokles o 15 mil. t (o 11 %).

Francie, která je největším pěstitelem pšenice v rámci EU-25, by měla podle říjnových údajů sklídit v roce 2005 z 5,3 mil. ha celkem 37 mil. t pšenice (včetně 2 mil. t pšenice durum) při průměrném výnosu 7 t/ha. V důsledku vyšších teplot a nedostatku vláhy v průběhu vegetačního období došlo ve Francii k významnému poklesu výnosů (v loňském roce 7,6 t/ha), na druhé straně se zvýšila kvalita zrna.

Zpoždění sklizně v Německu bylo v průměru čtrnáctidenní, v některých oblastech země se sklizeň pšenice protáhla do září. To zvýšilo podíl nižší, krmné kvality zrna. Podle říjnových odhadů by měla německá produkce pšenice činit 23,6 mil. t. Ve Španělsku a Portugalsku postihlo zemědělce a vodohospodáře nejhorší sucho v historii. Průměrné výnosy pšenice seté ve Španělsku na 1,28 mil. ha byly odhadovány na 2,2 t/ha, výnosy pšenice durum na 890 tis. ha pouze na 0,8 t/ha.

Pokles cen krmné pšenice v posledních dvou letech přispěl v zemích EU-25 k nárůstu stavů hospodářských zvířat a k nárůstu krmného užití pšenice. Ve srovnání s marketingovým rokem 2003/04, kdy činilo krmné užití pšenice 50,8 mil. t, by mělo v roce 2005/06 dosáhnout 60,5 mil. t. Celková spotřeba pšenice v EU-25 se odhaduje na 119,5 mil. t. Celkový dovoz pšenice do zemí EU-25 odhaduje USDA na 7,2 mil. t, celkový vývoz pak 14,5 mil. t.

Současná situace na světovém trhu může pomoci evropským zemím, zejména Francii, které mají velké zásoby obilí z posledních dvou sklizní, dostat se na nové trhy či posílit své pozice na světovém trhu, např. v severní Africe. Podle obchodníků bude záviset na kurzu eura vůči dolaru, na evropské dotační politice. Velkým konkurentem však může být Rusko, prodávající své obilí za vysoce konkurenční ceny.

Odhady produkce obilovin ve vybraných zemích EU 25 v letech 2005 a 2004

Země Položka / rok		Česká rep.		Polsko		Maďarsko		Slovensko		Německo		Francie		V. Británie		Rakousko		EU 25	
		2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Pšenice setá	tis. ha	820	863	2 460	2 430	1 119	1 151	376	410	3 188	3 092	4 863	4 832	1 864	1 990	269	266	19 376	19 370
	t/ha	5,12	5,84	3,89	4,08	4,60	5,15	4,60	4,55	7,40	8,19	7,18	7,78	8,00	7,76	5,10	6,04	5,95	6,43
	tis. t	4 198	5 040	9 576	9 914	5 149	5 928	1 730	1 866	23 591	25 323	34 916	37 593	14 912	15 442	1 372	1 607	115 227	124 511
Pšenice durum	tis. ha	-	-	-	-	6	6	-	-	10	8	413	399	-	-	15	18	3 284	3 786
	t/ha	-	-	-	-	3,60	3,60	-	-	5,30	6,04	4,90	5,07	-	-	3,90	4,72	2,24	2,88
	tis. t	-	-	-	-	22	22	-	-	53	48	2 024	2 023	-	-	59	85	7 364	10 915
Ječmen celkem	tis. ha	521	469	1 090	1 050	318	338	221	240	1 964	1 973	1 606	1 626	933	1 010	190	191	13 073	13 101
	t/ha	4,43	4,97	3,10	3,35	3,86	4,36	3,60	4,10	6,00	6,57	6,40	6,76	5,86	5,76	4,72	5,26	4,02	4,70
	tis. t	2 308	2 331	3 377	3 518	1 227	1 472	796	984	11 784	12 963	10 278	10 992	5 467	5 818	897	1 004	52 570	61 517
z toho jarní	tis. ha	396	353	940	950	145	149	187	181	605	613	557	585	542	589	117	111	5 760	8 186
	t/ha	4,40	4,91	3,05	3,00	3,58	4,03	3,40	4,30	4,69	5,50	5,80	6,31	5,70	5,29	4,36	4,95	4,16	4,09
	tis. t	1 742	1 733	2 867	2 850	519	600	636	778	2 837	3 372	3 231	3 691	3 089	3 116	510	551	23 983	33 474
Kukuřice	tis. ha	89	85	415	450	1 204	1 217	150	150	443	455	1 646	1 798	-	-	165	178	5 941	6 444
	t/ha	6,20	6,34	5,80	5,10	6,77	7,12	6,28	5,70	8,60	8,75	8,06	8,89	-	-	9,25	92,7	7,73	8,11
	tis. t	552	539	2 407	2 295	8 153	8 669	942	855	3 810	3 981	13 267	15 984	-	-	1 526	1 645	45 933	52 255
Žito	tis. ha	47	59	1 565	1 560	43	49	25	32	555	621	32	34	6	10	39	46	2 650	2 797
	t/ha	4,41	5,29	2,30	2,76	2,88	2,67	3,30	4,05	5,07	60,3	4,73	4,99	4,50	4,50	4,36	4,77	3,00	3,57
	tis. t	207	312	3 600	4 306	124	131	83	130	2 814	3 745	151	170	27	45	170	217	7 953	9 970
Oves	tis. ha	52	59	570	580	63	71	20	22	211	227	114	124	85	108	25	30	2 647	2 773
	t/ha	3,38	3,88	2,45	2,43	2,81	3,17	2,40	2,30	4,51	5,13	4,56	4,81	5,98	5,83	5,52	4,50	2,90	3,10
	tis. t	176	229	1 397	1 409	177	225	48	51	952	1 164	520	596	508	630	138	136	7 682	8 584
Směsky obilovin	tis. ha	26	32	1 445	1 420	-	-	12	12	-	-	51	48	-	-	-	-	1 576	1 550
	t/ha	3,90	4,00	2,66	3,03	-	-	2,50	2,50	-	-	5,36	5,55	-	-	-	-	2,85	3,19
	tis. t	101	128	3 843	4 303	-	-	30	30	-	-	273	266	-	-	-	-	4 489	4 948
Triticale	tis. ha	65	63	1 015	970	154	159	17	10	482	505	327	327	10	15	40	43	2 274	2 254
	t/ha	4,29	4,86	3,22	3,74	3,70	3,89	3,20	3,00	5,69	64,5	5,40	5,56	4,70	4,50	5,90	5,47	4,21	4,73
	tis. t	279	306	3 269	3 628	570	618	55	30	2 743	3 257	1 766	1 818	47	68	236	235	9 580	10 665
Obiloviny celkem	tis. ha	1 620	1 630	8 560	8 460	2 907	2 991	821	866	6 853	6 881	9 052	9 188	2 898	3 133	743	771	50 821	52 074
	t/ha	4,83	5,45	3,21	3,47	5,30	5,71	4,49	4,56	6,68	7,34	6,98	7,56	7,23	7,02	5,92	6,39	4,93	5,44
	tis. t	7 822	8 885	27 468	29 372	15 421	17 064	3 683	3 945	45 746	50 482	63 196	69 442	20 962	22 002	4 397	4 929	250 797	283 366

Pramen: COCERAL, září 2005

Průměrné měsíční ceny pšenice na mezinárodním trhu (v EUR/t)

Komodita	Srpen 2005	Září 2005	Říjen 2005	Říjen 2004
Pšenice krmná, burza Budapešť futures	77,79	77,78	81,76	91,95
Pšenice potravinářská, burza Budapešť futures	95,97	91,49	92,92	95,85
Pšenice potravin., burza MATIF Paříž, futures	108,29	109,47	110,25	109,86
Pšenice potravin., US HRW No.2, fob US Gulf	126,62	138,46	143,73	124,18
Pšenice potravinářská, Španělsko, CZV	140,00	138,00	140,00	-
Pšenice krmná, Anglie, ex farm	89,77	91,23	93,30	87,95
Pšenice potravin., Francie, fob Rouen	106,04	106,72	106,87	107,23
Pšenice durum US Amber 3	194,86	189,96	194,76	215,54
Pšenice durum No.2 Kanada fob St. Laurence	164,13	164,20	168,20	173,69

Pramen: Datagain

Trh ostatních obilovin v EU

Sklizňová plocha ječmene zůstala v EU-25 v roce 2005 přibližně na úrovni předchozího roku a činila 13,1 mil. ha (z toho 5,8 mil. ha ječmene jarního). Při odhadovaném průměrném výnosu 4,02 t/ha by měla celková produkce ječmene dosáhnout 52,6 mil. t (z toho 24 mil. t ječmene jarního). To by znamenalo výrazný meziroční pokles produkce ječmene o téměř 9 mil. t. Ve Francii a ve Střední Evropě je podle prvních hodnocení u sladovnického ječmene mírně zvýšený obsah proteinů. Ve Skandinávii a V. Británii byla letošní sklizeň sladovnického ječmene z hlediska množství i kvality nadprůměrná, stejně jako například v Rusku. Celková spotřeba ječmene by měla v EU-25 v marketingovém roce 2005/06 meziročně poklesnout o 2,6 mil. t na 50 mil. t, zejména v důsledku nižší krmné spotřeby ječmene ve Španělsku. Celkový vývoz ječmene byl odhadnut na 3,3 mil. t, dovoz na 350 tis. t. Průměrné ceny krmného ječmene v západoevropských přístavech zůstávaly v září a v říjnu 2005 ve výši cca 105 EUR/t fob. Průměrné ceny sladovnického ječmene se pohybovaly kolem 125 EUR/t fob.

Sklizňová plocha kukuřice na zrna v EU-25 se oproti roku 2004 snížila o 0,5 mil. ha na 5,9 mil. ha. Při průměrném výnosu 7,7 t/ha by měla její celková produkce v EU-25 dosáhnout 46 mil. t, o více než 6 mil. t méně, než v předchozím roce. K významnému poklesu produkce kukuřice na zrna došlo v důsledku sucha zejména ve Francii, v Itálii, ve Španělsku a Portugalsku. Naopak letní dešťové srážky přispěly k dobrému vývoji porostů kukuřice v zemích střední a východní Evropy.

V důsledku nižší produkce je odhadován pokles celkové spotřeby zrna kukuřice v EU-25 v marketingovém roce 2005/06 na 50 mil. t, z toho 39 mil. t ke krmnému užití. V průběhu marketingového roku 2005/06 je odhadován v EU-25 dovoz kukuřice na cca 2,5 mil. t, zatímco vývoz na 0,6 mil. t. Světové i západoevropské ceny kukuřice od konce roku 2004 postupně vzrůstaly do září letošního roku, kdy se v očekávání dobré sklizně zejména v USA začaly mírně snižovat. Vývozní ceny kukuřice z USA v Mexickém zálivu kolísaly v rozmezí 75-83 EUR/t. Termínované obchody na burze MATIF v Paříži kolísaly kolem úrovně 120 EUR/t, zatímco termínované obchody na burze v Budapešti víceméně stagnovaly mírně nad úrovní 90 EUR/t.

Dovoz a vývoz obilovin v rámci pravidel Společné zemědělské politiky EU 25 v marketingovém roce 2005/06

Proto, aby mohl být vývoz obilovin realizován je nezbytné zažádat o vývozní licenci. Systém vydávání a čerpání dovozních a vývozních licencí je popsán horizontálním nařízením Komise č. 1291/2001, které stanoví společná prováděcí pravidla k aplikaci licencí v členských státech EU a v NK 1342/2003. Smyslem licenčního režimu, jako nástroje regulace trhu je:

- Získávat údaje pro analýzu a kontrolu dovozu a vývozu.
- Zajišťovat systém dovozních celních kvót.
- Zabezpečit dodržování závazků GATT/WTO v oblasti dovozu a vývozu.

Dovozní a vývozní licence představují oprávnění, ale zároveň také závazek pro vývoz nebo dovoz určitého množství konkrétního výrobku v daném období platnosti licence.

Licence pro obiloviny vydává SZIF. Veškerý dovoz a vývoz obilovin a výrobků z nich podléhá předložení dovozní nebo vývozní licence s výjimkou malých množství jejichž výše je uvedena v příloze III. nařízení Komise č. 1291/2000.

Podrobné informace o této problematice v ČR naleznete na webových stránkách www.szif.cz.

Dovoz obilovin do EU

Výpočet výše dovozního cla obilovin se řídí pravidly NR 1784/2005 a NR 1249/96 v platném znění. Výše dovozního cla je pro jednotlivé kategorie obilovin Evropskou komisí určována vždy 2 x do měsíce. Výše cla je určena jako rozdíl mezi 1,55 násobkem intervenční ceny platné pro dané období a reprezentativní cif dovozní ceny sestávající z ceny na zámořských burzách, podpory vývozu a dopravních nákladů mezi USA a EU současně s přihlédnutím k aktuální situaci na trhu s obilovinami. Dovozní clo je pravidelně určováno pouze u pšenice seté vysoké jakosti, pšenice tvrdé, žita, kukuřice a čiroku. Vzhledem k současnému vývoji na trhu je výše dovozního cla poměrně nízká a je stanovena pouze pro dovoz žita, kukuřice a čiroku.

Od 1. 1. 2003 je dovoz pšenice seté jiné než vysoké jakosti (obj. hm. < 77 kg/hl , bílkoviny < 14 %) povolen pouze v rámci stanovených tarifních kvót v celkové výši 2 981 600 t se clem 12 EUR/t, jak je určeno NR 2375/2002. Formou dovozní tarifní kvóty s fixním dovozním clem 16 EUR/t je realizován také dovoz 300 000 t ječmene (NR 2305/2003) a dovoz 50 000 t sladovnického ječmene pro výrobu piva zrajícího v bukových sudech.

Dovozce je povinen žádat o dovozní licenci a složit odpovídající záruku. Dovozní licence pro obiloviny jsou vydávány v souladu s NK 1342/2003. Podrobnosti o způsobu skládání záruk a jejich výši jsou uvedeny na www.szif.cz.

Dovozní tarifní kvóty pro obiloviny jsou uvedeny v následující tabulce.

Kvóty řízení DG AGRI

Nařízení – kvóty WTO	Období	Původ	KN kód	produkt	Kvóta (t)	Roční nárůst
1839/95	1. 1. 05 – 28. 2. 06	Španělsko	1205 90 / 10070090	Kukuřice / čirok	2000000/ 300000	-/-
2369/96	1. 7. 05 – 30. 6. 06	Portugalsko	100590	Kukuřice	500 000	-
2375/02	1. 1. 05 – 30. 9. 05	Třetí země	100190999	Pšenice jiné než vysoké jakosti	2 371 600	-
	1. 1. 05 – 31. 12. 05	USA / Kanada			572000/ 38000	
2305/03	1.1.05 – 31. 12. 05	Třetí země	100300	Ječmen	300000	-
2377/02	1. 1. 04 – 31. 12. 04	Třetí země	10030050	Sladovnický ječmen	50 000	-
Nařízení – kvóty bilaterální dohody	Období	Původ	KN kód	produkt	kvóta	Roční nárůst
573/03	1. 7. 05 – 30. 6. 06	Rumunsko	1001/ 10059000	Pšenice/ kukuřice	230000/ 149000	-/-
958/03	1. 7. 05 – 30. 6. 06	Bulharsko	1001 / 11090000	Pšenice / pšeničný lepek	352 000	32 000
			10059000 – 10051090	Kukuřice	96 000	8 000

Kvóty řízené DG TAXUD

Právní předpis	Období	Původ	KN kód	produkt	Kvóta (t)	Celní sazba
Rozhodnutí č. 2003/18/CE	1. 7. 05 – 30. 6. 06	Rumunsko	10051090	Kukuřice	1 000	0
			1101 – 110311 – 11032060	Mouky	18 000	
			1107	Slad	10 000	
			1002	Žito	4 800	
Rozhodnutí č. 2003/286/EC	1. 7. 05 – 30. 6. 06	Bulharsko	1003	Ječmen	60 000	0
			1004	Oves	3 000	
Nařízení – kvóty WTO	Období	Původ	KN kód	produkt	kvóta	Celní sazba
2094/2004	1/72005-30/6/2006	Třetí země	11042298	Zpracovaný oves	10 000 t	0
2133/2001	1. 1. 04 – 30. 6. 05	Třetí země	100820 00	Proso	1 300	7 EUR/t
			10011000	Pšenice tvrdá vysoké jakosti	50 000	0
	1. 1. 05 – 31. 12. 05	Třetí země	10011000 - 10019099	Pšenice tvrdá a setá vysoké jakosti	300 000	0
			23023010, 23023090, 23024010, 23024090		475 000	30,65 EUR/t a 62,25 EUR/t
		AKP státy	10011000, 10019091, 10019099, 10020000, 100300, 10040000, 1008		15 000	50%
			1007	Čirok	100 000	40%
			10082000	Proso	60 000	0

Evropská komise v současné době pracuje na přípravě nové úpravy dovozního režimu obilovin v rámci jednotlivých dovozních kvót, která má za cíl harmonizaci a zjednodušení režimu vydávání těchto dovozních licencí.

Vývozní subvence

Podpora vývozu obilovin ze zemí EU může probíhat ve třech různých režimech. Jedná se o vývoz z volného trhu, vývoz z intervence a vývoz realizovaný formou potravinové pomoci. Vývoz realizovaný formou potravinové pomoci je záležitostí poměrně okrajovou, kterou je nutné dojednat nejprve na bilaterální úrovni.

Nejčastější formou vývozu obilovin je vývoz z volného trhu. Evropská komise může poskytovat vývozní refundace až do výše rozdílu mezi cenou produktu na světových trzích a na trhu domácím. Její výše je pro vývoz z volného trhu stanovována buďto pravidelně předem – bez výběrového řízení (stálé vývozní subvence) nebo na základě vývozních tenderů podaných Evropskou komisí. Proto, aby mohla být subvence udělena, musí žadatel předložit odpovídající žádost o vývozní licenci a složit záruku. V současné době jsou, vzhledem k vysoké míře nadprodukce, otevřeny tři nabídková řízení na vývoz obilovin z volného trhu EU. Jedná se o tendry na vývoz pšenice seté, ječmene a ovsu (oves pouze z Finska a Švédska). V případě podpory vývozu pšenice seté a ječmene je cílem stabilizace trhu. V případě podpory vývozu ovsu se jedná o zachování tradičních trhů v Severní Americe (podpora je zakotvena v přístupové smlouvě Finska a Švédska). Výše vývozních subvencí poskytovaných na

základě výběrových řízení je určována Evropskou komisí po schválení ŘVO na základě analýzy trhu a výběru z předložených nabídek, které Komise buďto přijme nebo zamítne. Výsledky výběrového řízení jsou uveřejňovány v úředním věstníku společenství. Jednotliví účastníci výběrového řízení jsou informováni přímo platební agenturou.

Dalším typem podpory vývozu jsou tzv. „stálé vývozní podpory“, které jsou původním typem vývozních podpor, které byly v Evropských společenstvích poskytovány již od 70. let, mohou být poskytovány pouze na vybrané obiloviny, vývoz žitných a pšeničných mouk a krupic, sladu a některých dalších zpracovaných produktů obilovin, zejména kukuřičných produktů, zpracovaných obilných klíčků a různých druhů škrobů. Tento starý způsob poskytování vývozní podpory však neumožňuje kontrolu výše vyvezeného objemu. Výši stanovené stálé vývozní subvence, která podléhá měsíčním navýšením, může ovlivnit pouze tzv. korekční faktor, který je Komisí pravidelně stanovován a který má omezenou platnost a reflektuje aktuální vývoj cen na světových trzích. Výše subvence by měla být určována pravidelně, minimálně však jednou do měsíce. Exportní refundace pro obiloviny byla do 4. 2. 2005 dlouhodobě nulová. S platností od 4. 2. 2005 byla z důvodu otevření nabídkového řízení na vývoz pšenice seté z volného trhu stanovena stálá vývozní subvence (formou prefix bez nabídkových řízení) pro pšeničné mouky. Výše subvence je v přímé závislosti na úrovni vývozní podpory poskytované pro pšenici setou z volného trhu.

Při stanovování výše exportní refundace sladu bere Evropská komise v úvahu rozdíl mezi cenou ječmene na vnitřním a světovém trhu, který po vynásobení koeficientem 1,27 indikuje konečnou výši refundace na slad. Na export sladu není, vzhledem k cenovému vývoji a nízké úrovni intervenční ceny, dlouhodobě poskytována žádná vývozní subvence. Stejně tak není v současné době poskytována vývozní subvence na vývoz komponentů krmiv.

V případě ohrožení stability na vnitřním trhu je Evropská komise oprávněna zatížit vývozy obilovin nebo jejich produktů tzv. vývozní daní, pokrývající rozdíl mezi cenou světovou a cenou obilovin na vnitřním trhu ES.

Mimo stálé vývozní podpory pro pšeničné mouky jsou vývozní podpory poskytovány také pro zpracované výrobky z obilovin, u kterých je výše subvence stanovována na základě subvence pro vývoz výrobků z kukuřice a kukuřičného alkoholu a u vývozu zpracovaných výrobků mimo přílohu I Smlouvy (pouze u KN 10059000).

Maďarsko

Maďarská sklizeň obilovin je v letošním roce odhadována Ústředním statistickým úřadem na 7,11 mil. t, což by znamenalo pokles o 15 % ve srovnání s rekordní sklizní 8,38 mil. t v roce 2004 při poklesu sklizňové plochy o 4 %. Sklizeň pšenice z výměry 1,13 mil. t by měla činit 5,1 mil. t při průměrném výnosu 4,9 t/ha. Sklizeň ječmene je odhadována na 1,2 mil. t při průměrném výnosu 3,78 t/ha. Zatímco deštivé počasí v letních měsících způsobilo pokles výnosů i kvality obilovin, přispělo k dobrému vývoji porostů kukuřice, u které se očekává sklizeň 9 mil. t, mírně nad úroveň sklizeného množství v roce 2004 (8,9 mil. t). Průměrné výnosy kukuřice na zrno jsou odhadovány na 7 – 7,5 t/ha. Po loňské rekordní sklizni vyvstal tak jako v České republice problém s nedostatkem skladovacích kapacit. V důsledku investic do výstavby a rekonstrukce by měla být už letošní maďarská sklizeň obilovin navzdory historicky nejvyšším počátečním zásobám (8 mil. t) vhodně uskladněna. S finančními prostředky z HRDP a dalších zdrojů v celkové výši 200 mil. EUR mají být do konce letošního listopadu dokončeny nové sklady na 2 mil. t zrnin. Vedle velkokapacitních skladovacích center by mělo být nově k dispozici také 60 menších skladů, každý s kapacitou na 15 tis. t zrnin. V rámci státěm vynaložených prostředků by měla být zrekonstruována též řada starších skladových kapacit na celkem 400 tis. t zrnin. Kromě toho by mělo být zřízeno sedm center pro skladování a překládku zrnin podél řek Dunaj a Tisa, kterými by mělo projít až 4 mil. t zrnin. Podle informací zveřejněných v říjnu bylo v dostupných skladech uskladněno více než 14 mil. t obilovin a 1 mil. t slunečnice. V době sklizně kukuřice se tak mohly v některých oblastech opakovat problémy s vhodným uskladněním zrna.

V srpnu začalo Maďarsko s vývozem obilovin z intervenčních zásob do Španělska. Podle informací z října byly Maďarsku schváleny Evropskou komisí kvóty na vývoz celkem 1,5 mil. t obilovin, z toho 0,5 mil. t pšenice, 0,5 mil. t kukuřice a 0,5 mil. t ostatních obilovin. Vývozcům byl schválen dotační příspěvek k pokrytí dopravních nákladů ve výši 60 EUR/t, přesto se podle říjnových informací vývozy do Španělska zpozdily oproti předpokladům a do Portugalska nebyly v první polovině října započaty.

Slovensko

Podobně jako v České republice a v Maďarsku dojde v roce 2005 i na Slovensku k poklesu produkce obilovin z loňské rekordní úrovně 2,9 mil. t o 9 % na 2,7 mil. t. Celková produkce pšenice by měla činit 1,7 mil. t, z kterých pouze čtvrtina, zhruba 450 tis. t bude mít potravinářskou jakost. V roce 2004 dosáhla rekordní produkce pšenice 1,8 mil. t, z kterých bylo 40 % (706 tis. t) v potravinářské kvalitě. Přitom podle informací ministra zemědělství představuje každoroční potřeba slovenských pekáren zhruba 600 tis. t potravinářské pšenice. Navzdory nízké produkci zůstávají ceny potravinářské pšenice na slovenském trhu nízké. Podle informace ministra zemědělství z počátku října se obchodovala pšenice v zemích EU-15 průměrně za 119 EUR/t (cca 3570 Kč/t), v Rakousku a České republice průměrně za 99, respektive 95 EUR/t, na Slovensku pouze za 85 EUR/t (2550 Kč/t). Podle jeho odhadu skončí většina kvalitní pšenice v intervenčním nákupu za garantované ceny.

Země východní Evropy

Rusko

Celková výměra obilovin v Ruské federaci v roce 2005 činila podle údajů statistického úřadu 44,4 mil. ha, což bylo zhruba stejně jako v roce 2004. Srpnový odhad ministerstva zemědělství o celkové ruské produkci obilovin v roce 2005 dosáhl 76-78 mil. t a výrazně o 13 % převýšil červencový odhad (66-70 mil. t) a vyrovnal se loňské skutečnosti (78 mil. t). Vyšší odhady byly odrazem příznivého vývoje povětrnostních podmínek. Obavy ze sucha se nenaplnily. V průběhu června a července bylo teplé počasí s dostatkem srážek, což prospívalo ozimům i jařinám. Produkce ozimé pšenice a žita by měla dosáhnout 31 – 33 mil. t, produkce jarní pšenice 20 – 23 mil. t (produkce pšenice celkem cca 44 – 46 mil. t), jarního ječmene 15 – 16 mil. t, kukuřice 3,5 mil. t. Problematika nedostatku sklizňové mechanizace byla v průběhu žňových prací podle ministerstva zemědělství uspokojivě řešena přesuny strojů uvnitř regionů i mezi regiony. V době sklizně panovala nejistota kolem nastavení cen pro státní intervenční nákup obilovin, doprovázená odlišnými představami ministerstva zemědělství na jedné straně a zástupci obchodníků a analytických společností na straně druhé. Ruské vývozy dosáhly v měsíci červenci úrovně 1 mil. t. Takto vysoký červencový vývoz svědčí o vysoké poptávce po ruské pšenici a ječmeni. Ruská vláda v srpnu deklarovala, že bude mít pro státní nákup k dispozici 6 mld. RUR a předpokládá nákup maximálně 2 mil. t obilnin. Ministr zemědělství informoval, že intervenční cena potravinářské pšenice class-3 by neměla být nižší, než 3000 RUR/t. Podle analytických zdrojů je tato cena hodnocena jako vysoká, neboť tržní cena takovéto pšenice byla počátkem srpna na 2500 RUR/t. Zemědělci údajně začali vyčkávat s prodeji obilí na vyšší ceny, což by znamenalo vyšší finanční nároky pro drůbežářské farmy, mlýny a obchodníky, kteří se snažili nakoupit obilí. Dovozy pšenice do Ruska se za první polovinu roku 2005 snížily o 55 % ve srovnání s prvním pololetím roku 2004 na 259 tis. t. Naopak vývoz pšenice z Ruska se při stejném srovnání výrazně zvýšil o 1762 %.

Podle zářijových údajů by měly vývozy pšenice z Ruska v marketingovém roce 2005/06 dosáhnout cca 10 mil. t, což by představovalo meziroční nárůst o 1 mil. t, čímž by se Rusko dostalo před Argentinu na čtvrté místo mezi světovými exportéry pšenice.

Obchodní společnosti vyzývaly ruskou vládu k opatřením, která by zvýšila konkurenceschopnost ruských vývozů ve srovnání třeba s ukrajinskou konkurencí. Podle nich jsou ruskou nevýhodou vysoké náklady na dopravu uvnitř Ruska.

Ruská vláda rozšířila v září pásmo pro intervenční nákup obilovin o méně kvalitní pšenici class-4 za maximální cenu 2450 RUR/t z centrálních oblastí Ruska a 2600 RUR/t z východních oblastí a potravinářské žito za maximální cenu 2500 RUR/t.

Podle údajů ministerstva zemědělství z počátku října by měl celkový ruský roční vývoz pšenice dosáhnout 13 mil. t do roku 2010 (za rok 2004 dosáhl vývoz 7 mil. t). K tomuto vývoji směřuje postupná modernizace přepravních a skladovacích kapacit směrem k námořním přístavům, zefektivňování státní administrativy a posilování finanční podpory vývozcům. Následovat budou další opatření, která by měla řešit např. vysoké tarify železniční dopravy, sladění ruských a mezinárodních standardů kvality obilovin a státní podporu vývozu. Kromě růstu vývozu očekává ruské ministerstvo také růst krmné spotřeby obilovin po konsolidaci odvětví chovu skotu.

Analytická společnost IKAR odhadovala v říjnu, že by celkové ruské vývozy obilovin v marketingovém roce 2005/06 mohly převýšit rekordní množství 16 mil. t, vyvezené za marketingový rok 2002/03. Za uplynulý marketingový rok 2004/05 dosáhl ruský vývoz obilovin 8 mil. t.

Ukrajina

Počátek ukrajinské sklizně obilovin byl opožděn vydatnými dešti počátkem třetí dekády června. Podle červencových údajů ministerstva zemědělství by měla ukrajinská produkce obilovin v roce 2005 činit 42 mil. t, což by bylo zhruba na úrovni loňské sklizně 41,8 mil. t. Spolu se zásobami z minulé sklizně by měla celková nabídka na ukrajinském trhu činit 47 mil. t, která bude působit na pokles cen obilovin. Ukrajinská vláda v červenci 2005 deklarovala, že stát bude nakupovat zhruba 1,5 mil. t obilnin do státních rezerv a 1,1 mil. t pro Zemědělský fond z nové sklizně nejméně za 550 UAH/t (cca 2750 Kč/t) prostřednictvím zemědělských skladovacích center. Nákup obilnin budou realizovat státem vlastněná akciová společnost Khleb Ukrajiny, Správa státních hmotných rezerv a Zemědělský fond.

Ukrajinská vláda dále rozhodla o snížení poplatků za certifikáty a celní poplatky o 25 % a připravovala opatření ke snížení tarifů železniční dopravy o zhruba 15 %.

Podle zářijových údajů ukrajinského ministerstva zemědělství by měl vývoz obilovin z Ukrajiny v marketingovém roce 2005/06 dosáhnout 8 – 10 mil. t, přičemž vývoz ječmene by měl činit rekordních 5 mil. t, vývoz pšenice 3 mil. t a vývoz kukuřice 2 mil. t. V předchozím roce 2004/05 dosáhl celkový vývoz obilovin 11,2 mil. t, z čehož bylo 4,3 mil. t pšenice, 4,3 mil. t ječmene a 2,2 mil. t kukuřice.

Již v průběhu srpna 2005 bylo vyvezeno cca 1,2 mil. t obilovin, z toho 540 tis. t ječmene, 520 tis. t krmné pšenice a 180 tis. t potravinářské pšenice. Většina vývozů směřovala do evropských zemí, do Severní Afriky a na Střední východ. Sklizeň kukuřice by podle zářijových odhadů ministerstva zemědělství měla dosáhnout 7 mil. t (v roce 2004 rekordních 8,86 mil. t).

TRH S OBILOVINAMI V ČESKÉ REPUBLICE

Obiloviny vstupovaly do minulého marketingového roku 2004/2005 s velmi nízkým množstvím počátečních zásob (1014,9 tis. tun) a byly jedny z nejnižších od začátku marketingového roku 1996/1997 (652,0 tis. tun). Po rekordní sklizni v roce 2004 nastala opětovná změna v charakteru trhu s obilovinami. Začala převažovat nabídka nad poptávkou a znovu tak ovlivnila cenový vývoj, který měl v tomto období u všech obilovin výrazně klesající trend.

Celková výše sklizně obilovin v roce 2004 v množství 8 783,8 tis. t byla v ČR druhá nejvyšší od roku 1990. Produkce výrazně překrývala domácí poptávku ve všech základních obilných surovinách. Na domácím trhu vznikl přebytek téměř ve výši 2 000 tis. tun obilovin, který nedokázal český trh plně absorbovat. Původní bilanční předpoklad očekával, že tento přebytek bude odčerpán v plné výši prostřednictvím intervenčního nákupu. Vzhledem k výjimečnosti sklizně však nebyl k dispozici ani dostatek skladovacích kapacit. Z toho důvodu bylo komplikováno využití institutu, používaného v rámci Evropské unie při řešení nadbytku obilovin, kterým je intervenční nákup.

Intervenční nákup obilovin v České republice ze sklizně roku 2004 byl zahájen dle pravidel režimu intervenčního nákupu stanovených Evropskou komisí, která jsou platná pro všechny členské státy Evropské unie. Zemědělskými subjekty bylo od 1. 11. 2004 do 31. 5. 2005 nabídnuto do intervenčního nákupu celkem 1 421 305 tun obilovin. Pro ulehčení situace při administraci nabídek požádala ČR o prodloužení lhůty pro převzetí nabídek. Výjimka byla schválena prostřednictvím Nařízení Komise č. 495/2005 a umožnila prodloužení termínu převzetí obilovin z 4 na 7 měsíců po měsíci podání nabídky. Všechny nabídky bylo nezbytné přijmout a naskladnit do 31. 7. 2005. Celkové převzaté množství do intervenčního nákupu činilo 907 918 tun obilovin.

Předpoklady pro vývoz obilovin do zahraničí byly na počátku marketingového roku 2004/2005 celkem nepříznivé, neboť vlivem nadúrody obilovin v celém středoevropském regionu vývoz obilovin z ČR stagnoval. Určité oživení vývozu přišlo až v samotném závěru roku, neboť pokles cen obilovin v ČR byl výraznější než v okolních státech. Vývoz směřoval především do stávajících členských států EU (Německo, Polsko, Rakousko). Vývoz do třetích zemí byl v podstatě nulový a začal se měnit až po vyhlášení výběrových řízení na vývoz pšenice z intervenčního nákupu do třetích zemí.

Na základě vysoké aktivity ČR i ostatních středoevropských zemí (Polsko, Maďarsko, Rakousko, Slovensko) EK rozhodla o nabídkovém řízení pro vývoz intervenčních zásob pšenice do určitých třetích zemí. Dne 22. 3. 2005 bylo oficiálně zveřejněno ve věstníku EU nařízení EK č. 458/2005, které umožňovalo vyhlásit výběrové řízení na vývoz 300 tis. tun pšenice z intervenčních zásob ČR s tím, že toto množství může být postupně navyšováno. Dne 14. 6. 2005 na žádost ČR zvýšila EK celkové množství obilovin na 400 000 tun pšenice obecně. Toto nabídkové řízení na vývoz bylo ukončeno dne 23. 6. 2005 a celkem k prodeji bylo odsouhlaseno množství 336 438 tun pšenice.

Dalšího nabídkové řízení na vývoz intervenčních zásob pšenice z intervenčních zásob ČR do určitých třetích zemí v objemu 180 tis. tun pšenice obecně schválila EK na svém řídicím výboru dne 6. 7. 2005. Toto nabídkové řízení potrvá až do 22. 6. 2006.

Dále EK otevřela dne 11. 8. 2005 stálé nabídkové řízení na prodej 31 443 t ječmene z intervenčních zásob ČR na vývoz do některých třetích zemí v období od 8. 9. 2005 do 22. 6. 2006.

V metodice šetření některých údajů ČSÚ o jednotlivých ukazatelích rostlinné výroby došlo k významným změnám. Vzhledem ke vzniku nové organizace územní samosprávy již nejsou výsledky jednotlivých šetření vztaheny na okresy, nýbrž na nově vzniklé územně samosprávné celky (kraje). Počínaje rokem 2003 již také nedochází k šetření sklizňových ploch, ale pro účely výpočtu průměrného hektarového výnosu se využívá plocha osevní zjištěná k 31. 5. Tato plocha může být následně aktualizována v případě, že se výměra sklizně dané komodity výrazně odlišuje od plochy osevu.

Podle šetření ČSÚ o struktuře osevních ploch k 31. 5. 2005 vyplývá, že došlo k nevýznamným posunům v zastoupení osevních ploch některých druhů obilovin. K částečným úbytkům rozlohy

pěstování došlo u pšenice ozimé, ozimého žita a z jarních obilovin u ovsa a kukuřice. Přes pokles ploch ozimá pšenice zůstává u nás zdaleka nejrozšířenější obilovinou. Triticale potvrzuje stálý nárůst zájmu o pěstování; osevní plochy ozimého ječmene zaznamenaly mírný vzestup ploch ve srovnání předchozím rokem. Z jarních obilovin došlo k významnějšímu nárůstu osevních ploch v porovnání s minulým marketingovým rokem pouze u jarního ječmene.

Podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu a dovozu výrobků a o licenčním řízení, jsou druhy zboží, na které se vztahovaly licenční režimy a byly vyhlášovány nařízením vlády. Veškerý dovoz a vývoz produktů, který patří pod společnou organizaci trhu s obilovinami, podléhá předložení dovozní nebo vývozní licence s výjimkou malých množství jejichž výše je uvedena v příloze III. Nařízení komise č. 1291/2001.

Většina obchodů s obilovinami probíhá v České republice mimo burzy. Burzy však jsou považovány za velmi důležité ukazatele cenového vývoje a jejich význam na našem obilném trhu narůstá. Vstupem ČR do EU v rámci administrace Společné organizace trhu s obilovinami se staly důležitým zdrojem informací o cenách na vnitřním trhu ES (systém NewIDES). S obilovinami mají v současné době oprávnění obchodovat Plodinová burza Brno, Obchodní burza Hradec Králové, Moravskoslezská komoditní burza v Ostravě, 1. Karlovarská komoditní burza a Českomoravská komoditní burza Kladno a Komoditní burza Praha.

Dalšímu pokračování sdružování zemědělských výrobců do odbytových organizací napomáhá prostřednictvím dotačních titulů i stát. Tyto organizace, vlastněné a kontrolované prvovýrobci, ovlivňují sdružováním nabídky a aktivní prodejní činností stále významněji charakter trhu zemědělskými výrobky v ČR.

V návaznosti na zákon č. 307/2000 Sb., o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech, a k němu se vztahující vyhlášky č. 403/2000 Sb., Ministerstvo zemědělství vydává povolení k provozování zemědělských veřejných skladů a s tím spojenému vystavování zemědělských skladních listů. Zemědělský skladní list je listinný cenný papír, který představuje vlastnické a zástavní právo k uskladněnému zboží. Je převoditelný rubopisem a předáním na jiného vlastníka. Zemědělský veřejný sklad dává záruku kvalitního ošetření a uskladnění vybraných druhů obilovin, luskovin a olejnin. Skladování těchto vybraných komodit musí splňovat podmínky vymezené výše uvedenými legislativními normami.

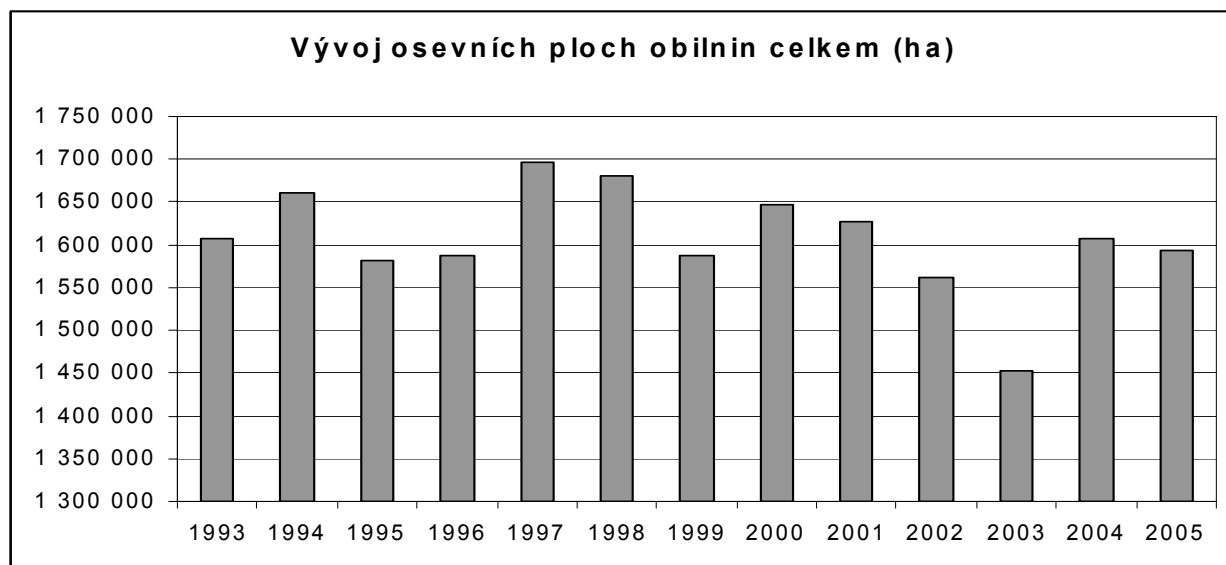
OBILOVINY CELKEM

Výroba

Předpokládaná celková sklizeň obilovin v roce 2005 ve výši 8078,3 tis. tun je stanovena na základě odhadu sklizně základních obilovin a kukuřice ČSÚ k 15. 9. 2005, doplněného o odhad Ministerstva zemědělství pro sklizeň ostatních obilovin. Proti skutečnosti předchozího roku je o 705,5 tis. tun (tj. o 8,0 %) nižší. Ve srovnání se sklizní loňského roku jde o velmi mírný pokles a ve srovnání s běžnou produkční úrovní obilovin v České republice v letech předchozích lze hovořit o produkci srovnatelnou se sklizňovým ročníkem 1991. Jedná se o třetí nejvyšší produkci s množstvím nad 8000 tis. tun, která byla sklizena za posledních 20 let. Rekordní produkce minulé sklizně ve výši 8783,8 tis. tun vedla v celkové bilanci k tvorbě výrazného přebytku, který nebyl schopen český trh plně absorbovat. Původní předpoklad očekával, že tento přebytek bude plně odčerpán prostřednictvím intervenčního nákupu. Avšak vzhledem k nedostatku skladových kapacit v ČR, které byly smluvně zajišťovány u fyzických a právnických osob prostřednictvím SZIFu se celý průběh intervenčního nákupu zpomalil a byl dokončen v termínu k 31. 7. 2005, až po zajištění smluvních skladových kapacit v zahraničí (Německo, Belgie). Letošní velmi vysoká sklizeň rovněž povede k tvorbě přebytků, které bude nutné odčerpat prostřednictvím intervenčního nákupu dle pravidel Evropské komise, která jsou platná pro všechny členské státy EU.

Osevní plochy

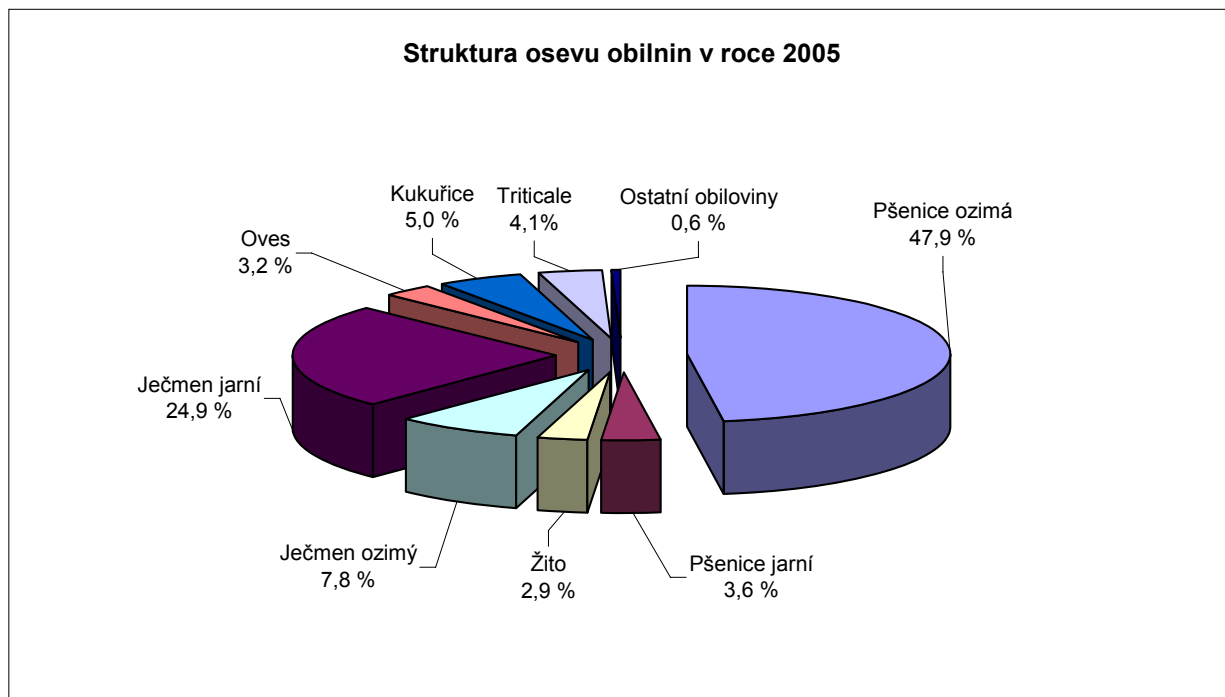
Celková osevní plocha obilnin podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2005 mírně poklesla proti předchozímu roku o 13,8 tis. ha na 1593,5 tis. ha. Z dlouhodobého pohledu se osevní plocha pěstovaných obilovin příliš nemění a pohybuje se kolem výměry 1600 tis. ha. V procentickém meziročním vyjádření jde o pokles o 0,9 %. Největší procentický meziroční pokles byl zaznamenán u ozimého žita o 20,8 % a u ovsa o 11,8 %. U naší nejrozšířenější obiloviny – ozimé pšenice došlo rovněž k mírnému poklesu ploch o 4,9 %, avšak výraznější pokles byl u pšenice jarní o 6,2 %, což je zřejmě důsledek nestabilních a nižších výnosů v roce 2004. Další pokles osevních ploch byl zaznamenán pouze u kukuřice na zrno o 8,9 %. Mírné zvýšení bylo zaznamenáno u jarního ječmene o 12,3 % a ozimého ječmene o 8,0 %. Toto zvýšení ploch především jarního ječmene je výsledkem lepší cenové nabídky obchodníků při prodeji sladovnického ječmene a u ozimého ječmene z důvodu vyšší poptávky po tomto druhu pro výrobu krmných směsí. V roce 2005 zaujímají obilniny 60,0 % celkové osevní plochy.

Pramen: ČSÚ

Struktura osevních ploch obilnin v roce 2005 je znázorněna na grafu.

Při porovnání osevních ploch roku 2005 s rokem 2004 je struktura osevních ploch obilovin velmi podobná. Největší procentický nárůst ve struktuře je u obou typů ječmenů – u jarního typu o 2,9 % a u ozimého typu o 0,6 %. Mírný nárůst je ještě u triticales o 0,3 % a ostatních obilovin o 0,2 %. Mírný pokles osevní plochy zaznamenala ozimá pšenice, když její zastoupení pokleslo na 47,9 %. Další pokles ve struktuře obilovin zaznamenaly všechny zbývající druhy obilovin: žito ozimé (na 2,9 %), pšenice jarní (na 3,6 %), oves (na 3,2 %) a kukuřice na (5,0 %).

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

V roce 2005 se očekává průměrný hektarový výnos obilnin ve výši 5,07 t/ha. Ve srovnání s předchozím rokem jde o pokles o 0,39 t/ha (tj. o 7,1 %). Pokles výnosu se očekává u všech ozimých, tak i jarních obilovin s výjimkou kukuřice, kde se předpokládá výrazný nárůst o 1,06 t/ha (o 17,3 %). Největší pokles je především u ozimého žita o 1,18 t/ha (tj. o 22,3 %) a u jarního ječmene o 0,68 t/ha (tj. o 13,8 %). U ostatních obilnin se předpokládá mírnější pokles průměrného hektarového výnosu (triticales o 0,49 t/ha – 10,1 %, ozimá pšenice o 0,34 t/ha – 5,7 %, oves o 0,1 t/ha – 2,6 % a jarní pšenice o 0,29 t/ha – 6,7 %).

Jak je z uvedených údajů patrné, tak kromě obvyklé výměry pěstovaných obilnin má na konečnou produkci významný vliv také výše průměrného hektarového výnosu.

Bilanční tabulka obilovin celkem (kromě rýže)

Ukazatel	Jedn.	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005(*) 2006
Osevní plocha	tis. ha	1 647,5	1 626,8	1 562,1	1 459,7	1 609,4	1 593,5
Výnos	t/ha	3,91	4,52	4,33	3,95	5,46	5,07
Výroba	tis. t	6 454,2	7 337,6	6 770,8	5 762,4	8 783,8	8 078,3
Počáteční zásoby	tis. t	1 247,6	1 126,7	1 870,9	1 368,8	1 014,9	1 775,1
Dovoz celkem	tis. t	170,3	108,8	100,7	46,1	63,5	65,5
Celková nabídka	tis. t	7 872,1	8 573,1	8 742,4	7 177,3	9 862,2	9 918,9
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	6 376,0	6 608,0	6 430,5	5 671,0	6 196,5	6 301,5
z toho – potraviny	tis. t	2 025,0	2 033,0	1 979,0	1 871,5	1 952,0	2 009,5
– osiva	tis. t	350,0	346,0	348,5	346,0	337,5	351,0
– krmiva	tis. t	4 000,0	4 228,0	4 102,0	3 452,5	3 892,0	3 935,0
– technické užití	tis. t	1,0	1,0	1,0	1,0	15,0	6,0
Vývoz celkem	tis. t	369,4	94,2	943,1	491,5	1 152,7	1 500,0
Intervenční nákup	tis. t	101,0	0,0	724,3	0,0	907,9	1 000,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	-	-	-	-	170,0	300,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	-	-	-	-	737,9	700,0
Celkové užití	tis. t	6 745,4	6 702,2	7 373,6	6 162,5	8 087,1	8 501,5
Konečné zásoby	tis. t	1 126,7	1 870,9	1 368,8	1 014,9	1 775,1	1 417,4
Konečné zásoby/ domácí spotřeba	%	17,67	28,31	21,29	17,89	28,65	22,49

Pramen: ČSÚ; Celní statistika;¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

^{*)} údaje kromě osevní plochy odhad

Počáteční zásoby

Vlivem rekordní sklizně obilovin v roce 2004 a vlivem celkově nižší domácí spotřeby obilovin v ČR došlo v marketingovém roce 2004/2005 k výraznému navýšení zásob obilovin na extrémně vysokou hranici 1 775,1 tis. tun. Došlo tedy k meziročnímu navýšení o 760,2 tis. tun (tj. o 74,9 %). Jedná se o druhou nejvyšší úroveň zásob od marketingového roku 2002/2003.

Očekávaná vysoká úroveň sklizně v roce 2005, vyšší předpoklady vývozu a intervenčního nákupu vytváří ve stávajícím marketingovém roce 2005/2006 předpoklady pro zvýšenou hladinu zásob obilovin na hranici 1 417,4 tis. tun.

Dovoz

V průběhu marketingového roku 2004/2005 se celkem dovezlo ze zahraničí 63,5 tis. tun obilovin, což představuje oproti skutečnosti předchozího roku zvýšení o 17,4 tis. tun. Převážná část tohoto dovozu byla realizována prostřednictvím dovozu velmi kvalitní potravinářské pšenice a žita. Podstatná část dovozu se uskutečnila v rámci vnitro unijního obchodu, kdy se dovezlo do České republiky 62,2 tis. tun obilovin a dovoz z třetích zemí činil pouze 1,3 tis. tun.

Očekávaná úroveň dovozu v marketingovém roce 2005/2006 se ve srovnání s předchozím marketingovým rokem 2004/2005 předpokládá zhruba ve stejné výši (65,5 tis. tun) vzhledem k velmi dobré produkci obilovin v ČR.

Dovoz obilovin celkem bez rýže v období let 1996 – 2005 (v tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	46,0	383,9	429,8	1996/1997	864,6
1997	480,7	76,2	556,9	1997/1998	156,9
1998	80,7	170,2	250,9	1998/1999	256,4
1999	86,3	73,9	160,2	1999/2000	112,6
2000	38,7	88,7	127,4	2000/2001	170,3
2001	81,6	48,9	130,5	2001/2002	108,8
2002	59,9	38,5	98,4	2002/2003	100,7
2003	62,3	22,2	84,5	2003/2004	46,1
2004	23,9	42,8	66,7	2004/2005	63,5
2005	20,7	3,9 *)	24,6 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

Celková nabídka

Předpokládaná celková nabídka 9918,9 tis. tun pro marketingový rok 2005/2006 je o 56,7 tis. tun (tj. 0,6 %) vyšší než v předchozím marketingovém roce. Z uvedeného mírného navýšení je patrné, že dojde k mírnému poklesu úrovně zásob při současném navýšení úrovně vývozních dispozic.

Domácí spotřeba

V marketingovém roce 2005/2006 očekávaná celková domácí spotřeba 6301,5 tis. tun je ve srovnání se skutečností marketingového roku 2004/2005 vyšší o 105,0 tis. tun (1,7 %). Rozdíl je tvořen velmi malým zvýšením ve využití obilovin na potraviny a krmiva.

Vývoz

Původní předpoklady vývozu obilovin ve výši 270,0 tis tun se nepotvrdily vzhledem k daleko silnějšímu propadu cen v České republice než v zahraničí a celkový vývoz v marketingovém roce 2003/2004 skončil na rekordní výši 1152,7 tis. tun. Tempo vývozu se zvýšilo až v druhé polovině marketingového roku 2004/2005 především v důsledku vyhlášení dvou tendrů na prodej pšenice obecné z intervenčních zásob České republiky do třetích zemí dle NK č. 458/2005 a NK č. 1063/2005.

Předpokládané množství obilovin, které bude k dispozici na vývoz v marketingovém roce 2005/2006 dosahuje výše 1500,0 tis. tun. Z tohoto množství představuje 1080,0 tis. tun (tj. 72,0 %) pšenice a 330,0 tis. tun (tj. 22,0 %) ječmen. Vývozní množství předpokládá další pokračování vývozu v rámci vyhlášeného vývozního tendru na prodej pšenice obecné z intervenčních zásob České republiky a jednak bude i nadále reagovat na změněné dovozní a vývozní podmínky vzhledem k začlenění České republiky do evropských struktur, kdy předpokládaný vývoz v rámci EU by měl být 1044,0 tis.tun (tj. 69,6 %) a vývoz do třetích zemí ve výši 456,0 tis. tun (tj. 30,4 %).

Vývoz obilovin celkem bez rýže v období let 1996 – 2005 (v tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	148,5	5,0	153,5	1996/1997	12,1
1997	7,1	9,0	16,1	1997/1998	141,8
1998	132,9	79,6	212,4	1998/1999	556,9
1999	477,4	297,1	774,4	1999/2000	1141,5
2000	844,4	223,3	1067,7	2000/2001	369,4
2001	146,1	34,2	180,3	2001/2002	94,2
2002	60,0	165,6	225,6	2002/2003	943,1
2003	777,5	290,5	1068,0	2003/2004	491,5
2004	201,0	150,3	351,3	2004/2005	1 152,7
2005	1 002,4	484,9 *)	1 487,3 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2004/2005 došlo k výraznému nárůstu konečných zásob vlivem velmi vysoké sklizně 2004 do konečné výše 1775,1 tis. tun. V meziročním porovnání jde o navýšení o 760,2 tis. tun (74,9 %). Při srovnání celkového užití s předchozím obdobím došlo k výraznému nárůstu o 1924,6 tis. tun na úroveň 8087,1 tis. tun. Tento nárůst pramení především z rekordní produkce obilovin v roce 2004, velmi vysokého meziročního navýšení objemu vývozu a realizovaného intervenčního nákupu (v marketingovém roce 2003/2004 nebyl intervenční nákup uskutečněn).

Pro marketingový rok 2005/2006 se očekává mírný pokles konečných zásob na 1417,4 tis. tun především v souvislosti s pokračováním intervenčního nákupu obilovin ve stávajícím marketingovém roce a zvýšeným předpokladem vývozu nakoupeného přebytku na zahraniční trhy. Celková úroveň exportu a z toho vyplývající dosažená úroveň konečných zásob však budou silně ovlivněny aktuální cenovou úrovní našich obilovin v zahraničí.

Cenový vývoj

Rekordní domácí sklizeň obilovin v roce 2004 a nízká poptávka po obilí v zahraničí vedly k postupné změně charakteru vnitřního trhu obilovin na trh s převládající nabídkou. Současně došlo k posílení faktorů podmiňujících jejich následný cenový pokles. Působení uvedených vlivů mělo v průběhu marketingového roku 2004/2005 za následek pokles cen všech obilných komodit. Výrazný cenový pokles se projevil především u pšenice potravinářské, kde cenová hladina pod 3 000 Kč/t byla naplněna v prosinci 2004 (2 993 Kč/t).

Vzhledem k předpokládané velmi dobré sklizni v tomto roce lze očekávat, že dojde k postupnému narovnání cen především kvalitní suroviny na obilném trhu až do úrovně záchranné sítě intervenčního nákupu. Bilance obilovin pro marketingový rok 2005/2006 bude i nadále mírně přebytková a to přes očekávaný intervenční nákup a velmi vysoký vývoz.

Neměnný charakter vnitřního trhu se pochopitelně promítne také do cenového vývoje. Předpokládá se, že posklizňový cenový vývoj bude reagovat jak na situaci na našem vnitřním trhu, tak i na zahraničním trhu. Lze očekávat, že ceny hlavních tržních obilovin v tomto období budou i nadále klesat nebo stagnovat. Dle predikce cen se očekává, že měsíční průměry cen potravinářské pšenice u zemědělců dosáhnou v závěru roku 2005 úrovně 2600 – 2900 tis. Kč a u krmné pšenice 2000 – 2300 Kč. Také u ostatních krmných obilovin lze předpokládat pokles cenových průměrů, a to u krmného ječmene na 2000 – 2150 Kč/t, u ovsa 2000 – 2250 Kč/t a u kukuřice 2500 – 2800 Kč/t.

U sladovnického ječmene se předpokládá s ohledem na smluvní zajištění rozsahu jeho pěstování cenová hladina na úrovni 2900 – 3100 Kč/t. U velmi kvalitních partií potravinářského žita se očekává cena v rozmezí 2500 – 2700 Kč/t.

Bilance obilovin podle jednotlivých druhů za marketingový rok 2004/2005

Ukazatel	Jedn.	Pšenice ozimá	Pšenice jarní	Pšenice celkem	Žito	Ječmen ozimý	Ječmen jarní	Ječmen celkem	Oves	Triticale	Kukuřice	Ostatní obiloviny	Celkem
Osevní plocha	tis. ha	801,7	61,4	863,2	59,2	115,6	353,4	469,0	58,6	62,8	89,9	6,7	1 609,4
Výnos	t/ha	5,96	4,35	5,84	5,29	5,15	4,91	4,97	3,88	4,86	6,13	1,98	5,46
Výroba	tis. t	4 775,2	267,3	5 042,5	313,3	595,9	1 734,7	2 330,6	227,0	305,4	551,6	13,3	8 783,8
Počáteční zásoby	tis. t			552,9	13,7			300,3	23,5	14,3	97,4	12,8	1 014,9
Dovoz – v rámci EU	tis. t			32,3	12,9			5,6	0,0	0,0	11,3	0,1	62,2
Dovoz – třetí země	tis. t			0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,4	0,9	1,3
Dovoz celkem	tis. t			32,3	12,9			5,6	0,0	0,0	11,7	1,0	63,5
Celková nabídka	tis. t			5 627,7	339,9			2 636,5	250,5	319,7	660,7	27,1	9 862,2
Dom. spotřeba celkem ¹⁾	tis. t			3 245,0	217,0			1 795,0	181,0	267,5	477,0	14,0	6 196,5
z toho – potraviny	tis. t			1 150,0	155,0			600,0	27,0	0,0	14,0	6,0	1 952,0
– osiva	tis. t			185,0	17,0			95,0	14,0	12,5	13,0	1,0	337,5
– krmiva	tis. t			1 900,0	45,0			1 100,0	140,0	250,0	450,0	7,0	3 892,0
– technické užití	tis. t			10,0	0,0			0,0	0,0	5,0	0,0	0,0	15,0
Vývoz - v rámci EU	tis. t			643,1	27,0			221,4	25,0	9,4	36,8	3,6	966,3
Vývoz – třetí země	tis. t			136,9	0,5			41,5	7,5	0,0	0,0	0,0	186,4
Vývoz celkem	tis. t			780,0	27,5			262,9	32,5	9,4	36,8	3,6	1 152,7
Intervenční nákup	tis. t			791,1	0,0			85,6	0,0	0,0	31,2	0,0	907,9
Prodej interv. zásob	tis. t			170,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	170,0
Zůstatek interv. zásob	tis. t			621,1	0,0			85,6	0,0	0,0	31,2	0,0	737,9
Celkové užití	tis. t			4 646,1	244,5			2 143,5	213,5	276,9	545,0	17,6	8 087,1
Konečné zásoby	tis. t			981,6	95,4			493,0	37,0	42,8	115,7	9,5	1 775,1
Kon. zásoby/celk.užití	%			21,13	39,04			23,00	17,34	15,46	21,23	54,02	21,95
Kon. zásoby/dom.spotř.	%			30,25	43,99			27,46	20,45	16,00	24,26	67,91	28,65

Pramen: ČSÚ; Celní statistika,¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SZIF a SSHR, bilance schválena na Komoditním výboru pro obiloviny dne 16. 8. 2005

Předpoklad bilance obilovin podle jednotlivých druhů pro marketingový rok 2005/2006, vycházející z odhadů k 15. září 2005

Ukazatel	Jedn.	Pšenice ozimá	Pšenice jarní	Pšenice celkem	Žito	Ječmen ozimý	Ječmen jarní	Ječmen celkem	Oves	Triticale	Kukuřice	Ostatní obiloviny	Celkem
Osevní plocha	tis. ha	762,8	57,6	820,4	46,9	124,8	396,7	521,5	51,7	64,8	80,0	8,2	1 593,5
Výnos	t/ha	5,62	4,30	5,53	4,11	4,83	4,23	4,37	3,78	4,37	7,19	1,85	5,07
Výroba	tis. t	4 288,2	247,8	4 536,0	192,9	602,6	1 678,3	2 280,8	195,4	283,0	575,1	15,1	8 078,3
Počáteční zásoby	tis. t			981,6	95,4			493,0	37,0	42,8	115,7	9,5	1 775,1
Dovoz ze zemí EU	tis. t			24,0	23,0			5,0	0,0	0,0	10,0	0,2	62,2
Dovoz z třetích zemí	tis. t			1,0	2,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	3,3
Dovoz celkem	tis. t			25,0	25,0			5,0	0,0	0,0	10,0	0,5	65,5
Celková nabídka	tis. t			5 542,6	313,3			2 778,8	232,4	325,8	700,8	25,1	9 918,9
Domácí spotř. celkem ¹⁾	tis. t			3 145,0	233,0			2 055,0	171,0	253,5	427,0	17,0	6 301,5
z toho - potraviny	tis. t			1 200,0	163,0			600,0	27,0	0,0	14,0	5,5	2 009,5
- osiva	tis. t			190,0	15,0			105,0	14,0	12,5	13,0	1,5	351,0
- krmiva	tis. t			1 750,0	55,0			1 350,0	130,0	240,0	400,0	10,0	3 935,0
- techn. užití	tis. t			5,0	0,0			0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	6,0
Vývoz do zemí EU	tis. t			680,0	24,0			280,0	15,0	9,0	33,0	3,0	
Vývoz do třetích zemí	tis. t			400,0	1,0			50,0	1,0	1,0	2,0	1,0	456,0
Vývoz celkem	tis. t			1 080,0	25,0			330,0	16,0	10,0	35,0	4,0	1 500,0
Intervenční nákup	tis. t			850,0	0,0			100,0	0,0	0,0	50,0	0,0	1 000,0
Prodej interv. zásob	tis. t			230,0	0,0			50,0	0,0	0,0	20,0	0,0	300,0
Zůstatek interv. zásob	tis. t			620,0	0,0			50,0	0,0	0,0	30,0	0,0	700,0
Celkové užití	tis. t			4 845,0	258,0			2 435,0	187,0	263,5	492,0	21,0	8 501,5
Konečné zásoby	tis. t			697,6	55,3			343,8	45,4	62,3	208,8	4,1	1 417,4
Kon. zás./dom.spotřeba	%			22,18	23,73			16,73	26,57	24,57	48,89	24,06	22,49
Kon. zás./celkové užití	%			14,40	21,43			14,12	24,30	23,63	42,43	19,48	16,67

Pramen: ČSÚ; Celní statistika, ¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

Vliv průběhu počasí na vývoj porostů

Klimatické podmínky pro předseťovou přípravu a následné setí ozimých plodin v roce 2004 byly průměrné až dobré. Místy (jižní Morava, Třebíčsko a další oblasti) byly problémy s přípravou půdy. V druhé polovině září a v říjnu byl téměř ve všech oblastech dostatek srážek, což umožnilo dobrou přípravu půdy pod ozimou pšenici a také zasetí většinou v optimálních agrotechnických lhůtách. Ozimý ječmen na tom byl o něco hůře (seje se dříve) – místy bylo ještě málo vláhy na přípravu a muselo se vysévat do špatně připravené (silně hrudovité) půdy.

Ozimé obilniny vzházely dobře, porosty byly kompletní. Říjen a první polovina listopadu byly klimaticky vcelku příznivé s drobnými oblastními výkyvy. Teplý podzim měl za následek zvýšení výskytu vektorů viróz obilnin (křísi, mšice), takže porosty bylo nutno ošetřit. Již na podzim se také objevilo padlí travní a některé rzi. Rozmnožili se také hraboši. Ve druhé polovině listopadu se ochladilo a přišel první sníh, který vydržel několik dnů. I když porosty obilnin nebyly na tuto změnu svou aktuální mrazuvzdorností připraveny, rychle se přizpůsobily. Prosinec a leden byly v nižších oblastech teplotně nad normálem, ve vyšších oblastech chladnější, avšak srážkově všude většinou podnormální. Vegetace v některých pěstitelských oblastech končila již začátkem prosince, jinde porosty dále pomalu vegetovaly.

Sníh napadl ve větším množství na konci ledna a na začátku února, kdy nastala pravá zima (pouze o 2 měsíce posunutá). Od nížiny do podhůří dosahovala celková sněhová pokrývka výšky od několika centimetrů do téměř metru. Paradoxní bylo, že sníh napadl na málo zmrzlou nebo dokonce „živou“ půdu, takže porosty byly jako pod peřinou. Proto jim neuškodilo ani několik mrazů pod -20 °C. Průběh počasí konce dubna a první poloviny května byl netypický, spíše chaotický a nesleduje žádné obvyklé křivky. Ve dnech 19. – 21. 4. poklesly noční teploty hluboko pod bod mrazu (až -10 °C!) a přízemní mrazíky pokračovaly lokálně až do konce 2. dekády května. Po krátkém mezidobí s průměrnými teplotami nastoupilo několikadenní období tropických teplot, kdy byla naměřena celá řada místních rekordů a dokonce absolutní rekord pro celé území ČR. Průměrné teploty za měsíce duben, květen a první polovinu června jsou nižší než dlouhodobé průměrné teploty. Srážky byly vzhledem k relativně malému území České republiky také velmi nerovnoměrně rozloženy a lokálně se dosti podstatně lišily od dlouhodobých úhrnů. Druhá polovina června se vyznačovala typicky letním počasím. Střídaly se vysoké teploty s průměrnými, k ochlazení docházelo jenom zřídka.

Vývoj porostů obilovin od dubna do začátku července roku 2005:

PŠENICE OZIMÁ

Celkově byly porosty pšenice ozimé místy o pár dní opožděné, ale velmi pěkné, někde se již projevovalo nouzové dozrávání. Vykazovaly dobrý až průměrný zdravotní stav (nižší teploty nejsou dobrým mikroklimatem v porostu pro rozvoj chorob), napadení rostlin padlím travním bylo na nižší úrovni, spíše lokální. Začínaly listové skvrnitosti a choroby klasů a očekával se jejich rychlý postup.

JEČMEN OZIMÝ

Porosty vlivem pomalejšího růstu byly o něco nižší než v jiných letech, ale pěkné, spíše hustší a vymetané. Zpoždění, které ve srovnání s minulými léty bylo několik dnů až týden, se zcela vyrovnalo. Z chorob se vyskytovalo padlí travní a hnědá i rhynchosporiová skvrnitost.

ŽITO OZIMÉ

Porosty žita jenom středně husté a vlivem pomalého vývoje i nižší. Plodina lokálně nemohla využít svého odnožovacího potenciálu (zima, sucho). Z chorob bylo zaznamenáno padlí v nepříliš významném výskytu, začínala septorióza a listové skvrnitosti. Zpoždění ve vegetaci se odhaduje do jednoho týdne.

TRITICALE OZIMÉ

Porosty byly dostatečně husté, vlivem pomalejšího růstu byly nižší. Z chorob byla zaznamenána septorióza.

PŠENICE JARNÍ

Následkem dlouhé zimy a opožděného nástupu do jarních prací se tato plodina sela opožděně. Porosty však byly velmi pěkné, dokonce metaly o několik dní dříve, než v loňském roce.

JEČMEN JARNÍ

Vzhledem k opožděnému nástupu jara probíhalo setí jarního ječmene o 1 – 3 týdny později, než v jiných letech, a to ještě lokálně do syrové, nevyzrálé a velmi vlhké půdy. Porosty proto byly místy poměrně dlouho velmi nízké, nevyrovnané, dokonce prožloutlé vlivem nedostatku vzduchu v příliš vlhké půdě a špatně se vyvíjely. Nízké teploty nepříspěly k regeneraci porostů, pomohlo až vyschnutí pozemků. Ječmeny poté odnožily a začaly se vyrovnávat. Vývojově byly jarní ječmeny od nížiny do podhůří v různé fázi, což bylo lokálně až o týden dříve než loni, jinde zase o několik dní později. Napadení padlím travním bylo nízké, zaznamenán byl rozvoj listových skvrnitostí a dalších listových chorob.

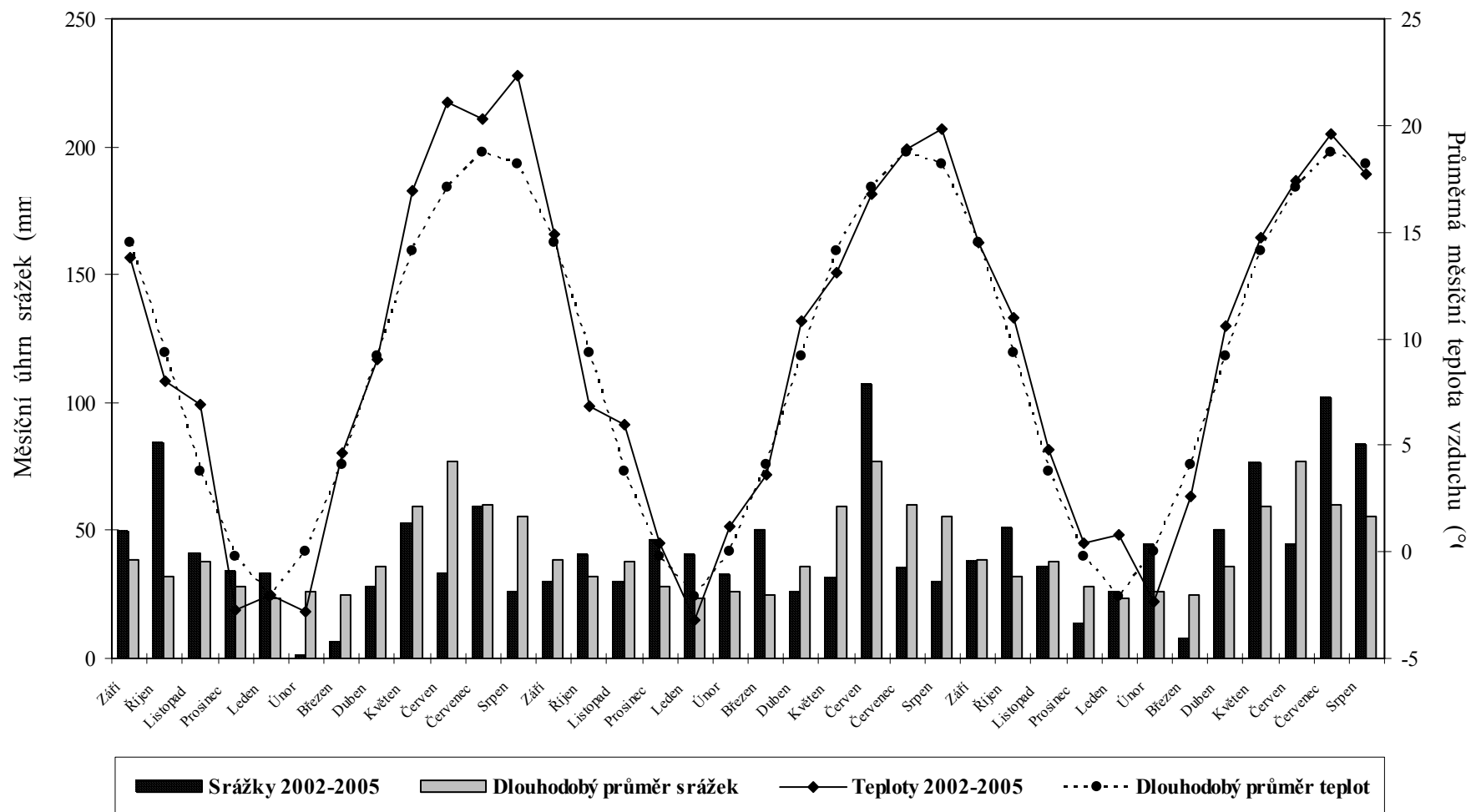
OVES SETÝ

Porosty husté a vyrovnané, v místech s nedostatkem vláhy (Příbramsko, ale i jinde) velmi špatné. Růst a vývoj probíhal standardně, zpoždění se příliš neprojevalo.

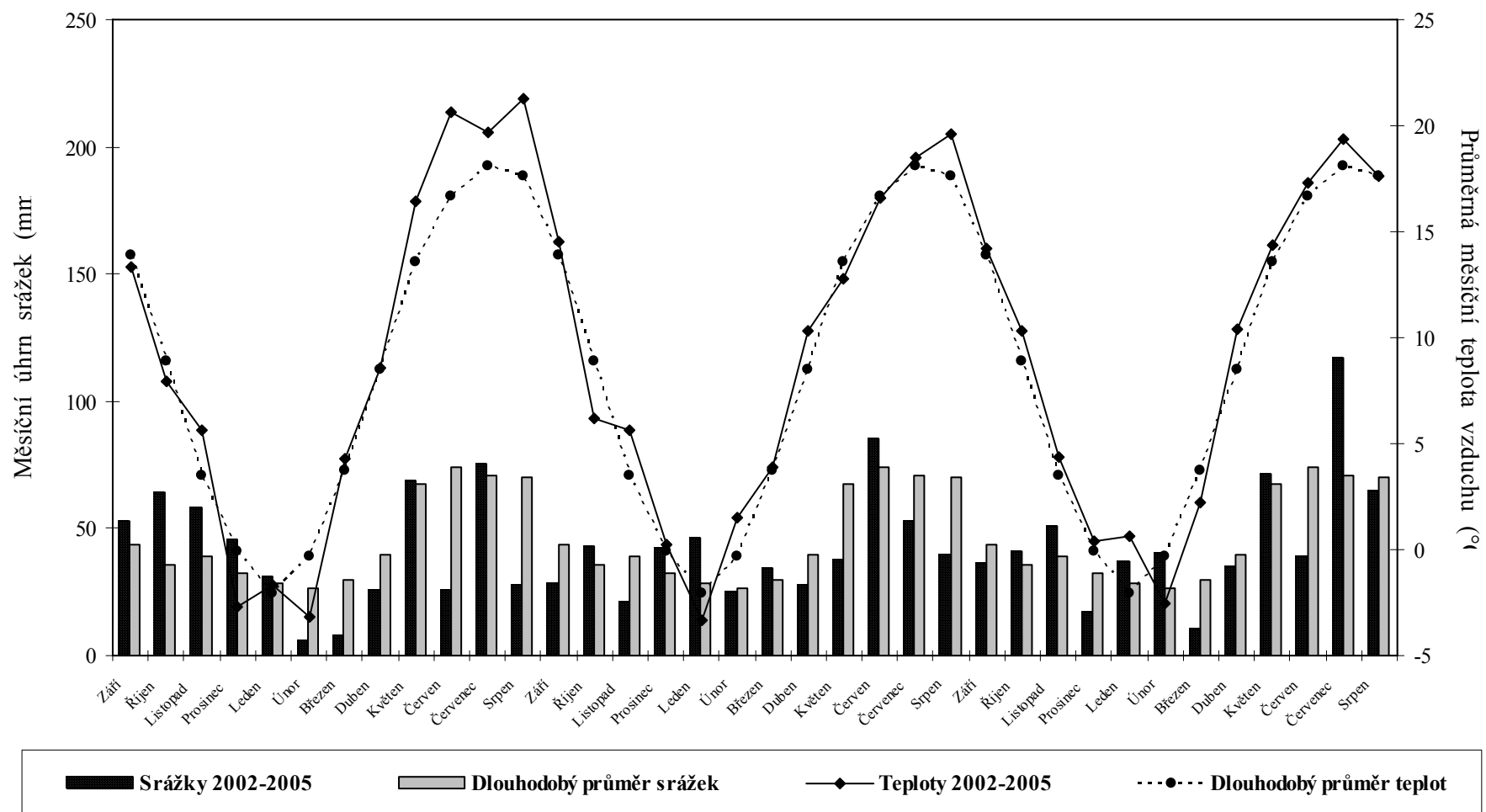
KUKUŘICE

Plochy kukuřice byly ve velice rozdílném stavu, a to od téměř ojedinělých perfektně čistých, urostlých a dobře vyvinutých porostů ve fázi prodlužovacího růstu, přes většinu průměrných a podprůměrných až po sotva vzešlých. Některé porosty byly poškozeny nízkými teplotami a byly zažloutlé a silně zaplevelené. Všechny porosty měly značné zpoždění ve vegetaci, které se od poloviny června jen pomalu napravovalo.

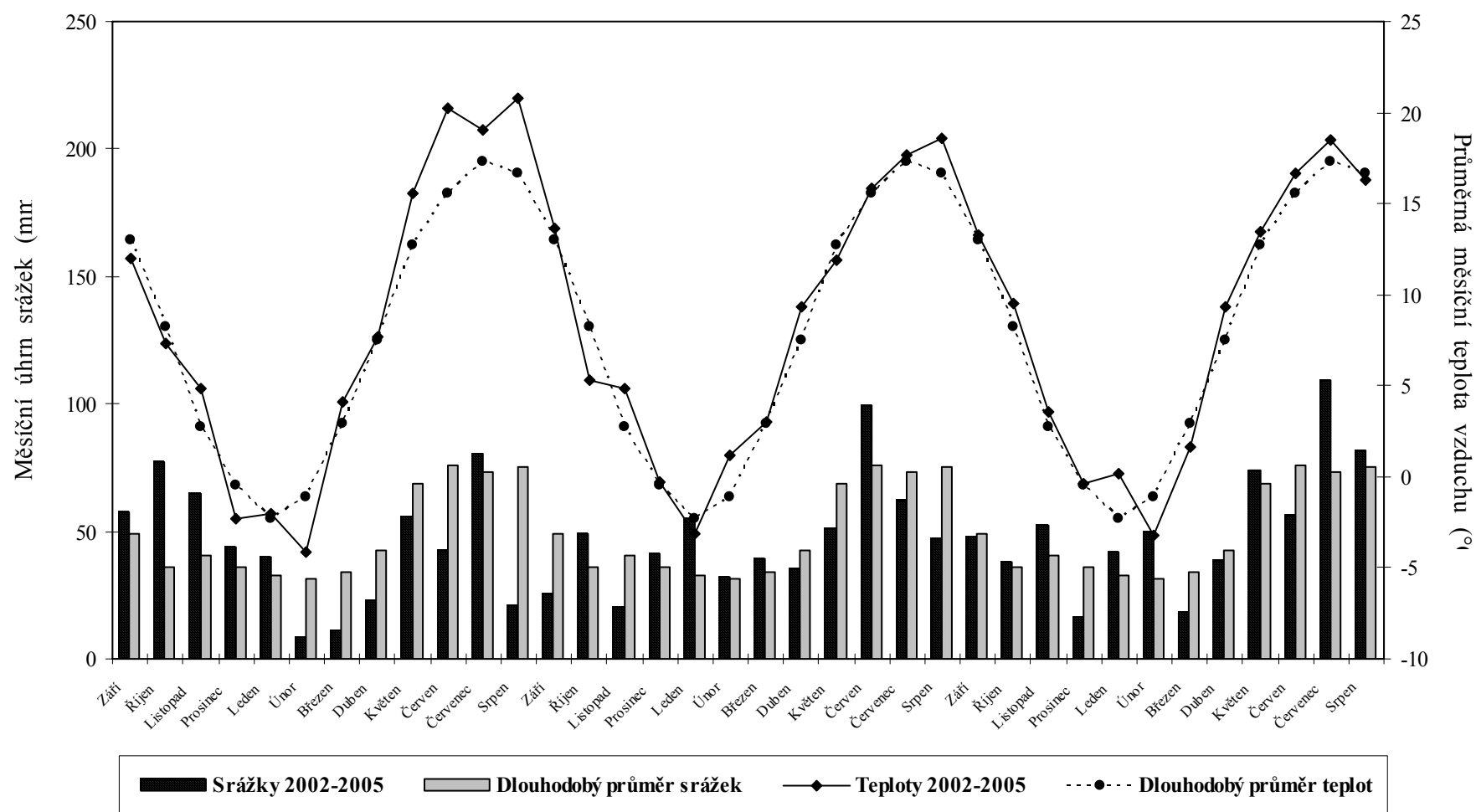
Porovnání dlouhodobých průměrů měsíčních úhrnů srážek a průměrných měsíčních teplot vzduchu se skutečností září 2002 až srpen 2005 - **kukuřičná výrobní oblast**

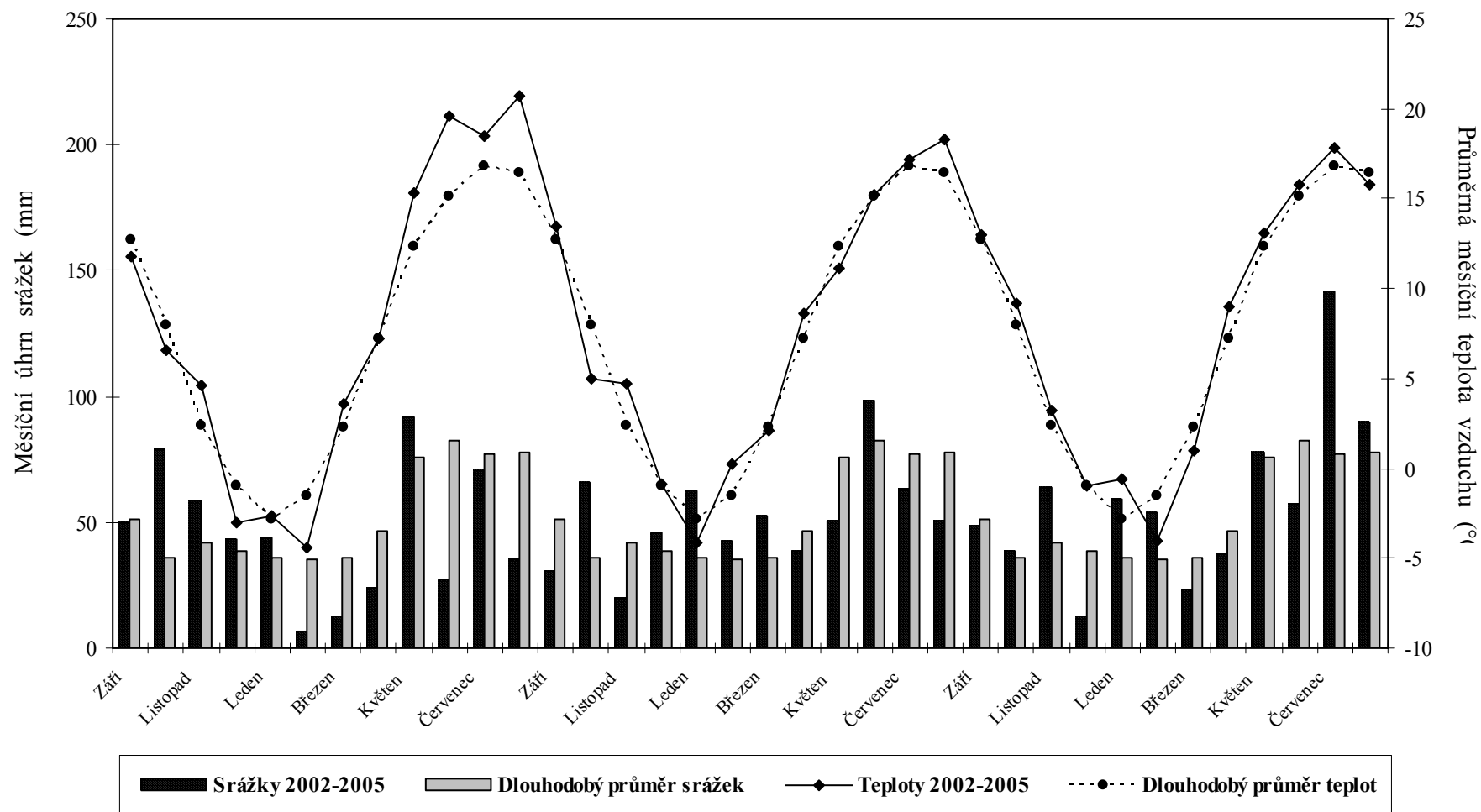
Porovnání dlouhodobých průměrů měsíčních úhrnů srážek a průměrných měsíčních teplot vzduchu se skutečností září 2002 až srpen 2005 - řepářská výrobní oblast

Porovnání dlouhodobých průměrů měsíčních úhrnů srážek a průměrných měsíčních teplot vzduchu se skutečností září 2002 až srpen 2005 - **obilnářská výrobní oblast**

Porovnání dlouhodobých průměrů měsíčních úhrnů srážek a průměrných měsíčních teplot vzduchu se skutečností září 2002 až srpen 2005 - **bramborářská výrobní oblast**

PŠENICE

Výroba

Na základě odhadu produkce ČSÚ k 15. 9. 2005 se očekává v ČR sklizeň pšenice v roce 2005 v množství 4536,0 tis. tun. Z tohoto množství je 4 288,2 tis. tun pšenice ozimé (tj. 94,5 % celkové výroby) a 247,8 tis. tun pšenice jarní (tj. 5,5 % z celkové výroby).

Celková výroba pšenice poklesla proti skutečnosti předchozího roku o 506,5 tis. tun, tj. o 10,0 %. Toto snížení vyplývá jednak z poklesu produkce pšenice ozimé o 487,0 tis. tun, tj. o 10,2 %, ale i pšenice jarní, kde bylo zaznamenáno snížení produkce o 19,5 tis. tun (7,3 %).

Na poklesu výroby pšenice v roce 2005 se podílejí pokles osevních ploch i meziroční snížení průměrného hektarového výnosu. Pšenice přesto zůstává na našem trhu s obilovinami zcela dominantní plodinou, která tvoří 56,2 % nabídky všech obilovin.

Při hodnocení letošního poklesu úrody pšenice je nutné si uvědomit, že loňská sklizeň byla v ČR nejvyšší za posledních 20 let. Přesto se letošní úroveň výroby pšenice řadí na třetí místo v produkční hladině a je srovnatelná pouze se sklizňovým ročníkem 1990. Nadprůměrná úroveň sklizně pšenice znamená, že se celkový charakter našeho vnitřního trhu po loňském roce, ve kterém vlivem rekordní sklizně obilovin převažovala nabídka nad poptávkou nebude měnit a zůstane trhem s převažujícími rysy spíše přebytkové nabídky. Pro dosažení bilanční rovnováhy bude třeba vyvézt do zahraničí celkem 1 080,0 tis. tun této komodity při současném provedení intervenčního nákupu ve výši 850,0 tis. tun.

Podle dosavadních výsledků monitoringu kvality letošní produkce (doposud analyzováno 800 sklizňových vzorků z celkového množství cca 1000 ks) vyplývá, že pšenice potravinářská ze sklizně 2005 vykazuje průměrné jakostní ukazatele. Snížené průměrné hodnoty všech doposud odebraných vzorků letos jsou vykazovány především v parametrech čísla poklesu (230 s) a u objemové hmotnosti (763 g/l). Tyto dva parametry se pravděpodobně stanou limitujícími parametry celkové kvality letošní sklizně. Zlepšení je patrné především v obsahu bílkovin; průměrná hodnota všech doposud odebraných vzorků letos v tomto parametru dosahuje 11,9 %.

Obecně je tedy možné konstatovat, že na rozdíl od minulého marketingového roku 2004/2005, bude limitujícím faktorem pro užití potravinářské pšenice jednak určitá část celkové produkce pšenice sklizené v období po vytrvalých deštích v období žní, ale především kvalita části produkce sklizené před obdobím dešťů. Přesto lze očekávat, že část (30 – 40 %) pšenice splní bez problémů všechny kvalitativní požadavky pro intervenční nákup z letošní sklizně.

Následující tabulky obsahují výsledky sledování technologické jakosti potravinářské pšenice ze sklizně 2005 a procenta vzorků, nevyhovujících ČSN 461100-2 (potravinářská pšenice). Pro srovnání jsou tyto výsledky doplněné o některé údaje z minulých let. Srovnání s obdobím před rokem 2002 je komplikováno skutečností, že od 1. 7. 2002 vstoupila v platnost nová ČSN 461100-2, u které došlo k úpravám v hodnocení kvality potravinářské pšenice u některých ukazatelů.

Průměrné hodnoty kvality pšenice ze sklizně 2005 ve srovnání s kvalitou z předchozích sklizní

Rok	Objemová hmotnost (g/l)	SDS – seditest (ml)	Číslo poklesu (s)	N – látky (%)	Propad pod sítem 2,5 mm (%)	Propad pod sítem 2,2 mm (%)	Obsah příměsí (%)	Obsah nečistot (%)
2000	769,1	71,7	222,8	12,7	10,7	3,3	-	-
2001	758,0	72,6	256,1	11,2	9,6	3,4	-	-
2002	760,0	34 ^{*)}	272,0	12,2	-	-	4,0	0,3
2003	779,0	36 ^{*)}	305,0	13,1	-	-	5,3	0,7
2004	808,0	32 ^{*)}	313,0	11,4	-	-	4,0	0,5
2005 ^{**)}	763,0	42,0 ^{*)}	230,0	11,9	-	-	6,0	0,5

Pramen: Monitoring kvality sklizně pšenice v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.

Poznámka ^{*)} Sedimentační test prováděn složitějším Zelenyho testem v souladu s ČSN. Norma stanoví minimální hodnotu pro potravinářskou pšenici 30 ml.

^{**)} Analyzováno 800 sklizňových vzorků

Procentický podíl vzorků pšenice neodpovídajících hodnotami svých parametrů technologické jakosti potravinářské pšenice podle požadavků ČSN 461100 – 2

	2001	2002	2003	2004	2005 ^{**)}
objem. hmotnost nižší než 780 g/l	72,6	70,4	46,6	18,3	67,3
objem. hmotnost nižší než 760 g/l*	-	46,3	24,0	9,5	43,8
SDS – test nižší než 55 ml	7,9	-	-	-	-
Zelenyho test nižší než 30 ml*	-	28,3	22,3	40,8	14,1
číslo poklesu nižší než 200 s	21,0	-	-	-	-
číslo poklesu nižší než 220 s*	-	23,5	4,9	7,9	37,6
bílkoviny nižší než 12 %	72,3	46,1	18,2	71,3	62,7
bílkoviny nižší 11,5 %*	-	30,5	10,8	57,6	28,6
bílkoviny nižší než 11 %	43,3	-	-	-	-
propad pod sítem 2,2 mm větší než 3 %	46,2	-	-	-	-
obsah příměsí*	-	17,8	33,6	15,8	4,0
obsah nečistot*	-	17,0	27,5	32,1	0,3

Pramen: Monitoring kvality sklizně pšenice v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.

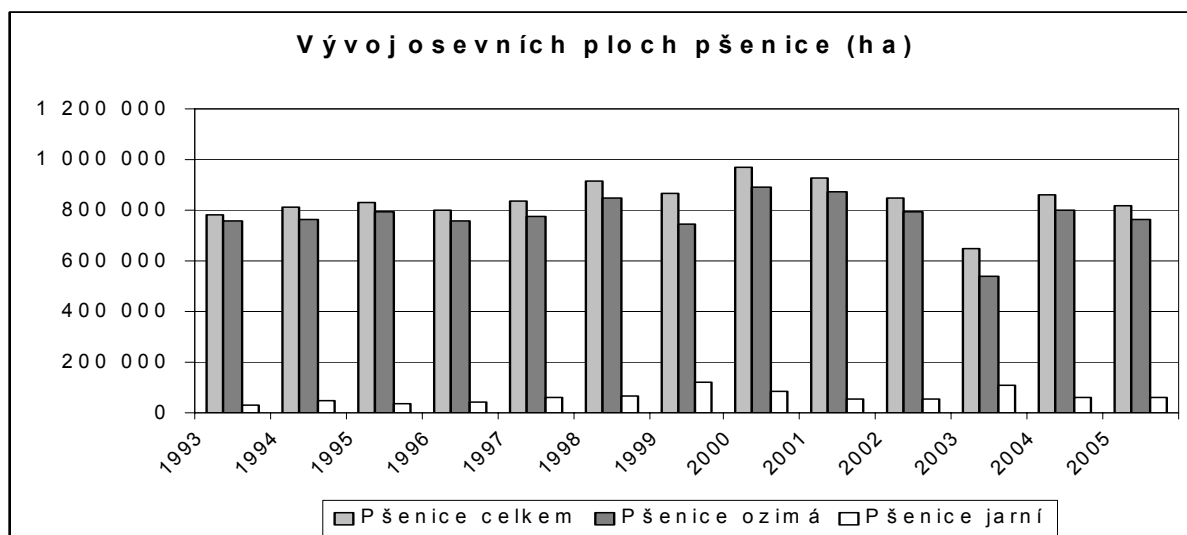
Poznámka: ^{*)} Jakostní ukazatele podle nové ČSN 461100-2 platné od 1. 7. 2002

^{**)} Výsledky analýz 800 sklizňových vzorků potravinářské pšenice

Osevní plochy

Osevní plocha pšenice podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2005 proti předchozímu roku 2004 mírně poklesla o 42,7 tis. ha (4,9 %) a dosáhla 820,4 tis. ha. Tento nevýznamný pokles osevních ploch ovlivnila jak pšenice ozimá, která meziročně poklesla o 39,0 tis. ha, (tj. o 4,9 %), tak i osevní plocha pšenice jarní, když se snížila o 3,8 tis. ha (tj. 6,2 %) na 57,6 tis. ha.

Po nárůstu ploch ozimé pšenice v roce 2004, kdy se pšenice navrátila k osevním plochám obvyklým v ročnících minulých, potvrdila pšenice i v roce 2005 přes mírný pokles výměry, že je naší nejrozšířenější pěstovanou plodinou. Důvody určité stabilní výměry pěstování spočívají především ve výnosové jistotě s možností exportu a možnosti nabídky do intervenčního nákupu.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Podle odhadu ČSÚ k 15. 9. 2005 se očekává v roce 2005 u pšenice opět velmi vysoký průměrný výnos ve výši 5,53 t/ha, což představuje ve srovnání s předchozím rokem mírný pokles o 0,31 t/ha (tj. 5,3 %). Pokles výnosu u ozimé pšenice o 0,34 t/ha (tj. o 5,7 %) na 5,62 t/ha je způsoben především zhoršeným průběhem klimatických podmínek v období formování výnosových prvků. Pšenice jarní zaznamenala nepatrný pokles hektarového výnosu ve srovnání s předchozím sklizňovým rokem 2004 o 0,05 t/ha, tj. o 1,1 %. Vysoký průměrný hektarový výnos ozimé pšenice znovu potvrdil její dominantní postavení mezi ostatními obilovinami. V porovnání v dlouhodobé časové řadě je výnos srovnatelný s ročníkem 1990 (5,64 t/ha).

Bilanční tabulka pšenice

Ukazatel	Jedn.	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005(*) 2006
Osevní plocha	tis. ha	972,7	927,2	848,8	648,4	863,2	820,4
Výnos	t/ha	4,21	4,85	4,56	4,07	5,84	5,53
Výroba	tis. t	4 084,1	4 476,1	3 866,5	2 637,9	5 042,5	4 536,0
Počáteční zásoby	tis. t	667,8	772,8	1 374,3	900,7	552,9	981,6
Dovoz celkem	tis. t	7,5	11,4	13,4	2,6	32,3	25,0
Celková nabídka	tis. t	4 759,4	5 260,3	5 254,2	3 541,2	5 627,7	5 542,6
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	3 661,0	3 811,0	3 598,0	2 792,5	3 245,0	3 145,0
z toho – potraviny	tis. t	1 220,0	1 245,0	1 170,0	1 050,0	1 150,0	1 200,0
– osiva	tis. t	200,0	195,0	177,0	189,0	185,0	190,0
– krmiva	tis. t	2 240,0	2 370,0	2 250,0	1 552,5	1 900,0	1 750,0
– technické užití	tis. t	1,0	1,0	1,0	1,0	10,0	5,0
Vývoz celkem	tis. t	325,6	75,0	755,5	195,8	780,0	1 080,0
Intervenční nákup	tis. t	101,0	0,0	724,3	0,0	791,1	850,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	-	-	-	-	170,0	230,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	-	-	-	-	621,1	620,0
Celkové užití	tis. t	3 986,6	3 886,0	4 353,5	2 988,3	4 646,1	4 845,0
Konečné zásoby	tis. t	772,8	1 374,3	900,7	552,9	981,6	697,6
Konečné zásoby/celkové užití	%	19,38	35,37	20,69	18,50	21,13	14,40
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	21,11	36,06	25,03	19,80	30,25	22,18

Pramen: ČSÚ; Celní statistika;¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

*) údaje kromě osevní plochy odhad

Počáteční zásoby

Počáteční zásoby pšenice pro marketingový rok 2005/2006 se proti předchozímu roku výrazně navýšily o 428,7 tis. tun (o 77,5 %) na 981,6 tis. tun. Tento stav počátečních zásob je možné na počátku marketingového roku 2005/2006 hodnotit jako nepřiměřeně vysoké. Silný nárůst zásob je především výsledkem nadprůměrné sklizně v roce 2004. Podobná úroveň zásob pšenice byla v marketingovém roce 2003/2004.

Dovoz

Vzhledem k rekordní sklizni a k potřebě doplnění vyčerpaných volných rezerv se předpokládal v marketingovém roce 2004/2005 dovoz kvalitní pšenice pro potřeby potravinářského průmyslu ve výši 25 tis.tun. Skutečný dovoz v marketingovém roce 2004/2005 činil 32,3 tis. tun pšenice a to převážně v první polovině marketingového roku. Z toho bylo 30,1 tis tun pšenice potravinářské.

V marketingovém roce 2005/2006 se očekává další stabilizace vnitřního trhu s obilovinami. Celkový dovoz (v rámci EU a třetí země) se předpokládá ve výši 25 tis.tun.

Dovoz pšenice a souřeže v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	0,3	1,7	2,0	1996/1997	195,8
1997	194,0	30,7	224,7	1997/1998	49,2
1998	18,5	65,5	84,0	1998/1999	90,1
1999	24,6	19,6	44,2	1999/2000	19,7
2000	0,2	7,1	7,3	2000/2001	7,5
2001	0,4	1,1	1,5	2001/2002	11,4
2002	10,3	6,2	16,5	2002/2003	13,5
2003	7,3	2,6	9,9	2003/2004	2,6
2004	0,0	25,3	25,3	2004/2005	32,3
2005	7,0	2,0 *)	9,0 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

Celková nabídka

Pro marketingový rok 2004/2005 činila celková nabídka pšenice 5627,7 tis. tun. Jednalo se o jednu z nejvyšších nabídek pšenice za posledních 10 let, která vyplývá především z rekordní produkce. Při plném pokrytí požadavků potravinářského a především krmivářského průmyslu činily disponibilní možnosti vývozu pšenice 780,0 tis.tun.

Očekávaná celková nabídka pšenice pro marketingový rok 2005/2006 činí 5542,6 tis. tun, což představuje pokles pouze o 85,1 tis. tun (tj. 1,5 %) ve srovnání s předchozím marketingovým rokem. Jedná se o další nadprůměrnou úroveň, která je srovnatelná s marketingovými ročníky 2001/2002, 2002/2003 a vyplývá z vysoké sklizně v letošním roce.

Taková celková nabídka vytváří znovu velmi vysoké vývozní dispozice. Očekává se, že vysoké tempo vývozu do zahraničí bude pokračovat a to jak z volného trhu, tak i z vyhlášených tendrů na vývoz pšenice z intervenčních zásob pšenice do třetích zemí.

Potravinářské užití

Po výrazném poklesu ve vývozu výrobků z pšenice v marketingovém roce 2003/2004 dochází v marketingovém roce 2004/2005 k oživení a nárůstu vývozu. Vývoz pšeničné mouky do konce marketingového roku dosáhl 24,2 tis. tun a dosáhl úrovně marketingového roku 2001/2002.

Domácí spotřeba pšenice pro potravinářské účely je v dlouhodobém časovém pohledu stabilizovaná. Užití potravinářské pšenice a výrobků z ní kolísá v závislosti na vývozu těchto položek do zahraničí.

Spotřeba pšenice na obyvatele a rok v roce 2003 dosáhla podle ČSÚ 116,6 kg v hodnotě zrna (91,0 kg v hodnotě mouky) a snížila se tak oproti předchozímu roku o 3,4 kg (2,8 %). Po nepatrném zvýšení spotřeby hlavní potravinářské komodity v roce 2002 došlo opět ke snížení spotřeby a k pokračování trendu ročníků minulých, kdy byl vykazován dlouhodobý trend poklesu ve spotřebě pšenice pro lidskou výživu.

Vývoz pšeničné mouky (položky celního sazebníku skupiny 1101) v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	26,0	0,6	26,6	1996/1997	2,7
1997	2,1	12,4	14,5	1997/1998	17,3
1998	4,9	4,3	9,3	1998/1999	13,6
1999	9,3	12,6	21,8	1999/2000	37,3
2000	24,7	40,1	64,8	2000/2001	65,5
2001	25,4	14,6	40,0	2001/2002	24,3
2002	9,7	9,0	18,7	2002/2003	17,9
2003	8,9	7,5	16,4	2003/2004	13,1
2004	5,6	7,7	13,3	2004/2005	24,2
2005	16,5	4,3 ^{*)}	20,8 ^{*)}	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce srpna 2005

Spotřeba na osivo

Spotřeba na osiva zůstala přibližně na stejné úrovni, která byla obvyklá v předchozích letech a v konečném výsledku činila 185,0 tis. tun.

Pro marketingový rok 2005/2006 se očekává obdobná úroveň jako v ročníku minulém, s mírným navýšením na úroveň 190,0 tis.tun.

Krmivářské užití

Pšenice je stále v ČR nejdůležitější krmnou obilovinou. V marketingovém roce 2004/2005 došlo k navýšení její krmné spotřeby na 1900,0 tis. tun (meziročně o 347,5 tis. tun, tj. o 22,4 %), což vyplývá především z její nadvýroby a tudíž snadné dostupnosti.

Podstatná část pšenice je stále pěstována s cílem dosáhnout potravinářskou kvalitu a zajistit si tak vyšší hladinu realizační ceny. V marketingovém roce 2004/2005 vlivem velmi vysoké produkce pšenice nebyly problémy se zajištěním dostatku kvalitní suroviny pro potřeby krmivářského sektoru. Z tohoto důvodu docházelo k přibližování ceny této krmné suroviny ceně potravinářské pšenice. Toto cenové přiblížení je patrné v průběhu celého marketingového roku.

V marketingovém roce 2005/2006 se očekává ve srovnání s předchozím marketingovým rokem mírný pokles užití pšenice pro krmivářské účely z 1900,0 tis. tun na 1750,0 tis. tun.

Technické užití

Pšenice, jako surovina pro produkci bioetanolu musí deklarovat vyšší obsah škrobu. V tomto směru jsou k dispozici výsledky sledování současných registrovaných odrůd ozimé pšenice z let 1997 – 1999. Pšenice určená pro výrobu bioetanolu by měla splňovat další, určitá jakostní kritéria (minimální číslo poklesu, obsah příměsí a nečistot) a proto je nutné odmítnout určité názory, že na líně se může zpracovávat obilí podřadné, poškozené či napadené chorobami (plísňe, mykotoxiny apod.)

V roce 2004 bylo využití bioetanolu pro dopravní účely téměř nulové a k výraznějšímu nárůstu nedošlo ani v průběhu první poloviny roku 2005.

Vývoz

V marketingovém roce 2004/2005 se očekával nižší objem vývozu pšenice v důsledku očekávaných vysokých sklizní nejen v Evropě, ale i ve světě. Po sklizni se předpokládal celkový vývoz ve výši 80 tis. tun především z pohledu možnosti umístění pšenice na světových trzích. Vzhledem k počátečním problémům v průběhu intervenčního nákupu pšenice a k podstatně nižším cenám v České republice než v zahraničí se tempo vývozu postupně zvyšovalo a do konce marketingového roku 2004/2005 bylo vyvezeno 780,0 tis. tun pšenice. Převážná část tohoto množství 695,7 tis. tun (89,2 %) byla vyvezena v druhé polovině marketingového roku. Předmětem vývozu byla pšenice potravinářská jak z volného trhu, tak i v rámci vyhlášených tendrů z intervenčního nákupu. V důsledku opětovné, velmi vysoké produkce obilovin v ČR a vysokých počátečních zásob pšenice se v marketingovém roce 2005/2006 očekává rekordní úroveň vývozu. Předpokládaný vývoz v množství 1080,0 tis. tun jak do zemí EU, tak do třetích zemí, vyplývá z potřeby bilančního přebytku.

Vývoz pšenice a souřeže v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	142,5	2,8	145,3	1996/1997	3,1
1997	0,3	3,3	3,5	1997/1998	82,9
1998	79,7	75,5	155,1	1998/1999	474,3
1999	398,8	169,1	568,0	1999/2000	836,4
2000	667,3	200,3	867,6	2000/2001	325,6
2001	125,3	25,9	151,2	2001/2002	75,0
2002	49,1	103,3	152,4	2002/2003	755,5
2003	652,2	111,7	763,9	2003/2004	195,8
2004	84,1	84,3	168,4	2004/2005	780,0
2005	695,7	333,0 *)	1 028,7 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, * údaje do konce srpna 2005

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2004/2005 došlo, po ročním výrazném snížení celkového užití pšenice k navýšení celkového užití pšenice na 4646,1 tis. tun při současném navýšení konečných zásob na úroveň 981,6 tis. tun.

Za předpokladu uskutečnění uvažované spotřeby pšenice na krmiva v množství 1750,0 tis. tun, intervenčního nákupu ve výši 850,0 tis. tun a vývozu ve výši 1080 tis. tun dojde v marketingovém roce 2005/2006 k mírnému navýšení celkového užití pšenice na 4845,0 tis. tun (tj. o 4,3 % ve srovnání s předchozím marketingovým rokem) při snížení konečných zásob na úroveň 697,6 tis. tun.

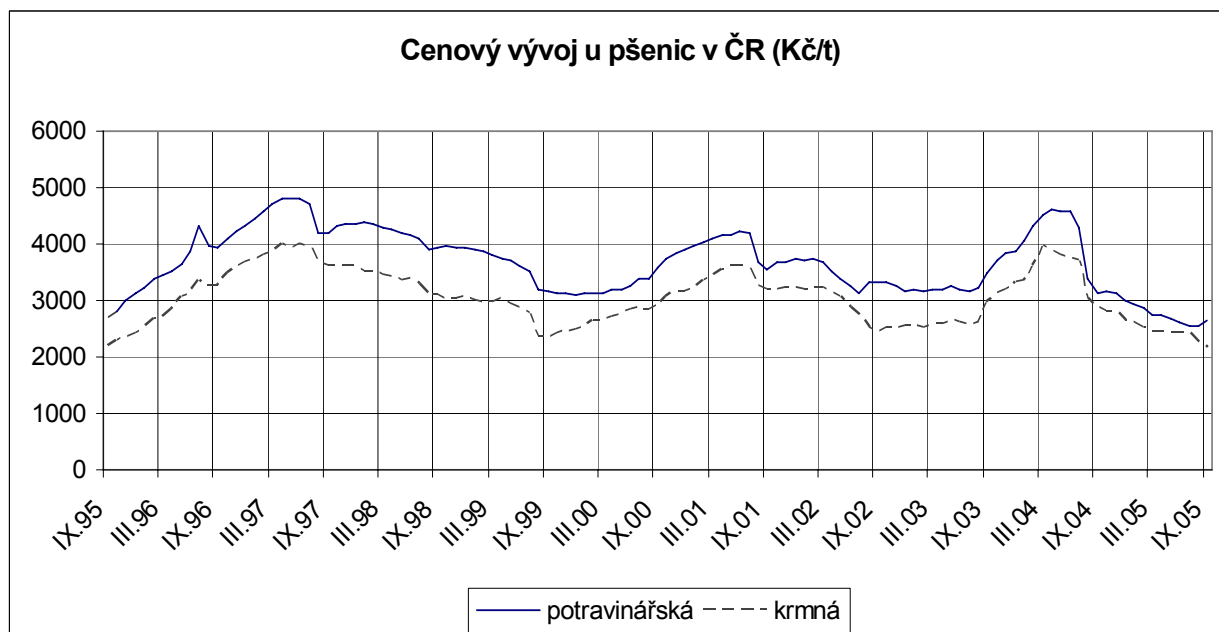
Cenový vývoj

Měsíční průměry cen pšenice u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 1998/1999 – 2005/2006 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Pšenice potravin.	1998/1999	4 093	3 892	3 935	3 961	3 942	3 922	3 890	3 874	3 815	3 752	3 718	3 629
	1999/2000	3 518	3 185	3 175	3 127	3 114	3 082	3 117	3 116	3 123	3 199	3 200	3 262
	2000/2001	3 377	3 391	3 566	3 746	3 826	3 895	3 975	4 042	4 109	4 146	4 157	4 211
	2001/2002	4 207	3 689	3 552	3 674	3 688	3 743	3 709	3 731	3 666	3 527	3 384	3 243
	2002/2003	3 139	3 323	3 336	3 317	3 247	3 168	3 185	3 166	3 193	3 209	3 244	3 190
	2003/2004	3 169	3 238	3 492	3 714	3 823	3 874	4 073	4 330	4 528	4 612	4 592	4 576
	2004/2005	4 275	3 373	3 130	3 176	3 139	2 993	2 946	2 880	2 743	2 728	2 665	2 600
	2005/2006	2 557	2 559	2 645									
Pšenice krmná	1998/1999	3 296	3 091	3 097	3 041	3 037	3 072	2 992	2 965	2 953	3 027	2 946	2 883
	1999/2000	2 776	2 364	2 368	2 432	2 455	2 485	2 543	2 636	2 644	2 723	2 772	2 847
	2000/2001	2 874	2 853	2 918	3 049	3 167	3 167	3 210	3 350	3 427	3 553	3 597	3 611
	2001/2002	3 568	3 245	3 206	3 198	3 214	3 237	3 207	3 225	3 219	3 127	3 073	2 875
	2002/2003	2 735	2 507	2 461	2 504	2 526	2 547	2 550	2 527	2 570	2 594	2 630	2 609
	2003/2004	2 572	2 628	2 979	3 139	3 189	3 324	3 351	3 624	3 957	3 872	3 809	3 742
	2004/2005	3 715	3 029	2 877	2 816	2 821	2 657	2 612	2 520	2 455	2 439	2 407	2 428
	2005/2006	2 424	2 264	2 155									

Pramen: ČSÚ

V marketingovém roce 2004/2005, kdy rekordní sklizeň roku 2004 měla za následek přebytkovou bilanci této komodity se cenový vývoj postupně měnil a to především v důsledku propadu cen v zahraničí, kde se rovněž zaznamenaly velmi vysoké sklizně. Těsně po sklizni pšenice ceny výrazně poklesly a jejich pokles pomalu pokračoval v průběhu celého marketingového roku 2004/2005. Vzhledem k opětovné velmi vysoké produkci pšenice ze sklizně 2005 nejen v ČR, ale i v okolních státech, lze očekávat s ohledem na vývoj cen v zahraničí určitou stagnaci cen na vnitřním trhu na hladině 2600 – 2900 Kč/t u pšenice potravinářské. U pšenice krmné se očekává v tomto období průměrná cena 2000 – 2300 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

ŽITO

Výroba

Předpokládaná sklizeň žita v roce 2005, stanovená ČSÚ podle údajů k 15. 9. 2005 dosahuje výše 192,9 tis. tun. Ve srovnání s předchozím sklizňovým rokem 2004 to představuje pokles produkce o 120,4 tis. tun (tj. 38,4 %). Po dvou letech nárůstu produkce se jedná o velmi výrazný pokles v zájmu pěstování o tuto komoditu. Důvodem poklesu rozsahu pěstování žita je především návrat k výnosově stabilnějším obilovinám (především pšenice) a možnost jeho využití. Přes tento pokles má žito své nezastupitelné místo v osevních postupech v méně úrodných oblastech, na půdách písčitéch, kde poskytuje větší stabilitu výnosu než ostatní obiloviny a dále pro jeho odolnost vůči mrazu a zimním podmínkám, jak to doložila nedávná kritická zima 2002/2003.

Meziroční snížení produkce roku 2005 představuje zastavení nastoupeného trendu dvou předchozích ročníků k postupnému návratu žita k rozsahu jeho pěstování, který byl obvyklý v devadesátých letech. Přes tento pokles v produkci jeho výroba dostatečně pokrývá množstevní potřeby domácího zpracovatelského průmyslu. K pokrytí kvalitativních požadavků potravinářského průmyslu bude přesto zapotřebí ve stávajícím marketingovém roce 2005/2006 dovézt 25 tis. tun velmi kvalitního potravinářského žita ze zahraničí.

Kvalitu žita ze sklizně 2005 lze podle dosavadních částečných výsledků monitoringu kvality hodnotit v dlouhodobé časové řadě jako podprůměrnou. Kvalitu žita z letošní sklizně dokumentuje tabulka pod textem, ze které je patrné, že k potravinářským účelům bude možné využít nejvýše 100 tis. t.

Přestože hodnocení kvality produkce žita již probíhá podle nového znění ČSN 461100-4, platného od 1. 7. 2002, byly výsledky monitoringu obohaceny o údaje, vycházející ze znění původní ČSN tak, aby se zachovaly maximální možnosti srovnání s předchozími ročníky.

Procentický podíl vzorků žita neodpovídajících hodnotami svých parametrů technologické jakosti potravinářského žita podle požadavků ČSN 461100-4

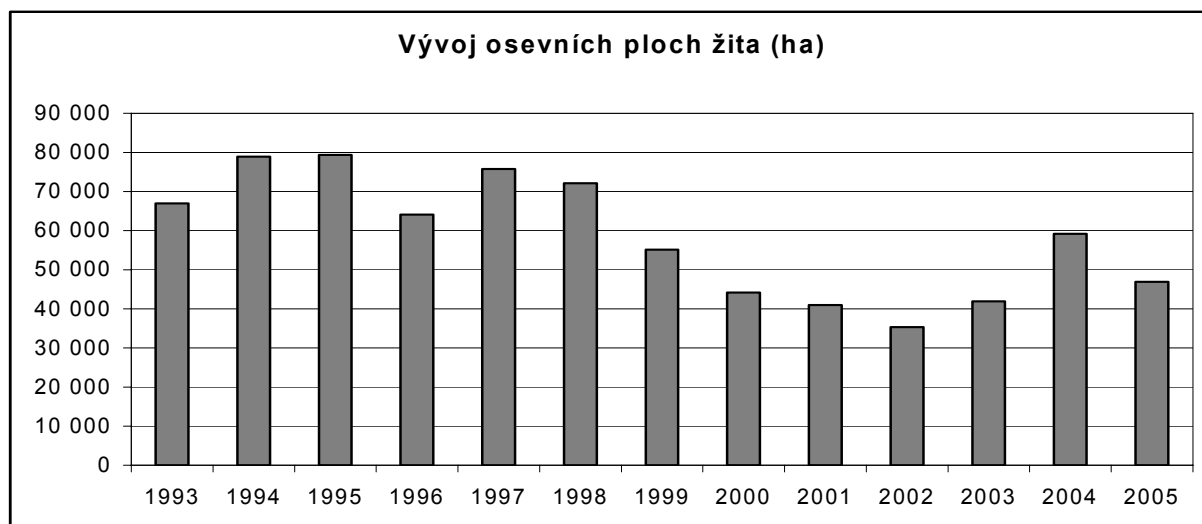
Ukazatel jakosti	2001	2002	2003	2004	2005 ^{*)}
Objemová hmotnost menší než 730 g/l	59,8	66,1	14,0	17,8	34,7
Objemová hmotnost menší než 700 g/l	-	26,6	0,7	3,9	9,3
Číslo poklesu menší než 120 s	30,7	55,6	7,3	6,3	53,0
Číslo poklesu menší než 80 s	8,0	46,0	0,0	2,3	44,0
Příměsi	-	5,3	7,3	2,3	20,0
Nečistoty	-	0,8	1,3	0,8	1,3

Pramen: Monitoring kvality sklizně žita v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.

*) Výsledky hodnocení 100 vzorků žita

Osevní plochy

Podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2005 bylo žito pěstováno v ČR na 46,9 tis. ha. Ve srovnání s předchozím rokem došlo po dvouletém navyšování osevních ploch ke snížení o 12,3 tis. ha (20,8 %). Toto snížení opět nastolilo problém poklesu pěstební plochy žita, který byl zaznamenán v předchozích sklizňových ročnících (s výjimkou ročníků 2003 a 2004) a souvisel se zhoršenými odbytovými podmínkami na přelomu tisíciletí. Vlivem změněných možností ve šlechtění žita a získání hybridních odrůd se v hlavních pěstebních oblastech žita otevírají nové možnosti jeho rozšíření a uplatnění nejen jako chlebového obilí, ale i pro krmné účely a popřípadě pro produkci na výrobu bioetanolu.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Odhadovaný hektarový výnos žita ve sklizňovém roce 2005 dosáhl výše 4,11 t/ha, což představuje ve srovnání se skutečností předchozího roku snížení o 1,18 t/ha (22,3 %). Na snížení výnosů mají vliv především zhoršené klimatické podmínky v podzimním období, kdy vlivem sucha rostliny nemohly využít své odnožovací schopnosti a většina porostů byla středně hustých. Přesto se předpokládá, že s větším využitím hybridů v budoucnu, kdy by jejich zastoupení mělo být v rozsahu 70 – 80 %, tak jako v zahraničí, by pak měly dosáhnout na stabilní úroveň v hektarových výnosech.

Počáteční zásoby

Vzhledem k tomu, že celkové zásoby zahrnovaly i žito s nevhodnou kvalitou pro potravinářské zpracování, jejich celkový objem byl v předchozích letech na vysoké úrovni. Vlivem rekordní sklizně v marketingovém roce 2004/2005 došlo k výraznému meziročnímu navýšení na nadprůměrnou úroveň 95,4 tis. tun

V souvislosti se sníženou produkcí žita ze sklizně roku 2005 se předpokládá mírné snížení jejich zásob na 55,3 tis. tun.

Bilanční tabulka žita

Ukazatel	Jedn.	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/*) 2006
Osevní plocha	tis. ha	44,2	41,0	35,3	41,9	59,2	46,9
Výnos	t/ha	3,42	3,72	3,37	3,80	5,29	4,11
Výroba	tis. t	150,0	149,3	119,2	159,3	313,3	192,9
Počáteční zásoby	tis. t	123,3	83,5	59,7	35,2	13,7	95,4
Dovoz celkem	tis. t	47,2	49,3	66,1	31,0	12,9	25,0
Celková nabídka	tis. t	320,5	282,1	245,0	225,5	339,9	313,3
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	234,0	222,0	208,0	205,0	217,0	233,0
z toho – potraviny	tis. t	170,0	170,0	170,0	175,0	155,0	163,0
– osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	14,0	12,0	13,0	14,0	17,0	15,0
– krmiva	tis. t	50,0	40,0	25,0	16,0	45,0	55,0
Vývoz celkem	tis. t	3,0	0,4	1,8	6,8	27,5	25,0
Celkové užití	tis. t	237,0	222,4	209,8	211,8	244,5	258,0
Konečné zásoby	tis. t	83,5	59,7	35,2	13,7	95,4	55,3
Konečné zásoby/celkové užití	%	35,23	26,84	16,78	6,47	39,04	21,43
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	35,68	26,89	16,92	6,68	43,99	23,73

Pramen: ČSÚ; Celní statistika; ¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR, *) údaje kromě osevní plochy – odhad

Dovoz

Dovoz potravinářského žita se stal v posledních marketingových letech nutností pro dorovnání dlouhodobého nedostatku kvalitní potravinářské suroviny na našem trhu. V předchozích ročnících (2000 – 2002) se dovoz postupně zvyšoval až na úroveň dosaženou v marketingovém roce 2002/2003 do výše 66,1 tis. tun. Po předchozím snížení dovozu v marketingovém roce 2003/2004 došlo v minulém marketingovém roce 2004/2005 k dalšímu výraznému snížení dovozu na úroveň 12,9 tis.tun. Žito se tak po dlouhé době nestalo nejvíce dováženou obilní komoditou jak tomu bylo v předcházejících ročnících (dovoz žita činil pouze 20,3 % veškerého dovozu obilovin).

Pro plné a kvalitní uspokojení domácích potřeb bude třeba realizovat dovoz i v marketingovém roce 2005/2006. Jeho celková hodnota bude vzhledem k nižší a méně kvalitní domácí produkci vyšší než v marketingovém roce 2004/2005 a je předpokládána na úrovni 25,0 tis. tun.

Dovoz žita v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	21,3	141,6	162,9	1996/1997	200,3
1997	58,7	0,1	58,8	1997/1998	0,9
1998	0,8	8,6	9,4	1998/1999	9,0
1999	0,4	0,0	0,4	1999/2000	0,0
2000	0,0	20,0	20,0	2000/2001	47,1
2001	27,1	19,7	46,8	2001/2002	49,3
2002	29,6	26,5	56,1	2002/2003	66,1
2003	39,6	18,7	58,3	2003/2004	31,0
2004	12,3	8,5	20,8	2004/2005	12,9
2005	4,4	0,9 *)	5,3 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

Celková nabídka

Celková nabídka žita dosáhne v marketingovém roce 2005/2006 podle aktuálního předpokladu výše 313,3 tis. tun. Nabídka žita tak dosáhne proti předchozí sezóně snížení o 26,6 tis. Tun (tj. o 7,8 %). Toto snížení je především ovlivněno nižší sklizní v roce 2005.

Potravinářské užití

Potravinářské užití žita v posledních letech je stabilizované a je realizováno především prostřednictvím mlynářského zpracování. V minulém marketingovém roce 2004/2005 byl zaznamenán mírný pokles potravinářské spotřeby o 20,0 tis. tun na úroveň 155,0 tis. tun.

V marketingovém roce 2005/2006 se očekává mírný nárůst v potravinářském užití žita do výše 163,0 tis. tun, zejména na bioetanol.

Spotřeba žita na obyvatele a rok v roce 2003 stoupla na 17,0 kg v hodnotě zrna (jedná se o nárůst o 0,6 % oproti spotřebě v roce 2002 a o 4,1 % oproti spotřebě v roce 2001). Potvrdil se tak pozvolný trend nárůstu spotřeby žita.

Spotřeba na osivo

U spotřeby žita na osivo, ve které je zahrnuto i osivo pro pícninářské účely, se v marketingovém roce 2005/2006 očekává nižší úroveň než v minulém ročníku.

Krmivářské užití

V marketingovém roce 2005/2006 se očekává pokračování nastoupeného rozsahu užití žita ke krmným účelům vzhledem ke změnám v odrůdové skladbě.

V souvislosti se zavedením hybridů při pěstování žita se zvyšuje možnost jeho využití ke krmným a energetickým účelům (uskutečnily se pokusy se zkrmováním hybridního žita prasaty: 20 – 30 % podílu hybridního žita znamenalo zvýšení podílu libové svaloviny a snížení výšky špeku).

Vývoz

Vývoz žita realizovaný v marketingovém roce 2004/2005 byl oproti minulému marketingovému roku více jak čtyřnásobný, což koresponduje s vysokou produkcí žita ze sklizně 2004 a vyšší cenovou nabídkou v zahraničí.

Přestože se v roce 2005 očekává méně kvalitní produkce žita, předpokládá se, že v marketingovém roce 2005/2006 bude realizován vývoz ve výši 25,0 tis. tun.

Vývoz žita v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	0,3	0,1	0,4	1996/1997	0,2
1997	0,1	0,4	0,5	1997/1998	1,1
1998	0,7	0,1	0,9	1998/1999	1,4
1999	1,3	0,8	2,1	1999/2000	18,6
2000	17,8	2,9	20,7	2000/2001	3,0
2001	0,1	0,3	0,4	2001/2002	0,4
2002	0,1	0,2	0,3	2002/2003	1,7
2003	1,5	4,3	5,8	2003/2004	6,8
2004	2,5	0,8	3,3	2004/2005	27,5
2005	26,7	13,6 *)	40,3 *)		

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2004/2005 byl zaznamenán ve srovnání s předchozím obdobím nárůst celkového užití na 244,5 tis. tun, především vlivem rekordní produkce a zvýšeného užití pro potravinářské a krmivářské účely. Přes výrazný nárůst celkového užití došlo k navýšení konečných zásob na velmi vysokou úroveň 95,4 tis. tun, což odpovídá 44,0 % domácí spotřeby.

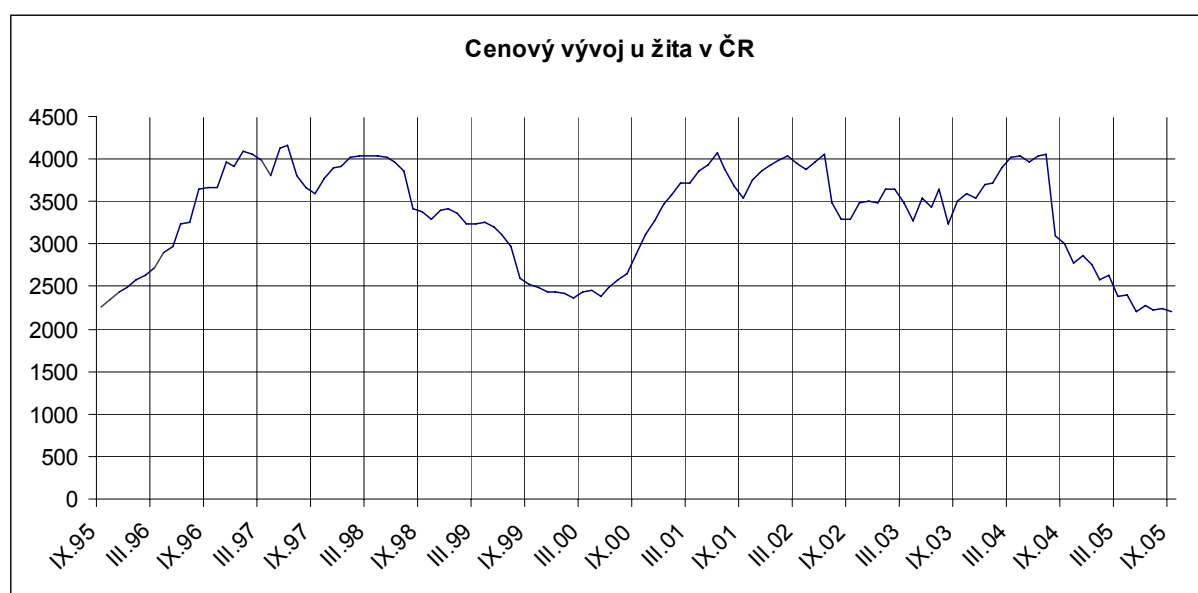
V nadcházejícím marketingovém roce 2005/2006 se očekává mírný nárůst v celkovém užití na úroveň 258,0 tis. tun především vlivem nižší produkce žita ze sklizně 2005 a pokles konečných zásob na úroveň 55,3 tis. tun.

Cenový vývoj

Měsíční průměry cen žita u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 1998/1999 – 2005/2006 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Žito	1998/1999	3 857	3 417	3 374	3 299	3 401	3 414	3 359	3 241	3 232	3 257	3 206	3 107
	1999/2000	2 971	2 589	2 524	2 492	2 438	2 429	2 427	2 372	2 433	2 447	2 384	2 490
	2000/2001	2 580	2 643	2 890	3 108	3 265	3 476	3 576	3 718	3 724	3 865	3 928	4 075
	2001/2002	-	3 683	3 546	3 753	3 861	3 935	3 976	4 046	3 945	3 875	3 961	4 048
	2002/2003	3 483	3 295	3 295	3 490	3 496	3 494	3 645	3 644	3 481	3 265	3 540	3 435
	2003/2004	3 654	3 240	3 497	3 595	3 548	3 704	3 721	3 895	4 016	4 035	3 971	4 037
	2004/2005	4 048	3 096	3 007	2 779	2 855	2 749	2 572	2 638	2 383	2 393	2 208	2 280
	2005/2006	2 227	2 236	2 212									

Pramen: ČSÚ

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

Kvalitní potravinářské žito patří v posledních letech mezi velmi omezený počet obilovin, které nebyly pod vlivem přebytkové produkce. Přesto k obnovení zájmu o pěstování této naší tradiční plodiny dochází pouze velice pozvolna. Hlavní důvodem je skutečnost, že ačkoliv si nedostatek kvalitní domácí suroviny vyžádal dovoz ze zahraničí (převážně ve formě zrna pro mlýny a mouky do pekáren), ten byl realizován v poměrně nízké cenové úrovni (především z Německa, kde existují vysoké intervenční zásoby). Přestože cena kvalitního potravinářského žita byla u nás v posledních letech nad úrovní většiny ostatních obilovin, cenová úroveň neodpovídala jeho nedostatku na vnitřním trhu. Především dostatečně nemotivovala zemědělce pro pěstování této značně rizikové plodiny z pohledu výsledné kvality produkce.

Situace na vnitřním trhu se žitem se příliš nezmění ani v marketingovém roce 2005/2006. Vlivem výpadku produkce v roce 2005 nebude zajištěn dostatek kvalitního zrna tuzemské provenience pro potřeby vnitřního trhu a bude třeba realizovat mírný dovoz ze zahraničí. Situaci na trhu bude pravděpodobně odpovídat vývoj ceny. Lze očekávat pokles či stagnaci ceny, související s poklesem cen ostatních obilovin. Předpokládá se, že cena velmi kvalitních partií potravinářského žita bude v rozmezí 2500 – 2700 Kč.

JEČMEN

Výroba

Odhad celkové sklizně ječmene dle ČSÚ k 15. 9. 2005 je na úrovni 2280,8 tis. tun. Z celkového sklizeného množství je 602,6 tis. tun (tj. 26,4 %) ječmene ozimého a 1678,3 tis. tun (tj. 73,6 %) ječmene jarního.

Celková výroba ječmene mírně poklesla proti skutečnosti předchozího roku o 49,8 tis. tun, tj. o 2,1 %. Velmi mírný pokles produkce vyplývá z nižší výroby jarního ječmene o 56,4 tis. tun (tj. o 3,3 %), přestože plochy jarního ječmene byly vyšší. Naopak u ječmene ozimého došlo k vyrovnání loňské produkce.

Na pokles úrovně výroby ječmene celkem v roce 2005 má vliv nižší hektarový výnos jak ozimého, ale především jarního ječmene. Jarní ječmen byl oproti minulým letům vyséván o 1 – 3 týdny později a to ještě místy do nevyzrálé, syrové půdy, čímž byl porušen jeho základní požadavek tzv. „nezamazání ječmene“.

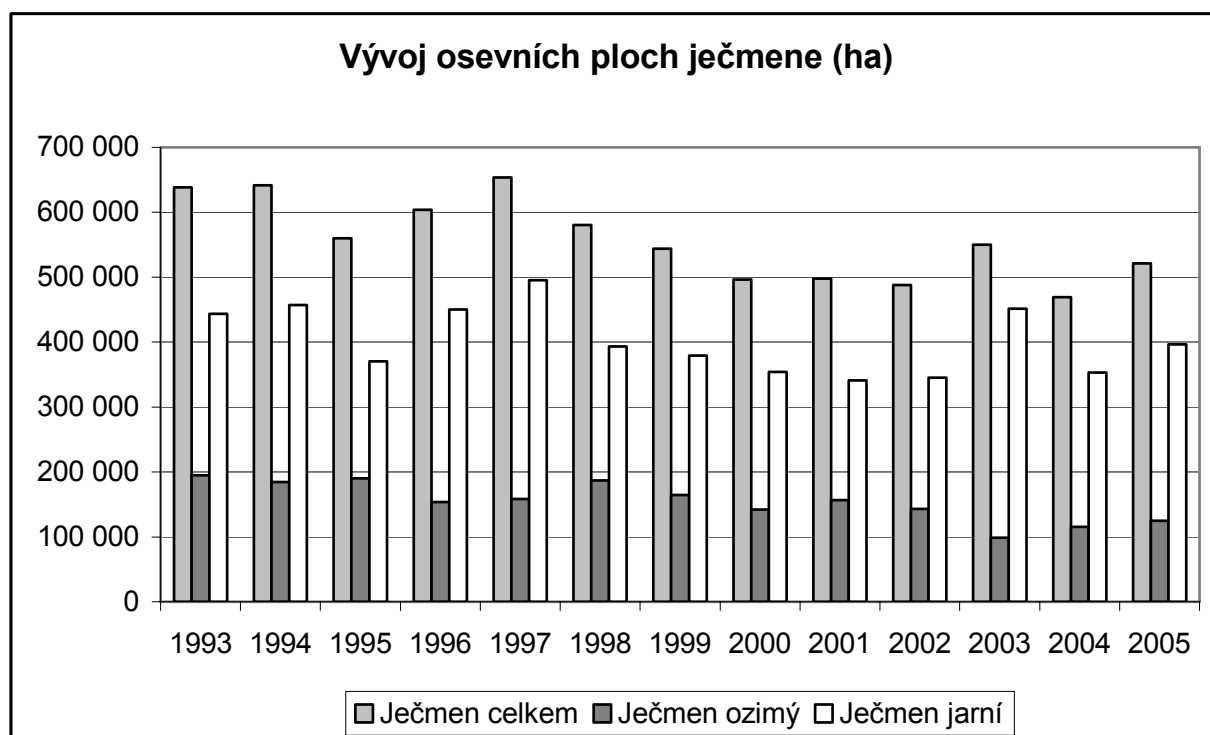
Přes meziročním mírný pokles produkce si ječmen opět obhájil svou pozici druhé nejvýznamnější obiloviny a to i přes to, že pšenice v letošním roce znovu potvrdila své dominantní postavení.

Na výrobu ječmene, především ozimého, má v posledních letech stále silnější vliv napadení virovou chorobou rozšiřovanou mšicemi a křísi, a to žlutou zakrslostí ječmene (BYDV). Letošní výskyt významné virové choroby obilovin – žluté zakrslosti ječmene (BYDV) hrozí pouze u porostů, které byly vysévány velmi časně. Dosavadní kontrolní rozborů vzorků na přítomnost virových zakrslostí v zamořených oblastech potvrdily jen 33 % vzorků s pozitivním výskytem BYDV.

Osevní plochy

Podle soupisu ploch osevů dosáhla celková osevní plocha ječmene pro rok 2005 výměry 521,5 tis. ha. Ve srovnání se skutečností předchozího roku se tak zvýšila o 52,5 tis. ha (tj. 11,2 %). Důvodem tohoto nárůstu bylo zvýšení osevních ploch jak jarního ječmene o 43,3 tis. ha (tj. 12,3 %) na 396,7 tis. ha), tak i osevní plocha ozimého ječmene, která vzrostla o 9,2 tis. ha (tj. 8,0 %) na 124,8 tis. ha. Strukturální přesuny mezi jarním a ozimým ječmenem byly ovlivněny především potvrzením osevních ploch ozimé pšenice na úroveň obvyklou v předešlých marketingových ročnících (2000/2001, 2001/2002, 2002/2003).

Zastoupení osevních ploch jarního ječmene se meziročně zvýšilo a dosáhlo letos 76,1 % z celkových ploch ječmene a přiblížilo se úrovni ploch z roku 1998. Tento nárůst znamená navýšení zastoupení této naší druhé nejrozšířenější obiloviny ve struktuře obilovin na 24,9 %.

Hektarové výnosy

Průměrný hektarový výnos ječmene ve sklizňovém roce 2005 dosáhl podle odhadu ČSÚ hodnoty 4,37 t/ha, přičemž u ječmene ozimého činil 4,83 t/ha a u jarního 4,23 t/ha. Ozimý ječmen se svým průměrným výnosem znovu navrátil na výnosovou úroveň převyšující ječmen jarní především vlivem dobře založených porostů a dobrých klimatických podmínek loňské zimy.

Proti předchozímu roku jde o mírný pokles hektarového výnosu ječmene celkem o 0,60 t/ha (tj. o 12,1 %). Na tento pokles má vliv snížení výnosu obou typů ječmenů, jarního ječmene o 0,68 t/ha (tj. o 13,8 %) a u ozimého ječmene o 0,32 t/ha (tj. o 6,2 %).

Počáteční zásoby

Úroveň zásob ječmene v minulých letech významně kolísala od příliš vysoké v období let 1997 až 1999 až po příliš nízkou v letech 2000 až 2001. Od marketingového roku 2002/2003 vykazovala trend určité, postupné stabilizace. Na počátku marketingového roku 2004/2005 zásoby dosahovaly 300,3 tis. tun (16,7 % domácí spotřeby). Po tomto velmi mírném meziročním navýšení se počítá s dalším výrazným navýšením na 493,0 tis. tun ve výhledu marketingového roku 2005/2006.

Bilanční tabulka ječmene

Ukazatel	Jedn.	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/*) 2006
Osevní plocha	tis. ha	496,4	497,9	488,1	550,0	469,0	521,5
Výnos	t/ha	3,29	3,97	3,67	3,76	4,97	4,37
Výroba	tis. t	1 629,4	1 965,6	1 792,5	2 068,7	2 330,6	2 280,8
Počáteční zásoby	tis. t	345,9	190,4	294,2	212,1	300,3	493,0
Dovoz celkem	tis. t	95,9	22,5	12,1	9,9	5,6	5,0
Celková nabídka	tis. t	2 071,2	2 178,5	2 098,8	2 290,7	2 636,5	2 778,8
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	1 865,0	1 875,0	1 845,0	1 785,0	1 795,0	2 055,0
z toho – potraviny	tis. t	595,0	575,0	595,0	606,0	600,0	600,0
– osiva	tis. t	100,0	100,0	120,0	105,0	95,0	105,0
– krmiva	tis. t	1 170,0	1 200,0	1 130,0	1 080,0	1 100,0	1 350,0
Vývoz celkem	tis. t	15,8	9,3	41,7	199,4	262,9	330,0
Intervenční nákup	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	85,6	100,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	-	-	-	-	0,0	50,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	-	-	-	-	85,6	50,0
Celkové užití	tis. t	1 880,8	1 884,3	1 886,7	1 990,4	2 143,5	2 435,0
Konečné zásoby	tis. t	190,4	294,2	212,1	300,3	493,0	343,8
Konečné zásoby/celkové užití	%	10,12	15,61	11,24	15,09	23,00	14,12
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	10,21	15,69	11,50	16,82	27,46	16,73

Pramen: ČSÚ; Celní statistika; ¹⁾ MZe ČR, VÚZE

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

*) údaje kromě osevní plochy odhad

Dovoz

Ačkoli byla v předchozích ročních sklizeň ječmene podprůměrná, byla v posledních letech situace v dovozu ječmene stabilizována. Vzhledem k nadprodukcí pšenice a vzájemné substituci v krmných směsích se nízká produkce ječmene neodrazila ve výraznějším nárůstu dovozu ječmene ze zahraničí.

I přes skutečnost, že celková sklizeň obilovin v marketingovém roce 2004/2005 byla rekordní a potřeba jejich dovozu ze zahraničí byla takřka nulová, meziroční nárůst produkce ječmene se výrazně nepromítl do dalšího snížení dovozu.

V marketingovém roce 2005/2006 se očekává v důsledku vlivu obdobné produkce ječmene jako v minulém roce celková stagnace dovozu ječmene v maximálním množství 5,0 tis. tun.

Dovoz ječmene v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	8,5	128,4	136,9	1996/1997	273,9
1997	145,5	3,3	148,8	1997/1998	20,2
1998	16,9	18,6	35,6	1998/1999	45,8
1999	27,1	11,1	38,2	1999/2000	31,2
2000	20,1	48,4	68,5	2000/2001	95,9
2001	47,5	20,7	68,2	2001/2002	22,5
2002	1,8	2,9	4,7	2002/2003	12,1
2003	9,2	7,4	16,6	2003/2004	9,9
2004	2,5	4,1	6,6	2004/2005	5,6
2005	1,5	0,0 *)	1,5 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů

*) údaje do konce srpna 2005

Celková nabídka

Celková nabídka ječmene pro rok 2004/2005 v množství 2636,5 tis. tun představovala meziroční nárůst o 351,8 tis. tun (tj. o 15,4 %) a ve srovnání s předchozími roky se po čtyřech letech dostala na průměrnou úroveň.

V marketingovém roce 2005/2006 se očekává mírné navýšení celkové nabídky na úroveň ročníku 1999 do výše 2778,8 tis. tun. Dochází tak ke zpětnému vyrovnávání poměrů mezi pšenicí a ječmenem při zastoupení v krmných směsích.

Potravinářské užití

Na základě dosavadních výsledků monitoringu kvality sladovnického ječmene ze sklizně 2005 je možné předpokládat, že potřeby domácího sladovnického průmyslu budou v marketingovém roce 2005/2006 zajištěny kvalitní surovinou v dostatečné produkci tuzemské provenience v odpovídající kvalitě. Vzhledem k tomu, že se ruší dosavadní platná norma ČSN 46 1100-5 Obiloviny potravinářské část 5: Ječmen sladovnický z dubna 1994 a je nahrazena novou ČSN 46-1100-5, která byla vydána v únoru 2005 a je platná od 1. 1. 2006, jsou letošní výsledky sklizně již hodnoceny podle této nové normy.

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že výše přepadu (obdobně jako v dřívější tabulce) je příznivá, tvrdší podmínku (85 %) splňuje 44 % vzorků, mírnější požadavek 70 % (přepad lze dále upravit tříděním) již splňuje 90 % vzorků. Kategorii – příměsi sladařsky nevyužitelné – max. 3 % splňuje více jak 90 % vzorků, ať již z pohledu mechanického poškození nebo fyziologického poškození (porostlosti). U příměsí částečně sladařsky využitelných – max. 6 %, lze akceptovat hranici zrn se zahrnutými špičkami do 3 %, tak vyhovuje jen 54 % vzorků. Vliv neodstranitelných příměsí (které nelze akceptovat vůbec) jsou praktické hodnoty jen v ojedinělých případech do 0,1 % (norma je 1,0 %). Ukazatel obsahu bílkovin vyhovuje 68 % vzorků (je otázkou, zda někdy bude vyšší z pohledu variability pěstování ječmene). Úroveň hodnot klíčivosti je až na výjimky bezproblémová.

Přehled vlivu jednotlivých parametrů sladovnického ječmene podle požadavků nové ČSN 461100 – 5

Parametr	Označení parametru	Limit %	Počet vyhov. vzorků	%
Obsah vody		max. 15,0	302	100
Přepad nad sítem 2,5 mm		min. 85,0	133	44
Přepad nad sítem 2,5 mm		min. 70,0	275	91
Příměsi sladařsky nevyužitelné		max. 3,0	269	89
Pouze mechanicky poškozené		max. 3,0	303	100
Pouze fyziologicky poškozené		max. 1,0	281	93
Příměsi slad. částečně využitelné		max. 6,0	196	65
Zahrnuté špičky		max. 3,0	163	54
Obsah bílkovin		10,0-12,0	206	68
Klíčivost		96,0-100,0	300	100
Výběr dle všech povolených maxim			70	23
Výběr při snížení přepadu na 70 %			112	37

Pramen: Monitoring kvality sklizně pšenice v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.; Výzkum faktorů optimalizace kvality produkce obilovin ČR, NAZV QC 1096

Poznámka: *) 303 vzorků jarního ječmene – 14.10.2005

Kvalita ječmene je výsledkem komplexního pohledu a při respektování všech parametrů současně vyhovuje jen 23 % vzorků. Po úpravě tříděním vyhovuje již 37 % vzorků. Nejvíce snižují kvalitu ječmene zahrnuté špičky.

Většina ječmene určeného pro potravinářské použití slouží jako surovina k výrobě sladu. Významná část takto vyrobeného sladu je každoročně předmětem exportu do zahraničí.

Vývoz sladu (položka celního sazebníku 1107 10 99) v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	84,8	45,0	129,8	1996/1997	118,4
1997	73,4	60,9	134,2	1997/1998	142,7
1998	81,8	79,5	161,3	1998/1999	153,0
1999	73,5	90,8	164,2	1999/2000	210,1
2000	119,4	93,7	213,1	2000/2001	172,3
2001	78,6	65,4	144,0	2001/2002	163,1
2002	97,7	85,9	183,6	2002/2003	186,8
2003	100,9	109,4	210,3	2003/2004	257,2
2004	147,8	131,4	279,2	2004/2005	249,2
2005	117,8	42,7 *)	160,5 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

V marketingovém roce 2004/2005 bylo dosaženo výrazné zlepšení exportu této významné vývozní komodity především v důsledku vysoké produkce ječmene v roce 2004 a zásob sladu.

Vlivem celkové produkce ječmene ve sklizňovém roce 2005, která bude obdobná jako v roce 2004, se očekává, že dojde k dalšímu navýšení vývozních dispozic u této komodity. Evropský trh se tak postupně stává trhem nasyceným.

Spotřeba na osivo

Očekávaná spotřeba ječmene na osivo v marketingovém roce 2005/2006 se ve srovnání s předchozím obdobím zvýší na úroveň 105,0 tis. tun. Nepředpokládá se výrazné rozšíření, ale spíše stabilizace v rozsahu pěstování sladovnického ječmene.

Krmivářské užití

Dosažená úroveň spotřeby krmného ječmene v marketingovém roce 2004/2005 ve výši 1100,0 tis. tun zůstává svým množstvím hluboko pod úrovní, která byla obvyklá před rokem 2000. Příčina poklesu souvisela především z většími vývozními možnostmi ječmene a sladu do zahraničí za vyšší ceny a vysokou produkcí pšenice.

V marketingovém roce 2005/2006 se očekává užití ječmene v oblasti spotřeby obilovin ke krmným účelům do úrovně 1350,0 tis tun.

Vývoz

Od počátku marketingového roku 2004/2005 bylo tempo vývozu velmi pomalé a do poloviny marketingového roku se vyvezlo pouze 38,2 tis. tun. V druhé polovině marketingového roku došlo k výraznému oživení a celkem se vyvezlo 262,9 tis.tun. V meziročním srovnání činí navýšení 63,5 tis. tun.

Přes nižší produkci ječmene v ČR se předpokládá v marketingovém roce 2005/2006 další navýšení vývozních možností na úroveň 330,0 tis. tun a to především s ohledem na otevření vývozního tendru intervenčně nakoupeného ječmene z minulé sklizně.

Vývoz ječmene v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	2,7	1,7	4,4	1996/1997	7,0
1997	5,3	3,4	8,7	1997/1998	20,0
1998	16,7	2,9	19,6	1998/1999	64,6
1999	61,7	110,8	172,4	1999/2000	229,6
2000	118,8	13,4	132,2	2000/2001	15,8
2001	2,4	4,3	6,7	2001/2002	9,3
2002	5,0	10,4	15,4	2002/2003	41,7
2003	31,3	127,1	158,4	2003/2004	199,4
2004	72,3	38,2	110,5	2004/2005	262,9
2005	224,7	114,1 *)	338,8 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

Cenový vývoj

Měsíční průměry cen ječmene u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 1998/1999 – 2005/2006 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Ječmen sladov.	1998/1999	3 910	3 668	3 654	3 661	3 652	3 671	3 694	3 752	3 561	3 637	3 576	3 582
	1999/2000	3 187	2 883	2 934	2 960	2 975	3 047	3 071	3 133	3 135	3 291	3 328	3 365
	2000/2001	3 547	3 770	4 087	4 330	4 368	4 396	4 475	4 620	4 739	4 890	4 801	4 751
	2001/2002	4 850	4 202	4 136	4 143	4 159	4 201	4 216	4 287	4 291	4 313	4 240	4 237
	2002/2003	4 096	4 000	3 992	3 971	4 002	3 980	3 936	3 963	4 104	4 089	4 038	3 994
	2003/2004	3 797	3 704	3 697	3 688	3 729	3 740	3 798	3 877	3 916	3 968	4 019	4 041
	2004/2005	3 913	3 690	3 682	3 700	3 724	3 684	3 663	3 626	3 547	3 600	3 423	3 353
	2005/2006	3 076	2 981	3 083									
Ječmen potravin.	1998/1999	3 602	3 575	3 410	3 308	3 210	-	-	3 213	3 600	3 500	3 317	3 088
	1999/2000	2 876	2 908	2 846	2 783	2 697	2 840	2 698	2 967	3 037	3 079	2 969	3 255
	2000/2001	-	3 381	3 393	3 607	3 600	3 910	3 575	3 826	4 418	4 303	4 325	4 233
	2001/2002	-	3 875	3 840	3 928	3 997	3 717	-	4 353	4 546	4 564	4 416	-
	2002/2003	-	-	2 590	-	3 415	3 494	3 995	3 895	3 650	3 651	3 670	3 465
	2003/2004	3 217	-	3 570	3 491	3 500	3 488	3 777	3 832	4 028	3 957	3 958	3 875
	2004/2005	-	3 146	3 508	3 477	2 963	3 327	2 950	3 190	2 950	2 892	2 948	2 813
	2005/2006	2 683	2 697	-									
Ječmen krmný	1998/1999	2 918	2 788	2 812	2 863	2 815	2 741	2 781	2 755	2 647	2 715	2 612	2 619
	1999/2000	2 345	1 985	2 045	2 144	2 190	2 264	2 245	2 415	2 345	2 464	2 540	2 621
	2000/2001	2 570	2 620	2 803	2 765	2 916	2 890	2 965	3 224	3 217	3 436	3 477	3 608
	2001/2002	3 209	3 110	3 171	3 178	3 215	3 245	3 267	3 361	3 312	3 358	3 327	3 101
	2002/2003	2 628	2 551	-	2 609	2 672	2 570	2 637	2 648	2 648	2 610	2 685	2 616
	2003/2004	2 499	2 454	2 718	2 790	2 909	3 032	3 076	3 409	3 543	3 530	3 532	3 463
	2004/2005	3 217	2 945	2 891	2 820	2 767	2 659	2 612	2 600	2 544	2 477	2 471	2 419
	2005/2006	2 322	2 150	2 178									

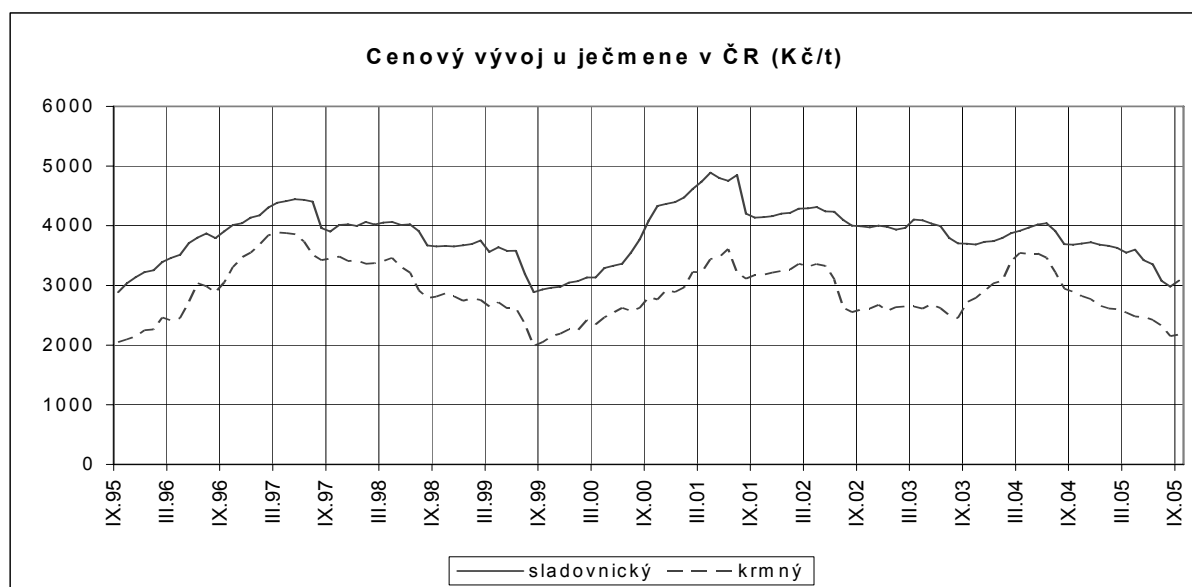
Pramen: ČSÚ

V předcházejících sklizňových ročnících byly cenové hladiny u ječmene sladovnického a krmného zcela odlišné vzhledem k nízkým cenám a nekvalitní produkci. Cenové nůžky se mezi těmito komoditami rozevíraly. Zatímco sladovnický ječmen byl obilovinou s nejvyšší realizační cenou, tak krmný ječmen byl obilovinou s cenou nejnižší.

V marketingovém roce 2004/2005 došlo vlivem vysoké produkce ječmene k pokračování změn, které byly nastartovány v marketingovém roce 2003/2004 ve vývoji cen u obou ječmenů. U sladovnického ječmene, vlivem velmi vysoké produkce, ceny spíše stagnovaly nebo klesaly velmi pomalu. Krmný ječmen byl poznamenán výrazný cenový propadem především díky produkčnímu nárůstu ječmene i pšenice.

Pro nadcházející marketingový rok 2005/2006 se očekává pokračování tohoto cenového vývoje. Cenový vývoj bude znovu pod vlivem velmi vysoké produkce pšenice, což povede k dalšímu poklesu cen krmného ječmene a u sladovnického ječmene se očekává rovněž stagnace nebo mírný pokles cen vzhledem k stejnému objemu výroby kvalitní ječné sladovnické suroviny.

V marketingovém roce 2005/2006 se tedy předpokládá další oddalování cenových hladin obou ječmenů. Zatímco u sladovnického ječmen by mělo dojít ke stagnaci cenové úrovně v rozmezí 2900 – 3100 Kč/t, u ječmene krmného se předpokládá výrazný pokles měsíčních průměrů v závěru roku 2005 na úrovni 2000 – 2150 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

OVES

Výroba

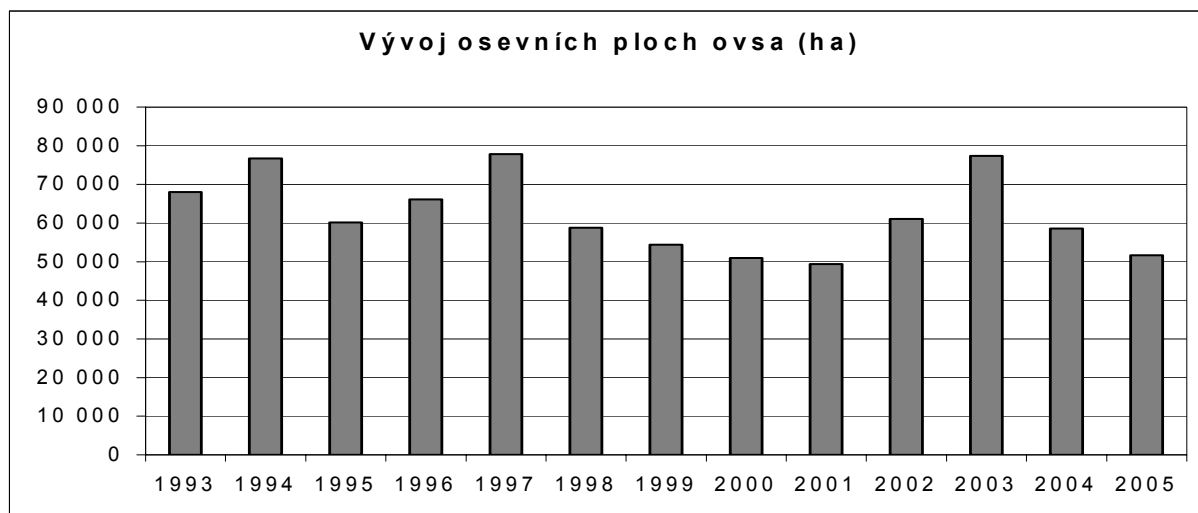
Odhad ČSÚ k 15. 9. 2005 dosahuje hodnoty 195,4 tis. tun. Tento údaj byl ve srovnání s předchozí sklizní nižší, a to o 31,6 tis. tun (tj. 13,9 %).

Lze tedy konstatovat, že pěstování ovsa jako naší tradiční relativně nenáročné obiloviny po krátkodobém vzestupu rozlohy pěstování se navrácí do úrovně, které byly před rokem 2002.

Osevní plochy

Osevní plocha ovsa v ČR se v roce 2005 opět poklesla o 6,9 tis. ha (tj. o 11,8 %) na 51,7 tis. ha. Pokles pěstební plochy ovsa byl zaznamenán přibližně na úroveň roku 2000.

Plocha ovsa představuje jen 3,2 % plochy obilnin. V roce 2006 je pravděpodobné její další snížení.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

V roce 2005 je předpokládán průměrný hektarový výnos ovsa 3,78 t/ha. Při srovnání se skutečností předchozího roku 2004 je o 0,10 t/ha nižší (tj. o 2,6 %). Oves přesto znovu potvrzuje svou obvyklou výnosovou úroveň před rokem 2000 nad hladinou 3,0 t/ha.

Bilanční tabulka ovsa

Ukazatel	Jedn.	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/* 2006
Osevní plocha	tis. ha	51,0	49,4	61,0	77,4	58,6	51,7
Výnos	t/ha	2,71	2,85	2,75	3,02	3,88	3,78
Výroba	tis. t	135,9	136,4	167,7	233,6	227,0	195,4
Počáteční zásoby	tis. t	15,3	22,6	20,0	26,0	23,5	37,0
Dovoz celkem	tis. t	1,3	3,9	0,9	0,1	0,0	0,0
Celková nabídka	tis. t	152,5	162,9	188,6	259,7	250,5	232,4
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	128,0	142,0	162,0	217,0	181,0	171,0
z toho – potraviny	tis. t	24,0	26,0	26,0	27,0	27,0	27,0
– osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	14,0	16,0	16,0	15,0	14,0	14,0
– krmiva	tis. t	90,0	100,0	120,0	175,0	140,0	130,0
Vývoz celkem	tis. t	1,9	0,9	0,6	19,2	32,5	16,0
Celkové užití	tis. t	129,9	142,9	162,6	236,2	213,5	187,0
Konečné zásoby	tis. t	22,6	20,0	26,0	23,5	37,0	45,4
Konečné zásoby/celkové užití	%	17,40	13,99	15,99	9,95	17,34	24,30
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	17,66	14,08	16,05	10,83	20,45	26,57

Pramen: ČSÚ; Celní statistika; ¹⁾ MZe ČR, VÚZE

Poznámka: *) údaje kromě osevní plochy odhad

Počáteční zásoby

Počáteční zásoby marketingového roku 2004/2005 jsou nižší o 2,5 tis. tun než vstupní zásoby předchozího období. Oves tak v období, kdy se u většiny obilovin zásoby zvyšovaly patřil mezi plodiny s poklesem zásob.

V nadcházejícím období se předpokládá navýšení zásob na úroveň 37,0 tis. tun.

Dovoz

Po určitém oživení dovozu ovsa ze zahraničí v roce 2001 dochází od druhé poloviny roku 2002 opět ke snížení dovozu až na nulovou úroveň. Tento trend pokračoval i v minulém marketingovém roce 2004/2005, kdy dovoz ovsa byl zcela minimální a dosáhl hodnoty pouhých 50,0 tun.

Ve stávajícím marketingovém roce 2005/2006 se přes mírný pokles produkce ovsa očekává dovoz ovsa opět na nevýznamné úrovni do 1 tis. tun.

Dovoz ovsa v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	0,1	0,0	0,1	1996/1997	0,0
1997	0,0	0,0	0,0	1997/1998	0,0
1998	0,0	0,0	0,0	1998/1999	0,2
1999	0,2	0,1	0,2	1999/2000	0,1
2000	0,0	0,2	0,2	2000/2001	1,3
2001	1,1	1,7	2,8	2001/2002	3,9
2002	2,2	0,5	2,7	2002/2003	0,9
2003	0,4	0,0	0,4	2003/2004	0,1
2004	0,1	0,0	0,1	2004/2005	0,0
2005	0,0	0,0 *)	0,0 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, * údaje do konce srpna 2005

Celková nabídka

Vzhledem k mírnému snížení úrovně počátečních zásob dosáhl meziroční pokles celkové nabídky této komodity v marketingovém roce 2004/2005 o 9,2 tis. tun (tj. 3,5 %). Přes mírný pokles celkové nabídky v minulém roce bylo dosaženo opět úrovně nad 200 tis.tun a celková nabídka činila 250,5 tis. tun.

Předpokládaná celková nabídka se v marketingovém roce 2005/2006 nepatrně sníží, ale zůstane nad hladinou 200 tis. tun a dosáhne výše 232,4 tis. tun.

Potravinářské užití

V následujícím období marketingového roku 2005/2006 se očekává přes pokles domácí produkce a kolísající kvality ovsa dostatečná nabídka potravinářského ovsa pro domácí spotřebu i vývoz výrobků do zahraničí.

Spotřeba na osivo

Spotřeba na osivo v sobě zahrnuje i spotřebu osiva pro pícninářské účely.

V marketingovém roce 2004/2005 se snížila spotřeba ovsa v závislosti na poklesu osevních ploch a to v souvislosti s opětovným rozšířením osevních ploch ozimých obilovin a velmi malým množstvím náhradních osevů.

V souladu s předpokladem určité stabilizace osevních ploch pro sklizeň v roce 2006 se ve stávajícím marketingovém roce 2005/2006 předpokládá stejná úroveň spotřeby na osiva ve výši 14 tis. tun.

Krmivářské užití

Snížená celková nabídka se promítla v marketingovém roce 2004/2005 do mírného meziročního poklesu krmivářského užití o 35,0 tis. tun. Ve srovnání s předchozími obdobími se jedná o pokles o 20,0 %. Z střednědobého hlediska se jedná o průměrné množství použití ovsa pro krmné využití, které souvisí s mírným poklesem produkce ovsa v roce 2004 a zároveň s výrazně nižší dostupností pšenice pro tyto účely.

Vzhledem k očekávané nižší produkci ovsa v letošním sklizňovém roce a v souvislosti s výrazně vyšší dostupností pšenice se sníží i jeho užití pro krmné účely.

Vývoz

Vývoz ovsa byl v minulých marketingových ročnících velmi nízký a nedosahoval ani úrovně 1,0 tis. tun. K výraznému navýšení došlo až v marketingovém roce 2003/2004 a nárůst vývozu pokračoval i v marketingovém roce 2004/2005, kdy došlo k jeho výraznému navýšení o 13,3 tis. tun na hladinu 32,5 tis.tun. Důvod vyššího vývozu lze spatřovat v jeho lepší ceně v zahraničí než na domácím trhu.

Pro marketingový rok 2005/2006 se očekává pokles úrovně vývozu na 16,0 tis. tun vzhledem k mírně snížené produkci ovsa.

Vývoz ovsu v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	2,1	0,0	2,1	1996/1997	0,4
1997	0,4	0,8	1,1	1997/1998	2,7
1998	1,9	0,2	2,1	1998/1999	3,0
1999	2,8	1,9	4,6	1999/2000	13,7
2000	11,9	1,1	13,0	2000/2001	1,9
2001	0,8	0,5	1,3	2001/2002	0,9
2002	0,4	0,0	0,4	2002/2003	0,5
2003	0,5	8,4	8,9	2003/2004	19,2
2004	10,8	9,6	20,4	2004/2005	32,5
2005	22,9	6,7 *)	29,6 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2004/2005 došlo v souvislosti s nižší celkovou nabídkou ve srovnání s marketingovým rokem 2003/2004 k nižšímu celkovému užití. V této souvislosti došlo k mírnému navýšení konečných zásob.

Ve stávajícím marketingovém roce 2005/2006 se předpokládá vzhledem k nižší produkci ovsu pokles celkového užití s mírným zvýšením konečných zásob.

Cenový vývoj

Měsíční průměry cen ovsu u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 1998/1999 – 2005/2006 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Oves krmný	1998/1999	3 030	2 879	2 818	2 810	2 798	2 846	2 940	2 820	2 770	2 832	2 836	2 605
	1999/2000	2 899	2 264	2 196	2 068	2 260	2 183	2 345	2 268	2 241	2 444	2 489	2 500
	2000/2001	2 593	2 551	2 684	2 751	2 849	3 064	2 836	3 230	3 277	3 389	3 434	3 423
	2001/2002	3 512	3 640	3 221	3 344	3 329	3 407	3 407	3 492	3 673	3 821	3 570	3 417
	2002/2003	3 168	2 744	2 721	2 852	2 916	3 029	2 895	2 797	2 803	2 857	3 078	2 913
	2003/2004	2 838	2 602	2 571	2 623	2 761	2 777	2 893	2 966	2 973	3 091	3 110	3 072
	2004/2005	2 850	2 915	2 706	2 576	2 597	2 458	2 549	2 320	2 377	2 461	2 265	2 343
	2005/2006	2 263	2 226	2 235									

Pramen: ČSÚ

Ceny krmného ovsu mají pro své specifické užití v ČR (např. koně, plemenná zvířata) úzkou vazbu odbytu na malou část trhu s krmivem a jsou tak značně závislé na aktuální nabídce a poptávce. Cena ovsu byla v marketingovém roce 2004/2005 pod vlivem cenového růstu všech krmných obilovin na našem trhu. Cena ovsu se pohybovala mírně pod cenami většiny ostatních krmných plodin.

Po letošní sklizni bude ovesná komodita především pod vlivem vysoké produkce krmných obilovin (zejména vysoké produkce pšenice), která bude působit jako prvek působící na snížení cen krmných obilovin obecně. Také s ohledem na již konstatované spíše užší specifické užití ovsu se očekává v závěru roku 2005 výrazný pokles měsíčních průměrů cen krmného ovsu na úroveň 2000 – 2250 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

KUKUŘICE

Výroba

Kukuřice ve sklizňovém roce 2004 zaznamenala po ročním poklesu produkce opětovné navýšení výroby o 75,2 tis. tun (15,8 %) a její výše byla 551,6 tis. tun. Ve srovnání s předchozí sklizní, kdy sklizeň kukuřice na zrno dosáhla úrovně 476,4 tis. tun se jedná o výrazný nárůst v produkci této komodity. Příčiny nárůstu lze spatřit především ve vyšším výnosu a vyšší osevní ploše. Z těchto důvodů lze tuto sklizeň hodnotit jako druhou nejvyšší v dlouhodobějším srovnání.

Podle odhadu ČSÚ k 15. 9. 2005 dojde ve stávajícím sklizňovém roce 2005 k mírnému nárůstu produkce kukuřice o 23,5 tis. tun na 575,1 tis. tun. Ve dlouhodobém srovnání se tato sklizeň stane druhou nejvyšší sklizní kukuřice na zrno v ČR po roce 2002.

V souvislosti s neustále se rozšiřující plochou kukuřice je nezbytné upozornit na významného škůdce kukuřice, kterým je bázlivec kukuřičný (*Diabrotica virgifera virgifera* Le Conte – dále také jen DVV), který byl zavlečen do Evropy ze Severní Ameriky koncem osmdesátých let dvacátého století a je považován za jednoho z nejzávažnějších hmyzích škůdců, který se dostal do Evropy v posledních padesáti letech. Do České republiky pronikl v roce 2002 při přirozeném rozšiřování areálu výskytu z prvního ohniska zavlečení v Srbsku. První výskyt DVV byl potvrzen v obci Čejč na jižní Moravě v roce 2002, kdy byli odchyceni 2 samci. Výskyt DVV se zjišťuje na základě zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 330/2004 Sb., o opatřeních proti zavlečení a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, v platném znění.

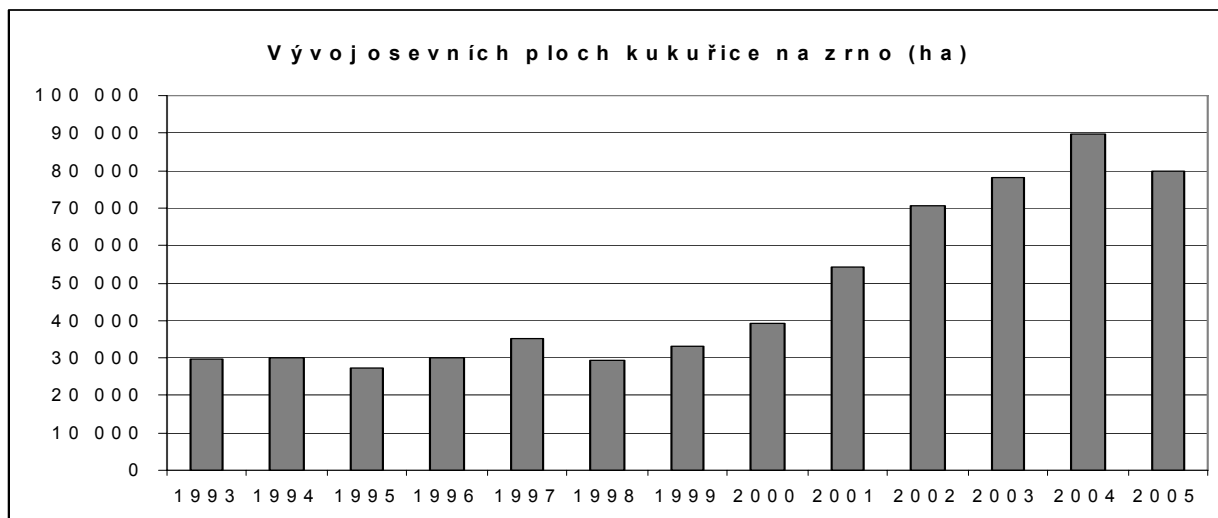
Za ochranu proti šíření bázlivce kukuřičného (DVV) je zodpovědná Státní rostlinolékařská správa (SRS). Každoročně, od roku 1999 jsou prostřednictvím SRS instalovány feromonové lapáky do určených oblastí dle metodiky vydané odborem karantény.

Jestliže se v posledních letech v závislosti na zvyšující se sklizni kukuřice hovořilo o tom, že se tuzemská produkce této komodity blíží celkové domácí spotřebě a kukuřici lze řadit mezi plodiny, v jejichž výrobě je ČR soběstačná, tak v posledních třech letech můžeme hovořit o plné soběstačnosti s možností vývozních dispozic. Výroba kukuřice se za posledních deset let více než zšestinásobila (v roce 1994 činila 91,4 tis. tun).

Z pohledu zajištění domácí potřeby růstem tuzemské produkce se jedná o velmi pozitivní skutečnost. Přesto je nutné brát v úvahu, že ČR má omezenou výměru oblastí, pro které je pěstování kukuřice skutečně vhodné a konkurenceschopnost našich pěstitelů je do značné míry závislá na příznivých klimatických podmínkách daného pěstebního roku.

Osevní plochy

Podle údajů ČSÚ bylo pro sklizeň roku 2005 kukuřici na zrno oseto 80,0 tis. ha. Po rekordní osevní ploše předchozího roku 2004 (89,9 tis. ha) jde o mírný pokles o 9,9 tis. ha (tj. 11,0 %). Přes tento pokles žijí kukuřice na zrno nebývalý rozmach pěstování v České republice.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

V roce 2005 se očekává průměrný výnos kukuřice na zrno ve výši 7,19 t/ha. Ve srovnání s výnosem sklizně roku 2004 jde o výrazné zvýšení o 1,06 t/ha (tj. 17,3 %). V letošní roce se tak opět potvrdí trend zvyšování hektarových výnosů z posledních let.

Bilanční tabulka kukuřice na zrno

Ukazatel	Jedn.	2000/ 2001	2001/ 2002	2002 /2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/*) 2006
Osevní plocha	tis. ha	39,3	54,3	70,6	85,4	89,9	80,0
Výnos	t/ha	6,43	6,60	8,73	5,58	6,13	7,19
Výroba	tis. t	303,9	408,6	616,2	476,4	551,6	575,1
Počáteční zásoby	tis. t	82,7	44,6	95,1	166,4	97,4	115,7
Dovoz celkem	tis. t	17,6	19,6	6,4	6,9	11,7	10,0
Celková nabídka	tis. t	404,2	472,8	717,7	649,7	660,7	700,8
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	343,0	374,5	426,0	487,0	477,0	427,0
z toho – potraviny	tis. t	10,0	12,0	13,0	14,0	14,0	14,0
– osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	13,0	12,5	13,0	13,0	13,0	13,0
– krmiva	tis. t	320,0	350,0	400,0	460,0	450,0	400,0
Vývoz celkem	tis. t	16,6	3,2	125,3	65,3	36,8	35,0
Intervenční nákup	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	31,2	50,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	-	-	-	-	0,0	20,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	-	-	-	-	31,2	30,0
Celkové užití	tis. t	359,6	377,7	551,3	552,3	545,0	492,0
Konečné zásoby	tis. t	44,6	95,1	166,4	97,4	115,7	208,8
Konečné zásoby/celkové užití	%	12,40	25,18	30,18	17,64	21,23	42,43
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	13,00	25,39	39,06	20,00	24,26	48,89

Pramen: ČSÚ; Celní statistika; ¹⁾ MZe ČR, VÚZE

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

*) údaje kromě osevní plochy odhad

Počáteční zásoby

V minulých letech kolísala úroveň počátečních zásob podle období, kdy probíhal dovoz kukuřice. S přechodem na vyšší pokrytí spotřeby domácí produkcí dochází k postupné stabilizaci počátečních zásob.

Dovoz

Rozsáhlé změny ve výrobě kukuřice na zrno v minulých letech, které posunuly ČR z role silného dovozce až na současnou pozici vývozce této komodity, ovlivnily výrazně tendence našeho zahraničního obchodu.

V souladu se zajištěním většiny domácích potřeb produkcí tuzemské provenience v posledních letech dovoz kukuřice ze zahraničí prudce poklesl a udržuje se na nízké hranici, která je nezbytná pro zajištění specifických potřeb tuzemských zpracovatelů. Jedná se především o kukuřice na výrobu potravin či pro osevní účely.

V marketingovém roce 2004/2005 dovoz mírně vzrostl a do České republiky bylo dovezeno o 4,9 tis. tun (tj. o 69,6 %) více kukuřice než v marketingovém roce 2003/2004 a to celkem 11,7 tis. tun.

Pro marketingový rok 2005/2006 se očekává nevýrazné snížení dovozu na úroveň 10,0 tis. tun.

Dovoz kukuřice v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	15,4	111,5	127,0	1996/1997	193,7
1997	82,2	41,8	124,0	1997/1998	85,9
1998	44,1	76,9	120,9	1998/1999	110,2
1999	33,3	42,9	76,2	1999/2000	61,0
2000	18,1	12,6	30,7	2000/2001	17,7
2001	5,1	4,9	10,0	2001/2002	19,6
2002	14,7	0,9	15,6	2002/2003	6,4
2003	5,5	1,2	6,7	2003/2004	6,9
2004	5,7	4,3	10,0	2004/2005	11,7
2005	7,4	0,8 *)	8,2 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

Celková nabídka

V marketingovém roce 2005/2006 se očekává navýšení v celkové nabídce kukuřice především v důsledku zvýšených počátečních zásob. Celková nabídka by v tomto období měla dosáhnout 700,8 tis. tun, což je o 40,1 tis. tun vyšší úroveň než v marketingovém roce 2004/2005.

Potravinářské užití

Potřeba kukuřice pro potravinářské užití je vzhledem ke specifickým kvalitativním požadavkům zpracovatelského průmyslu doposud zčásti vykrývána dovozem. Pro marketingový rok 2005/2006 se očekává stejné potravinářské užití kukuřice jako v loňském roce.

Spotřeba na osivo

Spotřeba na osivo zahrnuje také spotřebu osiva pro výsev kukuřice na siláž. Pro nastávající období se očekává stabilizace osevních ploch kukuřice na zrno i kukuřice na siláž, což by se mělo odrazit v setrvalé úrovni spotřeby kukuřice na osivo.

Krmivářské užití

Meziroční stagnace v krmivářském užití v marketingovém roce 2004/2005 souvisí s výrazným nárůstem produkce obilovin, především pšenice, ale také s vysokou nutriční hodnotou kukuřičného zrna v krmných směsích.

V marketingovém roce 2005/2006 je předpoklad mírného snížení v užití kukuřice pro krmivářské užití a to i přes mírný nárůst produkce.

Vývoz

V marketingovém roce 2004/2005 došlo vlivem zvýšené produkce kukuřice, kterou bylo možno nabídnout do intervenčního nákupu ke snížení objemu vývozu o 43,6 % na úroveň 36,8 tis. tun.

S ohledem na velmi mírné zvýšení produkce u kukuřice a možnost intervenčního nákupu se předpokládá stagnace vývozu v marketingovém ročníku 2005/2006 na úroveň 35,0 tis. tun.

Vývoz kukuřice v období let 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	0,4	0,0	0,4	1996/1997	0,3
1997	0,3	0,1	0,4	1997/1998	32,9
1998	32,8	0,5	33,3	1998/1999	12,9
1999	12,4	11,2	23,6	1999/2000	33,3
2000	22,1	1,3	22,4	2000/2001	16,6
2001	15,3	1,0	16,3	2001/2002	3,2
2002	2,2	48,6	50,8	2002/2003	125,3
2003	76,7	39,0	115,7	2003/2004	65,3
2004	26,3	14,1	40,4	2004/2005	36,8
2005	22,7	14,9 ^{*)}	37,6 ^{*)}	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)}údaje do konce srpna 2005

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2005/2006 se očekává mírný pokles v celkovém užití ve srovnání s předchozím obdobím, které se vyznačovalo meziroční stagnací. Vzhledem k navýšení v produkci kukuřice se očekává výraznější navýšení konečných zásob na úroveň 208,8 tis. tun.

Cenový vývoj

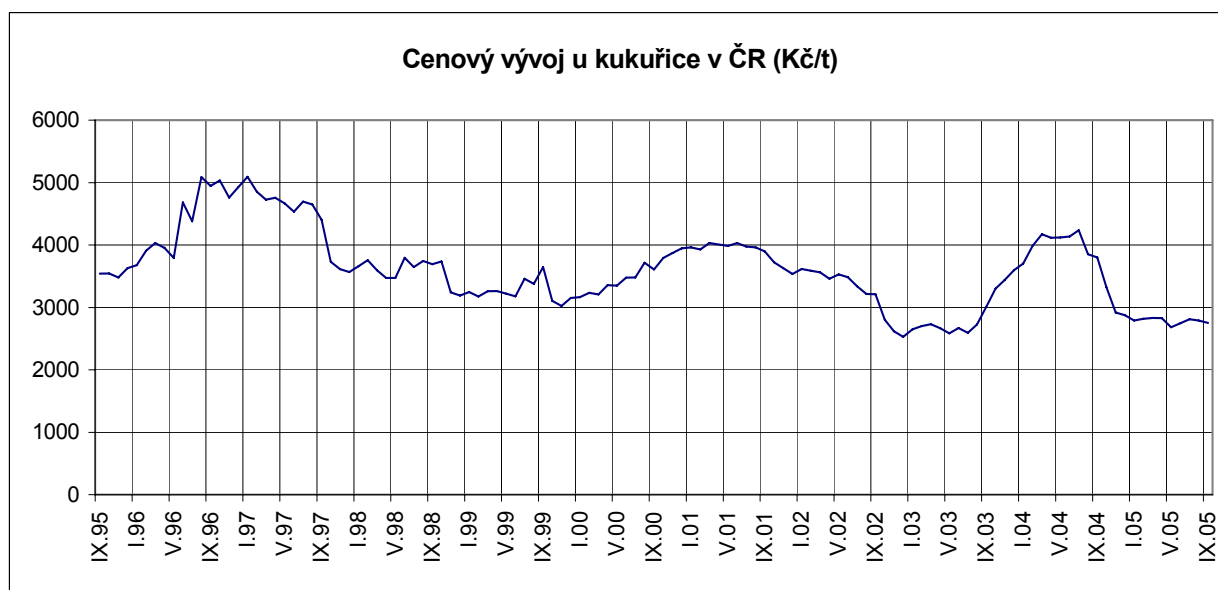
Měsíční průměry cen kukuřice u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 1998/1999 – 2005/2006 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Kukuřice krmná	1998/1999	3 645	3 745	3 692	3 734	3 241	3 189	3 245	3 173	3 257	3 261	3 221	3 179
	1999/2000	3 460	3 377	3 645	3 106	3 022	3 152	3 166	3 232	3 208	3 358	3 349	3 475
	2000/2001	3 481	3 713	3 609	3 790	3 873	3 945	3 960	3 927	4 028	4 009	3 981	4 029
	2001/2002	3 974	3 961	3 896	3 721	3 628	3 537	3 617	3 587	3 559	3 460	3 527	3 485
	2002/2003	3 337	3 216	3 211	2 803	2 618	2 528	2 649	2 701	2 728	2 667	2 584	2 668
	2003/2004	2 594	2 727	3 008	3 300	3 438	3 594	3 703	3 987	4 172	4 117	4 118	4 138
	2004/2005	4 234	3 852	3 800	3 320	2 915	2 875	2 790	2 820	2 831	2 826	2 682	2 747
	2005/2006	2 812	2 788	2 751									

Pramen: ČSÚ

Po sklizni v roce 2004 docházelo k postupnému poklesu ceny u kukuřice vzhledem k rekordní produkci ostatních krmných obilovin, u kterých rovněž došlo k významnému poklesu cen. Cena kukuřice na začátku měsíce července dosáhla svého maxima a do konce marketingového roku neustále klesala.

Vzhledem k vysoké produkci pšenice, která se projeví především v dostatečném zabezpečení krmného obilí, a také s ohledem na mírný nárůst produkce kukuřice ve sklizňovém roce lze očekávat stagnaci, nebo mírný pokles cen, který bude doprovázet cenový vývoj většiny krmných obilovin. V závěru kalendářního roku 2005 se očekává výše měsíčních cenových průměrů kukuřice v rozmezí 2500 – 2800 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

TRITICALE (ŽITOVEC)

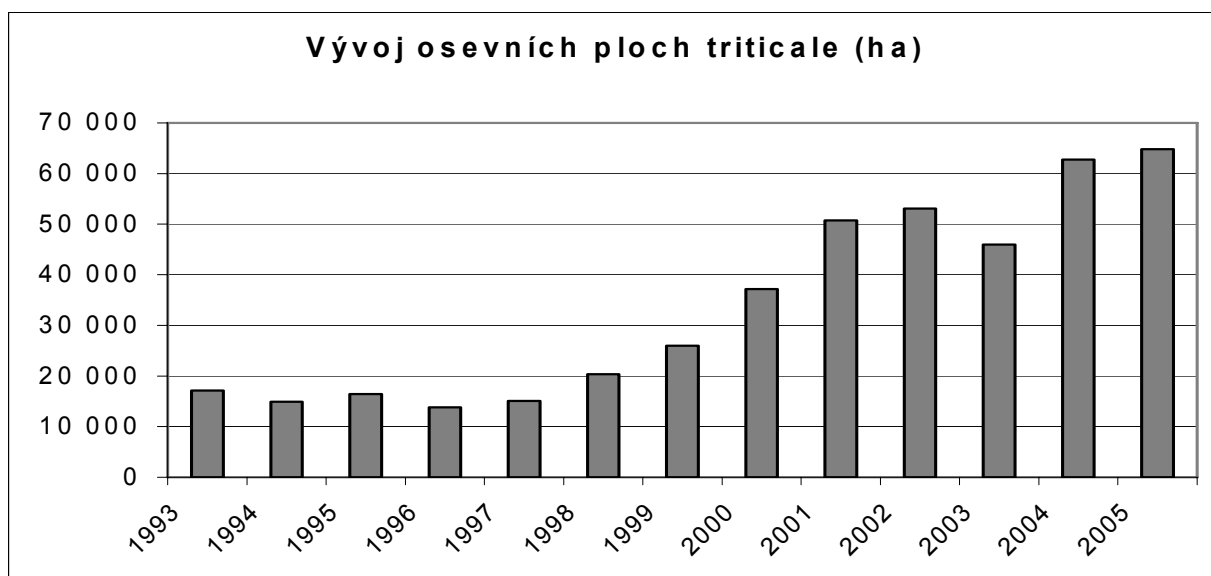
Výroba

Sklizeň triticales se předpokládá dle ČSÚ k 15. 9. 2005 ve výši 283,0 tis.tun. Očekává se tedy, že produkce této plodiny bude druhá nejvyšší od roku 1995. V letošním roce se produkce triticales mírně sníží o 22,4 tis. tun, tj. o 7,3 %.

Od roku 2003, kdy triticales potvrdilo své výjimečné postavení (spolu s ozimým žitem) mezi ozimými obilovinami pro svou odolnost vůči extrémně nízkým teplotám, hrála tato vlastnost svoji roli při výběru plodin pro následný osevní postup v roce 2005, kdy došlo k dalšímu nárůstu osevních ploch. Objemem své produkce je bilančně důležitou obilovinou na našem trhu s krmnými obilovinami.

Osevní plochy

Podle soupisu osevních ploch prováděného ČSÚ k 31. 5. 2005 dosáhla výměra pěstování pro sklizeň roku 2005 výše 64,8 tis.ha. To představuje mírný meziroční nárůst o 2,0 tis. ha (3,2 %). Jedná se o nejvyšší osevní plochy triticales od roku 1992. Triticales se tak v České republice stalo třetí nejrozšířenějším obilným druhem v základních obilovinách po pšenici a ječmeni.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Výnos triticales ze sklizně 2005 se odhaduje na 4,37 t/ha. Ve srovnání se skutečností loňské sklizně se jedná o mírný pokles o 0,49 t/ha (tj. o 10,1 %). Přes toto mírné snížení má stále triticales velký význam v méně příznivých pěstitelských oblastech (bramborářské a píceinářské výrobní oblasti) pro svoji vysokou výnosovost, která je podmíněna řadou dílčích vlastností tohoto druhu (tolerance k nepříznivé reakci půdy – pH, tolerance k horším předplodinám).

V letošním roce dosaženým výnosem triticales znovu potvrzuje svoji schopnost dosáhnout průměrného výnosu nad 4,0 t/ha.

Bilanční tabulka triticales

Ukazatel	Jedn.	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ ^{*)} 2006
Osevní plocha	tis. ha	32,7	50,7	53,1	46,0	62,8	64,8
Výnos	t/ha	3,74	3,87	3,77	3,52	4,86	4,37
Výroba	tis. t	138,5	191,8	199,9	161,9	305,4	283,0
Počáteční zásoby	tis. t	10,4	12,5	26,1	27,9	14,3	42,8
Dovoz celkem	tis. t	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Celková nabídka	tis. t	148,9	204,4	226,1	189,9	319,7	325,8
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	133,5	175,0	184,0	174,0	267,5	253,5
z toho – potraviny	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
– osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	8,5	10,0	9,0	9,0	12,5	12,5
– krmiva	tis. t	125,0	165,0	175,0	165,0	250,0	240,0
– technické užití	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	1,0
Vývoz celkem	tis. t	2,9	3,3	14,2	1,6	9,4	10,0
Celkové užití	tis. t	136,4	178,3	198,2	175,6	276,9	263,5
Konečné zásoby	tis. t	12,5	26,1	27,9	14,3	42,8	62,3
Konečné zásoby/celkové užití	%	9,16	14,64	14,08	8,14	15,46	23,63
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	9,36	14,91	15,16	8,22	16,00	24,57

Pramen: ČSÚ; Celní statistika; ¹⁾ MZe ČR, VÚZE

Poznámka: *) údaje kromě osevní plochy odhad

Počáteční zásoby

Počáteční zásoby triticales marketingového ročníku 2004/2005 výrazně poklesly na úroveň marketingového roku 2001/2002. V meziročním srovnání došlo k výraznému poklesu o 13,6 tis. tun na konečných 14,3 tis. tun.

V letošním marketingovém roce se očekává navýšení zásob na úroveň 42,8 tis. tun vzhledem k vysoké produkci sklizně 2004.

Dovoz

Dovoz triticales byl v předchozích letech naprosto nevýznamný a nepřesáhl v žádném marketingovém roce objem 100 t. V průběhu marketingového roku 2004/2005 dosáhl dovoz 94,1 tun.

Ani pro marketingový rok 2005/2006 se neočekává významnější dovoz triticales ze zahraničí.

Celková nabídka

Přes mírný pokles produkce se celková nabídka triticales pro marketingový rok 2005/2006 očekává ve výši 325,8 tis. tun. Ve srovnání s předchozím marketingovým rokem 2004/2005 se jedná o zvýšení o 6,1 tis. tun (tj. o 1,9 %).

Domácí spotřeba

Použití triticales je soustředěno výhradně na krmné účely. Jedná se o kvalitní krmnou obilovinu, jako potravina se nevyužívá. V závislosti na výrazném nárůstu produkce ve sklizni 2004 se zvýšila i spotřeba triticales na krmivo v marketingovém roce 2004/2005 na 250,0 tis. tun.

Pro marketingový rok 2005/2006 se očekává mírný pokles spotřeby triticales v souladu s poklesem jeho výroby, a to o 4,0 % na 240,0 tis. tun.

Spotřeba osiv zohledňuje využití triticales také jako pícní ozimé meziplodiny. Pro nadcházející období se předpokládá stabilizace spotřeby osiva.

Vývoz

Vlivem vysoké produkce v marketingovém roce 2004/2005 se vývoz triticales výrazně zvýšil a přiblížil se rekordnímu marketingovému ročníku 2002/2003 a dosáhl úrovně 9,4 tis. tun.

V nadcházejícím marketingovém roce 2005/2006 se předpokládá stejná úroveň vývozu triticales do zahraničí vzhledem k jeho průměrné produkci a vysokým počátečním zásobám.

Vývoz triticales v letech 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	0,0	0,0	0,0	1996/1997	0,0
1997	0,0	0,0	0,0	1997/1998	0,0
1998	0,0	0,0	0,0	1998/1999	0,0
1999	0,0	2,3	2,3	1999/2000	6,6
2000	4,4	2,4	6,8	2000/2001	2,9
2001	0,5	0,8	1,3	2001/2002	3,3
2002	2,5	1,3	3,8	2002/2003	14,2
2003	12,9	1,0	13,9	2003/2004	1,6
2004	0,6	2,0	2,6	2004/2005	9,4
2005	7,4	2,3 *)	9,7 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

Celkové užití, konečné zásoby

Vzhledem k tomu, že došlo k mírnému poklesu produkce této krmné komodity, předpokládá se i mírný pokles celkového užití, který se v marketingovém roce 2005/2006 očekává na úrovni 263,5 tis. tun. S rostoucím významem triticales jako krmné plodiny lze předpokládat možné navýšení konečných zásob.

Cenový vývoj

Měsíční průměr cen zemědělských výrobců ČSÚ doposud u triticales nesledoval. Z operativních šetření MZe ČR lze odvodit, že jeho ceny jsou srovnatelné s úrovní cen krmného ječmene.

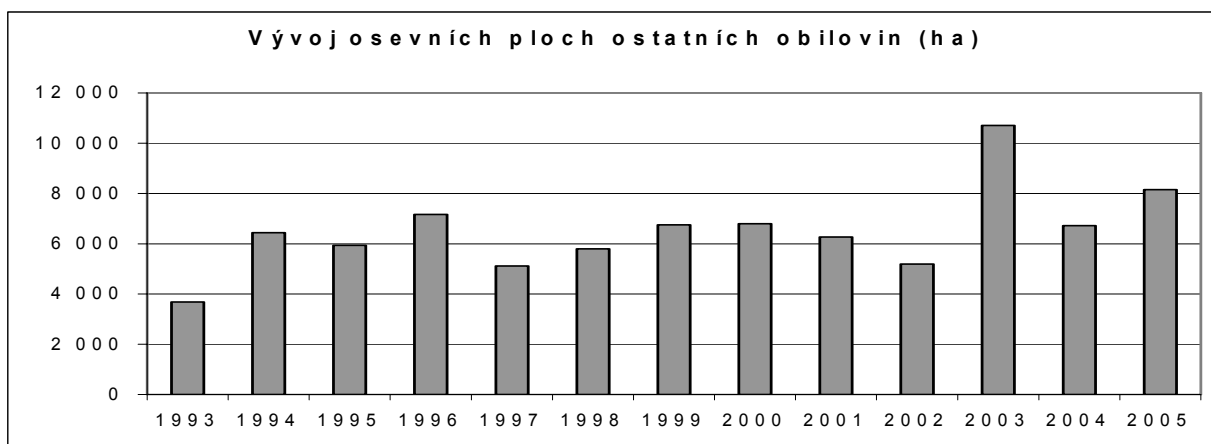
OSTATNÍ OBILOVINY

Výroba, osevní plochy a hektarové výnosy

Tato skupina zahrnuje proso, lesknici kanárskou, čirok, pohanku a další okrajové obiloviny.

Podle soupisu ploch ČSÚ k 31. 5. 2005 byla osevní plocha ostatních obilovin 8,2 tis. ha. Tato skupina plodin tedy vykázala meziroční navýšení rozsahu pěstování o 1,5 tis. ha (tj. o 22,4 %). Toto mírné navýšení koresponduje s faktem zvýšeného zájmu pěstování zemědělců o tuto skupinu plodin.

Odhad ČSÚ k 15. 9. 2005 ostatní obiloviny nezahrnuje. Vzhledem k tomu MZe odhaduje pro účely bilance výnos ostatních obilovin na úrovni 1,85 t/ha. Aktuální předpoklad produkce MZe u ostatních obilovin tedy dosahuje 15,1 tis.tun.

Pramen: ČSÚ

Domácí spotřeba

Ostatní obiloviny jsou důležitými surovinami k výrobě potravin a jsou také nezbytnou součástí některých speciálních krmiv.

Bilanční tabulka ostatních obilovin

Ukazatel	Jedn.	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005 ^(*) / 2006
Osevní plocha	tis. ha	6,8	6,3	5,2	10,7	6,7	8,2
Výnos	t/ha	1,87	1,67	1,69	2,31	1,98	1,85
Výroba	tis. t	12,4	9,8	8,8	24,7	13,3	15,1
Počáteční zásoby	tis. t	2,2	0,3	1,5	0,5	12,8	9,5
Dovoz celkem	tis. t	0,8	2,0	1,7	1,5	1,0	0,5
Celková nabídka	tis. t	15,4	12,1	12,0	26,7	27,1	25,1
Domácí spotřeba celkem¹⁾	tis. t	11,5	8,5	7,5	10,5	14,0	17,0
z toho – potraviny	tis. t	6,0	5,0	5,0	5,5	6,0	5,5
– osiva	tis. t	0,5	0,5	0,5	1,0	1,0	1,5
– krmiva	tis. t	5,0	3,0	2,0	4,0	7,0	10,0
Vývoz celkem	tis. t	3,6	2,1	4,0	3,4	3,6	4,0
Celkové užití	tis. t	15,1	10,6	11,5	13,9	17,6	21,0
Konečné zásoby	tis. t	0,3	1,5	0,5	12,8	9,5	4,1
Konečné zásoby/celkové užití	%	1,99	14,15	4,35	92,09	54,02	19,48
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	2,61	17,65	6,67	121,90	67,91	24,06

Pramen: ČSÚ; Celní statistika; ¹⁾ MZe ČR

Poznámka: *) údaje kromě osevní plochy odhad

Dovoz a vývoz

Nejvýznamnějšími vývozními komoditami z této skupiny jsou proso a pohanka. Zahraniční obchod lze charakterizovat jako poměrně stabilní a odvíjí se především na základě obchodních vztahů dlouhodobějšího charakteru.

Dovoz ostatních obilovin v letech 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	0,3	0,6	0,9	1996/1997	0,9
1997	0,3	0,3	0,6	1997/1998	0,7
1998	0,4	0,6	1,0	1998/1999	1,2
1999	0,6	0,3	0,9	1999/2000	0,6
2000	0,3	0,4	0,7	2000/2001	0,8
2001	0,4	0,8	1,2	2001/2002	2,0
2002	1,2	1,3	2,5	2002/2003	1,6
2003	0,3	1,3	1,6	2003/2004	1,5
2004	0,2	0,5	0,7	2004/2005	1,1
2005	0,6	0,1 *)	0,7 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

Vývoz ostatních obilovin v letech 1996 – 2005 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1996	0,5	0,4	0,9	1996/1997	1,1
1997	0,7	1,1	1,8	1997/1998	2,2
1998	1,1	0,3	1,5	1998/1999	0,8
1999	0,4	1,0	1,5	1999/2000	3,2
2000	2,2	2,4	4,6	2000/2001	2,9
2001	2,3	1,3	3,6	2001/2002	2,1
2002	0,8	1,6	2,4	2002/2003	3,9
2003	2,3	2,2	4,5	2003/2004	3,4
2004	1,2	3,3	4,5	2004/2005	13,0
2005	9,7	2,6 *)	12,3 *)	2005/2006	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce srpna 2005

PŘÍLOHY

Obsah:

Osevní plocha jednotlivých druhů obilovin a jejich zastoupení na orné půdě.

Osevní a sklizňové plochy, produkce a hektarové výnosy obilovin.

Roční průměry cen zemědělských výrobců obilnin.

Roční průměry spotřebitelských cen a meziroční indexy.

Průměrné měsíční ceny zemědělských výrobců obilnin.

Průměrné ceny průmyslových výrobců vybraných mlýnských a pekárenských výrobků.

Průměrné spotřebitelské ceny vybraných mlýnských a pekárenských výrobků.

Meteorologické údaje za marketingový rok 2004/05 podle zemědělských výrobních oblastí ve srovnání s dlouhodobými průměrnými hodnotami.

PŘÍLOHY

Osevní plocha jednotlivých druhů obilovin a jejich zastoupení na orné půdě

Plodina	Rok	Osevní plocha ha	Orná půda ha	Osev. plocha /orná půda (%)	% z obilovin celkem
Obiloviny celkem	2002	1 562 117	3 075 120	50,80	100,00
	2003	1 452 349	3 068 239	47,33	100,00
	2004	1 607 251	3 062 019	52,49	100,00
	2005	1 593 487	3 054 658	52,17	100,00
Z toho: pšenice celkem	2002	848 830	3 075 120	27,60	54,34
	2003	648 389	3 068 239	21,13	44,64
	2004	863 158	3 062 019	28,19	53,70
	2005	820 440	3 054 658	26,86	51,49
pšenice ozimá	2002	796 214	3 075 120	25,89	93,80 ¹⁾
	2003	541 695	3 068 239	17,65	83,54 ¹⁾
	2004	801 719	3 062 019	26,18	92,88 ¹⁾
	2005	762 793	3 054 658	24,97	92,97 ¹⁾
pšenice jarní	2002	52 616	3 075 120	1,71	6,20 ¹⁾
	2003	106 694	3 068 239	3,48	16,46 ¹⁾
	2004	61 439	3 062 019	2,01	7,12 ¹⁾
	2005	57 647	3 054 658	1,89	7,03 ¹⁾
žito	2002	35 332	3 075 120	1,15	2,26
	2003	41 915	3 068 239	1,37	2,89
	2004	59 209	3 062 019	1,93	3,68
	2005	46 903	3 054 658	1,53	2,94
ječmen celkem	2002	488 069	3 075 120	15,87	31,24
	2003	549 955	3 068 239	17,92	37,87
	2004	468 996	3 062 019	15,32	29,18
	2005	521 527	3 054 658	17,07	32,73
ječmen ozimý	2002	142 916	3 075 120	4,65	29,28 ²⁾
	2003	98 818	3 068 239	3,22	17,97 ²⁾
	2004	115 605	3 062 019	3,77	24,65 ²⁾
	2005	124 806	3 054 658	4,09	23,93 ²⁾
ječmen jarní	2002	345 153	3 075 120	11,22	70,72 ²⁾
	2003	451 137	3 068 239	14,70	82,03 ²⁾
	2004	353 390	3 062 019	11,54	75,35 ²⁾
	2005	396 722	3 054 658	12,99	76,07 ²⁾
oves	2002	61 027	3 075 120	1,98	3,91
	2003	77 371	3 068 239	2,52	5,33
	2004	58 573	3 062 019	1,91	3,64
	2005	51 667	3 054 658	1,69	3,24
triticale	2002	53 094	3 075 120	1,73	3,40
	2003	45 970	3 068 239	1,50	3,16
	2004	62 776	3 062 019	2,05	3,91
	2005	64 811	3 054 658	2,12	4,07
kukuřice	2002	70 569	3 075 120	2,29	4,52
	2003	78 040	3 068 239	2,54	5,37
	2004	87 821	3 062 019	2,87	5,46
	2005	79 981	3 054 658	2,62	5,02
ostatní obiloviny	2002	5 194	3 075 120	0,17	0,33
	2003	10 708	3 068 239	0,35	0,74
	2004	6 718	3 062 019	0,22	0,42
	2005	8 158	3 054 658	0,27	0,51

Pramen: ČSÚ – soupis ploch osevů v ČR k 31. 5.; Statistická ročenka půdního fondu ČR, dopočet MZe

Poznámka: ¹⁾ procenta z pšenice celkem

²⁾ procenta z ječmene celkem

Osevní a sklizňové plochy, produkce a hektarové výnosy obilovin v ČR

Pšenice ozimá

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1984	771 124	765 955	3 902 141	5,09
1985	795 664	789 044	3 984 119	5,05
1986	783 774	779 726	3 426 035	4,39
1987	791 771	789 530	3 896 745	4,94
1988	801 096	798 327	4 028 817	5,05
1989	813 447	812 944	4 031 052	4,96
1990	810 102	807 654	4 559 337	5,65
1991	787 436	785 881	4 030 072	5,13
1992	735 866	734 641	3 330 279	4,53
1993	754 802	752 109	3 194 155	4,25
1994	765 082	764 659	3 551 666	4,64
1995	795 331	794 647	3 693 156	4,65
1996	756 484	754 656	3 560 921	4,72
1997	773 909	766 269	3 427 413	4,47
1998	849 237	847 900	3 637 835	4,29
1999	744 994	744 577	3 549 670	4,77
2000	888 162	886 562	3 848 694	4,34
2001	873 463	870 016	4 305 486	4,95
2002	796 214	796 214	3 694 503	4,64
2003	541 695	541 696	2 244 457	4,14
2004	801 719	801 719	4 775 190	5,96
2005	762 793	762 792 *	4 288 196 *	5,62

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2005

Pšenice jarní

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1985	23 218	22 546	99 003	4,39
1986	26 352	23 875	104 746	4,39
1987	18 942	18 743	77 542	4,14
1988	20 851	19 830	76 221	3,84
1989	15 544	15 498	58 614	3,78
1990	12 961	12 725	64 853	5,10
1991	12 244	11 669	51 207	4,39
1992	23 042	22 907	82 664	3,61
1993	28 396	28 127	110 116	3,92
1994	47 148	46 151	161 810	3,51
1995	36 661	36 106	129 613	3,59
1996	44 855	43 954	166 282	3,78
1997	60 228	59 181	212 856	3,60
1998	64 773	64 401	206 906	3,21
1999	122 567	122 526	487 601	3,91
2000	84 549	83 873	235 413	2,81
2001	53 784	53 220	170 594	3,21
2002	52 616	52 616	171 970	3,27
2003	106 694	106 694	393 434	3,69
2004	61 442	61 442	267 333	4,35
2005	57 647	57 647 *	247 846 *	4,30 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2005

Pšenice celkem

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1984	800 452	795 030	4 034 960	5,08
1985	818 882	811 590	4 083 122	5,03
1986	810 126	803 601	3 530 781	4,39
1987	810 713	808 273	3 974 287	4,92
1988	821 946	818 157	4 105 038	5,02
1989	828 990	828 442	4 089 666	4,94
1990	823 063	820 379	4 624 190	5,64
1991	799 681	797 550	4 081 279	5,12
1992	758 908	757 548	3 412 943	4,51
1993	783 198	780 236	3 304 271	4,23
1994	812 230	810 810	3 713 476	4,58
1995	831 992	830 753	3 822 769	4,60
1996	801 339	798 610	3 727 203	4,67
1997	834 137	825 450	3 640 269	4,41
1998	914 010	912 301	3 844 741	4,21
1999	867 561	867 102	4 028 271	4,65
2000	972 711	970 435	4 084 107	4,21
2001	927 247	923 236	4 476 080	4,85
2002	848 830	848 830	3 866 473	4,56
2003	648 389	648 390	2 637 891	4,07
2004	863 161	863 161	5 042 523	5,84
2005	820 440	820 439 *	4 536 042 *	5,53 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2005

Žito

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1984	146 695	141 862	539 732	3,80
1985	134 326	132 604	484 368	3,65
1986	109 834	109 394	394 056	3,60
1987	97 186	96 921	327 957	3,38
1988	97 572	96 957	366 763	3,78
1989	134 054	134 258	556 685	4,15
1990	124 383	124 593	557 712	4,48
1991	89 184	89 181	352 992	3,96
1992	65 741	65 505	240 067	3,66
1993	66 976	67 161	256 079	3,81
1994	78 879	78 548	275 654	3,51
1995	79 377	79 344	261 938	3,30
1996	64 088	63 597	204 279	3,21
1997	75 740	75 647	259 412	3,43
1998	72 153	71 861	261 167	3,63
1999	55 160	55 069	202 373	3,67
2000	44 178	43 881	150 052	3,42
2001	40 987	40 129	149 298	3,72
2002	35 332	35 332	119 154	3,37
2003	41 915	41 916	159 312	3,80
2004	59 209	59 209	313 348	5,29
2005	46 903	46 903 *	192 885 *	4,11 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2005

Ječmen ozimý

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1984	134 204	133 741	673 045	5,03
1985	150 375	149 554	724 983	4,85
1986	164 948	164 164	697 166	4,25
1987	186 202	186 462	868 078	4,66
1988	202 333	200 800	954 406	4,75
1989	193 496	193 952	1 136 820	5,86
1990	218 340	219 498	1 330 475	6,06
1991	251 384	243 390	1 236 077	5,08
1992	198 033	197 570	861 369	4,36
1993	194 611	192 004	676 289	3,52
1994	184 364	184 121	805 763	4,38
1995	189 959	189 497	818 016	4,32
1996	153 747	151 635	512 733	3,38
1997	158 118	157 051	664 811	4,23
1998	187 072	186 196	725 412	3,90
1999	164 412	164 083	664 112	4,05
2000	142 110	141 846	561 460	3,96
2001	156 732	156 311	695 011	4,45
2002	142 917	142 917	508 428	3,56
2003	98 818	98 817	305 289	3,09
2004	115 605	115 605	595 911	5,15
2005	124 804	124 804 *	602 558 *	4,83 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2005

Ječmen jarní

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1984	447 093	436 331	1 991 066	4,56
1985	432 786	424 180	1 953 496	4,57
1986	443 857	445 380	1 936 439	4,35
1987	444 938	440 530	1 753 451	3,98
1988	404 483	399 801	1 573 521	3,94
1989	359 028	357 835	1 476 838	4,13
1990	334 150	335 661	1 826 824	5,44
1991	337 266	339 744	1 596 946	4,70
1992	436 790	438 406	1 651 122	3,77
1993	443 652	444 457	1 742 228	3,92
1994	456 907	456 246	1 613 534	3,54
1995	370 259	368 119	1 322 471	3,59
1996	450 382	448 212	1 749 644	3,90
1997	495 333	489 441	1 819 737	3,72
1998	393 381	391 498	1 367 690	3,49
1999	379 284	378 827	1 473 264	3,89
2000	354 272	352 892	1 067 912	3,03
2001	341 132	338 817	1 270 600	3,75
2002	345 153	345 153	1 284 129	3,72
2003	451 137	451 137	1 763 404	3,91
2004	353 390	353 390	1 734 671	4,91
2005	396 723	396 723 *	1 678 258 *	4,23 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2005

Ječmen celkem

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1984	581 297	570 072	2 664 111	4,67
1985	583 160	576 734	2 678 479	4,64
1986	608 805	609 544	2 633 605	4,32
1987	631 140	626 992	2 621 529	4,18
1988	606 817	600 601	2 527 927	4,21
1989	552 524	551 787	2 613 658	4,74
1990	552 490	555 159	3 157 299	5,69
1991	588 650	583 134	2 833 023	4,86
1992	634 823	635 976	2 512 490	3,95
1993	638 263	636 461	2 418 517	3,80
1994	641 271	640 367	2 419 297	3,78
1995	560 218	557 615	2 140 487	3,84
1996	604 129	599 847	2 262 377	3,77
1997	653 451	646 492	2 484 548	3,84
1998	580 453	577 694	2 093 101	3,62
1999	543 696	542 910	2 137 376	3,94
2000	496 382	494 737	1 629 372	3,29
2001	497 864	495 128	1 965 611	3,97
2002	488 070	488 070	1 792 557	3,67
2003	549 955	549 954	2 068 693	3,76
2004	468 995	468 995	2 330 582	4,97
2005	521 527	521 527 *	2 280 816 *	4,37 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2005

Oves

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1984	124 523	113 515	428 521	3,78
1985	110 184	105 321	428 493	4,07
1986	100 656	99 924	367 274	3,68
1987	94 609	94 017	358 417	3,81
1988	90 325	89 256	320 622	3,59
1989	88 018	87 582	280 979	3,21
1990	78 384	79 596	373 951	4,70
1991	75 756	74 922	301 682	4,03
1992	67 925	68 175	207 918	3,05
1993	67 973	69 509	262 594	3,78
1994	76 709	76 306	207 562	2,72
1995	60 112	60 236	186 693	3,10
1996	66 094	65 541	214 163	3,27
1997	77 823	77 570	246 637	3,18
1998	58 794	57 688	179 671	3,11
1999	54 415	53 988	179 130	3,32
2000	50 950	50 117	135 858	2,71
2001	49 388	47 802	136 363	2,85
2002	61 026	61 026	167 708	2,75
2003	77 371	77 370	233 560	3,02
2004	58 572	58 572	227 017	3,88
2005	51 667	51 666 *	195 434 *	3,78 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2005

Triticale

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1996	13 798	13 769	52 058	3,78
1997	15 068	14 912	57 146	3,83
1998	20 362	20 308	79 137	3,90
1999	25 972	25 953	107 433	4,14
2000	37 168	37 001	138 468	3,74
2001	50 738	49 499	191 771	3,87
2002	53 093	53 093	199 932	3,77
2003	45 970	45 970	161 860	3,52
2004	62 776	62 776	305 396	4,86
2005	64 811	64 811 *	282 978 *	4,37 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2005

Kukuřice na zrno

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1985	54 700	41 852	209 144	5,00
1986	50 906	47 783	199 871	4,18
1987	53 474	48 491	247 606	5,11
1988	49 657	39 390	171 297	4,35
1989	47 723	41 183	174 596	4,24
1990	44 941	30 882	98 381	3,19
1991	34 865	34 764	150 280	4,32
1992	33 434	30 464	103 720	3,40
1993	29 656	32 217	157 045	4,87
1994	29 930	26 964	91 396	3,39
1995	27 315	26 441	113 274	4,28
1996	29 877	33 123	168 684	5,09
1997	34 985	41 184	285 199	6,92
1998	29 185	32 907	200 562	6,09
1999	33 036	39 447	260 495	6,60
2000	39 317	47 283	303 957	6,43
2001	54 295	61 938	408 653	6,60
2002	70 570	70 570	616 234	8,73
2003	78 040	85 426	476 371	5,58
2004	87 823	89 921	551 628	6,13
2005	79 981	79 981 *	575 051 *	7,19 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2005

Ostatní obiloviny (bez triticales)

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1998	5 802	5 526	10 541	1,91
1999	6 751	6 629	13 294	2,01
2000	6 802	6 661	12 423	1,87
2001	6 266	5 892	9 815	1,67
2002	5 195	5 195	8 771	1,69
2003	10 708	10 710	24 709	2,31
2004	6 718	6 717	13 307	1,98

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhad MZe ČR

Obiloviny celkem

Rok	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1980	1 751 213	1 725 903	6 972 196	4,24
1981	1 746 021	1 718 669	6 228 225	3,62
1982	1 716 780	1 694 848	6 750 834	3,98
1983	1 706 187	1 674 595	7 297 966	4,36
1984	1 709 351	1 649 116	7 781 903	4,72
1985	1 701 805	1 668 520	7 884 205	4,73
1986	1 681 837	1 672 080	7 128 158	4,26
1987	1 688 982	1 676 320	7 532 219	4,49
1988	1 676 759	1 655 290	7 532 215	4,55
1989	1 669 850	1 661 944	7 793 145	4,69
1990	1 652 169	1 639 715	8 946 879	5,46
1991	1 620 585	1 611 787	7 845 290	4,87
1992	1 586 262	1 583 160	6 564 898	4,15
1993	1 606 911	1 605 992	6 467 852	4,03
1994	1 660 338	1 654 149	6 777 231	4,10
1995	1 581 341	1 575 977	6 601 711	4,19
1996	1 586 491	1 581 032	6 644 145	4,20
1997	1 696 325	1 685 820	6 982 772	4,14
1998	1 680 760	1 678 285	6 668 920	3,97
1999	1 586 592	1 591 099	6 928 371	4,35
2000	1 647 508	1 650 114	6 454 237	3,91
2001	1 626 785	1 623 624	7 337 589	4,52
2002	1 562 116	1 562 116	6 770 829	4,33
2003	1 452 349	1 459 736	5 762 396	3,95
2004	1 607 251	1 609 351	8 783 801	5,46
2005	1 593 487	1 585 327 *	8 063 206 *	5,09 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2005, Obiloviny celkem bez ostatních obilovin

Cenový vývoj obilovin a jejich produktů

Roční průměry cen zemědělských výrobců v Kč/t (bez DPH)

Plodina	Rok							
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Pšenice potravinářská	4 331	3 973	3 269	3 475	3 878	3 362	3 427	3 738
Pšenice krmná	3 725	3 166	2 528	2 886	3 339	2 751	2 829	3 249
Ječmen sladovnický	4 119	3 804	3 196	3 782	4 429	4 099	3 831	3 805
Ječmen potravinářský	4 131	3 632	3 054	3 233	3 941	3 892	3 489	3 556
Ječmen krmný	3 523	2 930	2 240	2 622	3 234	2 852	2 698	3 077
Žito	3 762	3 533	2 693	2 745	3 801	3 623	3 519	3 388
Oves krmný	3 401	3 011	2 380	2 620	3 359	3 135	2 765	2 807
Kukuřice krmná	3 844	3 441	3 129	3 763	3 858	3 158	2 952	3 680

Pramen: ČSÚ

Roční průměry spotřebitelských cen v Kč/kg a meziroční indexy v %

Výrobek	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Pšeničná mouka hrubá	9,90	10,68	9,94	8,70	7,60	8,52	8,46	8,48	9,27
Index (předch. rok =100)	113,01	107,88	93,07	87,53	87,36	112,11	99,29	100,24	109,37
Pšeničná mouka polohr.	10,05	10,74	9,85	8,44	7,50	-	-	-	-
Index (předch. rok =100)	113,18	106,87	91,71	85,69	88,86	-	-	-	-
Chléb kminový	13,70	16,05	16,15	15,05	14,13	14,86	14,42	14,34	15,68
Index (předch. rok =100)	124,89	117,15	100,62	93,19	93,89	105,17	97,04	99,47	109,34

Pramen: ČSÚ

Průměrné měsíční ceny zemědělských výrobců v Kč/t (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Pšenice potravin.	1996/97	4 310	3 962	3 946	4 095	4 229	4 329	4 447	4 580	4 694	4 821	4 818	4 800
	1997/98	4 711	4 206	4 184	4 316	4 365	4 346	4 389	4 346	4 300	4 267	4 185	4 171
	1998/99	4 093	3 892	3 935	3 961	3 942	3 922	3 890	3 874	3 815	3 752	3 718	3 629
	1999/00	3 518	3 185	3 175	3 127	3 114	3 082	3 117	3 116	3 123	3 199	3 200	3 262
	2000/01	3 377	3 391	3 566	3 746	3 826	3 895	3 975	4 042	4 109	4 146	4 157	4 211
	2001/02	4 207	3 689	3 552	3 674	3 688	3 743	3 709	3 731	3 666	3 527	3 384	3 243
	2002/03	3 139	3 323	3 336	3 317	3 247	3 168	3 185	3 166	3 193	3 209	3 244	3 190
	2003/04	3 169	3 238	3 492	3 714	3 823	3 874	4 073	4 330	4 528	4 612	4 592	4 576
	2004/05	4 275	3 373	3 130	3 176	3 139	2 993	2 946	2 880	2 743	2 728	2 665	2 600
	2005/06	2 557	2 559	2 645	2 825								
Pšenice krmná	1996/97	3 361	3 273	3 271	3 493	3 626	3 691	3 731	3 819	3 886	3 997	3 948	4 009
	1997/98	3 956	3 699	3 624	3 610	3 610	3 599	3 522	3 503	3 451	3 413	3 347	3 383
	1998/99	3 296	3 091	3 097	3 041	3 037	3 072	2 992	2 965	2 953	3 027	2 946	2 883
	1999/00	2 776	2 364	2 368	2 432	2 455	2 485	2 543	2 636	2 644	2 723	2 772	2 847
	2000/01	2 874	2 853	2 918	3 049	3 167	3 167	3 210	3 350	3 427	3 553	3 597	3 611
	2001/02	3 568	3 245	3 206	3 198	3 214	3 237	3 207	3 225	3 219	3 127	3 073	2 875
	2002/03	2 735	2 507	2 461	2 504	2 526	2 547	2 550	2 527	2 570	2 594	2 630	2 609
	2003/04	2 572	2 628	2 979	3 139	3 189	3 324	3 351	3 624	3 957	3 872	3 809	3 742
	2004/05	3 715	3 029	2 877	2 816	2 821	2 657	2 612	2 520	2 455	2 439	2 407	2 428
	2005/06	2 424	2 264	2 155	2 230								

Tabulka pokračuje

Plodina	Mark. Rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Žito	1996/97	3 260	3 654	3 667	3 665	3 969	3 906	4 096	4 047	3 981	3 814	4 120	4 164
	1997/98	3 805	3 671	3 601	3 769	3 902	3 912	4 012	4 039	4 045	4 029	4 025	3 969
	1998/99	3 857	3 417	3 374	3 299	3 401	3 414	3 359	3 241	3 232	3 257	3 206	3 107
	1999/00	2 971	2 589	2 524	2 492	2 438	2 429	2 427	2 372	2 433	2 447	2 384	2 490
	2000/01	2 580	2 643	2 890	3 108	3 265	3 476	3 576	3 718	3 724	3 865	3 928	4 075
	2001/02	-	3 683	3 546	3 753	3 861	3 935	3 976	4 046	3 945	3 875	3 961	4 048
	2002/03	3 483	3 295	3 295	3 460	3 496	3 494	3 645	3 644	3 481	3 265	3 540	3 435
	2003/04	3 654	3 240	3 497	3 595	3 548	3 704	3 721	3 895	4 016	4 035	3 971	4 037
	2004/05	4 048	3 096	3 007	2 779	2 855	2 749	2 572	2 638	2 383	2 393	2 208	2 280
	2005/06	2 227	2 236	2 212	2 373								
Ječmen sladov.	1996/97	3 870	3 792	3 906	4 013	4 042	4 138	4 175	4 304	4 387	4 413	4 446	4 434
	1997/98	4 405	3 960	3 904	4 014	4 023	3 996	4 064	4 018	4 051	4 064	4 012	4 022
	1998/99	3 910	3 668	3 654	3 661	3 652	3 671	3 694	3 752	3 561	3 637	3 576	3 582
	1999/00	3 187	2 883	2 934	2 960	2 975	3 047	3 071	3 133	3 135	3 291	3 328	3 365
	2000/01	3 547	3 770	4 087	4 330	4 368	4 396	4 475	4 620	4 739	4 890	4 801	4 751
	2001/02	4 850	4 202	4 136	4 143	4 159	4 201	4 216	4 287	4 291	4 313	4 240	4 237
	2002/03	4 096	4 000	3 992	3 971	4 002	3 980	3 936	3 963	4 104	4 089	4 038	3 994
	2003/04	3 797	3 704	3 697	3 688	3 729	3 740	3 798	3 877	3 916	3 968	4 019	4 041
	2004/05	3 913	3 690	3 682	3 700	3 724	3 684	3 663	3 626	3 547	3 600	3 423	3 353
	2005/06	3 076	2 981	3 083	3 127								
Ječmen potravin.	1996/97	-	3 760	3 456	3 815	3 775	-	4 127	4 310	4 370	4 344	-	-
	1997/98	-	4 233	4 025	-	3 801	-	3 969	3 715	3 891	3 900	4 110	4 082
	1998/99	3 602	3 575	3 410	3 308	3 210	-	-	3 213	3 600	3 500	3 317	3 088
	1999/00	2 876	2 908	2 846	2 783	2 697	2 840	2 698	2 967	3 037	3 079	2 969	3 255
	2000/01	-	3 381	3 393	3 607	3 600	3 910	3 575	3 826	4 418	4 303	4 325	4 233
	2001/02	-	3 875	3 840	3 928	3 997	3 717	-	4 353	4 546	4 564	4 416	-
	2002/03	-	-	2 590	-	3 415	3 494	3 995	3 895	3 650	3 561	3 670	3 465
	2003/04	3 217	-	3 570	3 491	3 500	3 488	3 777	3 822	4 028	3 957	3 958	3 875
	2004/05	-	3 146	3 508	3 477	2 963	3 327	2 950	3 190	2 950	2 892	2 948	2 813
	2005/06	2 683	2 697	-	2 613								
Ječmen krmný	1996/97	2 982	2 882	3 044	3 307	3 472	3 548	3 683	3 835	3 886	3 875	3 858	3 733
	1997/98	3 515	3 422	3 449	3 483	3 407	3 414	3 361	3 370	3 404	3 461	3 308	3 214
	1998/99	2 918	2 788	2 812	2 863	2 815	2 741	2 781	2 755	2 647	2 715	2 612	2 619
	1999/00	2 345	1 985	2 045	2 144	2 190	2 264	2 245	2 415	2 345	2 464	2 540	2 621
	2000/01	2 570	2 620	2 803	2 765	2 916	2 890	2 965	3 224	3 217	3 436	3 477	3 608
	2001/02	3 209	3 110	3 171	3 178	3 215	3 245	3 267	3 361	3 312	3 358	3 327	3 101
	2002/03	2 628	2 551	-	2 609	2 672	2 570	2 637	2 648	2 648	2 610	2 685	2 616
	2003/04	2 499	2 454	2 718	2 790	2 909	3 032	3 076	3 409	3 543	3 530	3 532	3 463
	2004/05	3 217	2 945	2 891	2 820	2 767	2 659	2 612	2 600	2 544	2 477	2 471	2 419
	2005/06	2 322	2 150	2 178	2 256								
Oves krmný	1996/97	3 132	3 167	3 165	3 195	3 407	3 440	3 472	3 467	3 610	3 736	3 623	3 714
	1997/98	3 599	3 422	3 262	3 339	3 337	3 326	3 350	3 339	3 589	3 467	3 407	3 270
	1998/99	3 030	2 879	2 818	2 810	2 798	2 846	2 940	2 820	2 770	2 832	2 836	2 605
	1999/00	2 899	2 264	2 196	2 068	2 260	2 183	2 345	2 268	2 241	2 444	2 489	2 500
	2000/01	2 593	2 551	2 684	2 751	2 849	3 064	2 836	3 230	3 277	3 389	3 434	3 423
	2001/02	3 512	3 640	3 221	3 344	3 329	3 407	3 407	3 492	3 673	3 821	3 570	3 417
	2002/03	3 168	2 744	2 721	2 852	2 916	3 029	2 895	2 797	2 803	2 857	3 078	2 913
	2003/04	2 838	2 602	2 571	2 623	2 761	2 777	2 893	2 966	2 973	3 091	3 110	3 072
	2004/05	2 850	2 915	2 706	2 576	2 597	2 458	2 549	2 320	2 377	2 461	2 265	2 343
	2005/06	2 263	2 226	2 235	2 246								

Tabulka pokračuje

Dokončení tabulky

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Kukuřice krmná	1996/97	4 378	5 086	4 947	5 034	4 758	4 925	5 093	4 854	4 726	4 756	4 667	4 532
	1997/98	4 695	4 650	4 400	3 730	3 611	3 565	3 657	3 755	3 594	3 472	3 470	3 797
	1998/99	3 645	3 745	3 692	3 734	3 241	3 189	3 245	3 173	3 257	3 261	3 221	3 179
	1999/00	3 460	3 377	3 645	3 106	3 022	3 152	3 166	3 232	3 208	3 358	3 349	3 475
	2000/01	3 481	3 713	3 609	3 790	3 873	3 945	3 960	3 927	4 028	4 009	3 981	4 029
	2001/02	3 974	3 961	3 896	3 721	3 628	3 537	3 617	3 587	3 559	3 460	3 527	3 485
	2002/03	3 337	3 216	3 211	2 803	2 618	2 528	2 649	2 701	2 728	2 667	2 584	2 668
	2003/04	2 594	2 727	3 008	3 300	3 438	3 594	3 703	3 987	4 172	4 117	4 118	4 138
	2004/05	4 234	3 852	3 800	3 320	2 915	2 875	2 790	2 820	2 831	2 826	2 682	2 747
	2005/06	2 812	2 788	2 751	2 864								

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny průmyslových výrobců vybraných mlýnských a pekárenských výrobků

	Měsíc											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Pšeničná mouka hladká 00 extra – Kč/t												
2000	6 173,87	5 951,80	5 898,00	5 747,40	5 778,80	5 927,00	5 898,00	5 931,00	5 942,60	6 085,40	6 300,80	6 210,40
2001	6 336,87	6 592,20	6 743,20	6 765,40	6 868,00	6 851,50	6 928,00	6 934,00	6 918,00	6 942,00	6 942,00	6 914,00
2002	6 894,00	6 957,50	6 960,00	6 942,50	6 792,50	6 790,00	6 732,50	6 695,00	6 632,50	6 632,50	6 640,00	6 630,00
2003	6 640,00	6 392,50	6 387,50	6 390,00	6 425,00	6 467,50	6 497,75	6 440,75	6 427,25	6 341,25	7 000,25	6 913,75
2004	6 992,50	7 331,50	7 378,98	7 366,22	7 501,28	7 582,54	7 632,74	7 605,64	7 204,32	6 941,66	6 850,72	6 806,70
2005	6 476,57	6 484,29	6 459,68	6 253,50	6 087,10	6 116,31	5 976,67	5 931,97	5 809,60	5 778,64		
Pšeničná mouka hrubá, Zlatý klas – Kč/t												
2000	6 076,86	6 103,57	6 077,43	6 055,00	6 003,86	6 187,57	6 161,00	6 203,29	6 228,43	6 443,86	6 547,86	6 517,71
2001	6 530,29	6 684,57	6 710,86	6 728,71	6 741,57	6 804,00	6 846,00	6 833,14	6 839,00	6 799,86	6 759,00	6 756,43
2002	6 754,14	6 715,00	6 703,60	6 698,20	6 570,75	6 741,50	6 413,50	6 399,50	6 340,50	6 418,75	6 459,75	6 466,00
2003	6 458,00	6 435,75	6 444,25	6 412,50	6 421,50	6 470,25	6 421,75	6 439,25	6 437,50	6 458,25	6 809,25	7 095,75
2004	7 140,50	7 278,75	7 473,00	7 605,50	7 753,50	7 719,00	7 895,25	7 700,75	7 402,50	7 056,50	6 914,25	6 785,00
2005	ČSÚ dále nesleduje											
Pšeničná mouka polohrubá, výběr – Kč/t												
2000	6 507,38	6 339,61	6 327,11	6 154,11	6 197,11	6 217,13	6 273,70	6 332,71	6 340,00	6 419,71	6 566,31	6 575,71
2001	6 561,31	6 652,60	6 707,31	6 719,46	6 766,89	6 802,03	6 816,46	6 818,31	6 816,20	6 783,63	6 694,75	6 666,58
2002	6 687,28	6 735,13	6 717,78	6 725,23	6 546,43	6 479,49	6 403,98	6 355,04	6 312,75	6 372,75	6 377,00	6 372,25
2003	6 335,00	6 347,75	6 336,50	6 457,50	6 360,75	6 389,50	6 365,75	6 360,25	6 373,25	6 491,75	6 680,50	6 760,50
2004	6 956,00	7 166,50	7 527,50	7 517,25	7 815,25	7 640,25	7 726,00	7 637,50	7 308,50	6 826,00	6 526,75	6 485,75
2005	ČSÚ dále nesleduje											
Pšeničná mouka hladká pekařská – Kč/t												
2000	5 637,00	5 655,14	5 589,14	5 578,14	5 521,71	5 592,86	5 598,57	5 682,71	5 737,57	5 892,43	6 068,29	6 100,43
2001	6 166,86	6 153,00	6 210,57	6 260,39	6 254,62	6 269,61	6 262,47	6 248,19	6 243,14	6 228,06	6 214,32	6 198,61
2002	6 206,83	6 184,04	6 169,28	6 136,09	6 066,64	6 054,22	5 985,25	5 909,32	5 929,54	5 908,55	5 927,85	5 884,75
2003	5 836,81	5 836,02	5 858,85	5 860,00	5 837,14	5 845,29	5 833,00	5 851,29	5 845,57	5 954,67	6 075,33	6 114,50
2004	6 219,00	6 503,17	6 653,83	6 693,67	6 764,00	6 737,83	6 759,83	6 753,33	6 722,50	6 499,33	6 398,17	6 378,00
2005	6 157,54	6 009,66	5 950,51	5 856,78	5 759,10	5 755,83	5 744,97	5 684,01	5 661,72	5 666,88		
Pšeničná mouka chlebová – Kč/t												
2000	5 304,33	5 212,11	5 170,56	5 150,33	5 204,78	5 169,11	5 172,11	5 313,67	5 396,00	5 658,89	5 828,67	5 825,00
2001	5 853,00	5 883,00	5 938,44	5 996,87	5 999,57	6 045,02	6 034,91	6 026,02	6 039,75	6 041,32	5 951,67	5 920,00
2002	5 920,00	5 872,00	5 872,00	5 848,00	5 770,00	5 740,00	5 665,00	5 632,50	5 617,50	5 572,50	5 572,50	5 527,50
2003	5 532,50	5 532,50	5 532,50	5 537,50	5 535,00	5 528,25	5 520,00	5 522,75	5 524,75	5 500,00	5 631,75	5 753,50
2004	5 755,00	6 217,50	6 335,00	6 342,50	6 420,00	6 412,50	6 545,00	6 417,50	6 420,00	6 062,50	6 022,50	6 017,50
2005	5 550,40	5 476,56	5 404,55	5 352,94	5 254,22	5 219,05	5 211,95	5 173,41	5 148,10	5 179,81		

Tabulka pokračuje

Dokončení tabulky

	Měsíc											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Žitná mouka chlebová – Kč/t												
2000	6 118,60	5 933,80	5 865,40	5 833,20	5 811,60	5 751,00	5 794,00	5 825,00	5 825,60	6 013,00	6 207,20	6 207,00
2001	6 532,80	6 716,20	6 750,80	6 747,00	6 688,00	6 688,00	6 688,00	6 688,00	6 688,00	6 680,00	6 731,90	6 726,06
2002	6 727,50	6 677,50	6 681,45	6 683,89	6 606,07	6 599,37	6 502,46	6 480,78	6 433,18	6 361,75	6 310,00	6 301,25
2003	6 309,50	6 304,75	6 294,00	6 171,75	6 181,25	6 173,50	6 220,75	6 145,50	6 230,25	6 230,25	6 181,75	6 185,25
2004	6 154,25	6 201,00	6 213,50	6 273,75	6 246,00	6 235,25	6 253,25	6 251,00	6 227,75	6 251,50	6 026,75	5 971,00
2005	5 726,92	5 614,75	5 537,44	5 518,27	5 455,70	5 391,43	5 301,81	5 299,01	5 258,33	5 278,21		
Chléb konzumní kmínový – Kč/kg												
2000	13,02	12,87	12,82	12,79	12,70	12,69	12,68	12,67	12,67	13,59	13,61	13,72
2001	13,76	13,82	13,93	13,94	13,99	14,02	14,02	14,00	14,03	14,04	14,02	14,03
2002	13,96	14,00	13,98	14,07	14,09	14,04	14,05	14,00	13,69	13,62	13,60	13,61
2003	13,79	13,75	13,70	13,79	13,78	13,73	13,77	13,76	13,77	13,77	13,94	14,77
2004	14,71	14,78	14,59	14,69	14,65	14,52	14,55	14,49	14,50	14,51	14,53	14,49
2005	12,93	12,94	12,92	12,76	12,77	12,74	12,69	12,59	12,53	12,47		
Pečivo pšeničné bílé (rohlík) – Kč/kg												
2000	22,07	22,01	21,56	21,43	21,43	21,36	21,36	21,36	21,36	21,63	21,78	22,26
2001	22,29	22,21	22,24	22,24	22,38	22,38	22,38	22,48	22,48	22,52	22,55	22,78
2002	22,78	22,87	22,87	23,00	23,14	23,11	23,11	22,81	22,77	22,74	22,74	22,72
2003	22,77	22,78	22,80	22,79	22,86	22,86	22,86	22,87	22,87	22,87	22,80	27,30
2004	27,15	27,88	27,83	27,77	27,77	27,76	27,81	27,77	27,82	27,73	27,61	27,64
2005	25,96	26,03	26,11	25,94	25,99	25,98	25,93	25,71	25,58	25,43		

Pramen: ČSÚ

Průměrné spotřebitelské ceny vybraných mlýnských a pekárenských výrobků v Kč

Výrobek	Rok	Měsíc											
		I.	I.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Pšeničná mouka hladká 1 kg	2002	8,47	8,46	8,29	8,30	8,30	8,27	8,20	8,19	8,17	8,05	7,99	8,04
	2003	8,05	8,02	8,00	7,83	7,93	7,99	8,01	7,98	7,95	8,34	8,60	8,77
	2004	8,95	9,02	9,20	9,14	9,25	9,20	9,21	9,16	9,29	9,05	8,32	8,04
	2005	8,23	8,26	7,90	7,99	8,01	7,93	7,79	7,79	7,60	7,65		
Pšeničná mouka hrubá 1 kg	2002	8,67	8,67	8,62	8,61	8,59	8,52	8,40	8,37	8,25	8,18	8,32	8,37
	2003	8,44	8,40	8,36	8,37	8,35	8,34	8,31	8,29	8,29	8,66	8,87	9,07
	2004	9,17	9,30	9,40	9,39	9,45	9,42	9,43	9,37	9,44	9,38	8,87	8,68
	2005	8,59	8,52	8,34	8,21	8,11	7,95	7,87	7,70	7,56	7,63		
Chléb konzumní kmínový 1 kg	2002	14,77	14,53	14,47	14,34	14,39	14,40	14,34	14,35	14,34	14,25	14,37	14,46
	2003	14,50	14,29	14,22	13,93	14,03	14,14	14,11	14,02	13,85	13,94	15,53	15,56
	2004	15,70	15,76	15,63	15,86	15,80	15,85	15,84	15,64	15,79	15,77	15,32	15,25
	2005	15,22	15,09	14,94	15,03	15,02	15,04	14,73	14,66	14,86	15,08		
Chléb celozrný 1 kg	2003	39,1	38,88	38,80	38,91	38,52	39,04	39,09	38,93	39,24	38,84	40,52	41,07
	2004	42,09	42,34	42,67	43,06	43,41	43,60	43,55	43,41	43,91	43,93	44,53	44,56
	2005	44,20	44,34	44,56	44,38	44,74	44,97	45,54	45,61	46,18	46,36		
Pečivo pšeničné bílé 1 kg	2002	26,12	26,06	25,95	25,82	25,88	25,50	25,30	25,47	25,42	25,28	25,36	25,55
	2003	25,48	25,22	25,25	25,50	25,41	25,49	25,30	25,17	25,27	25,23	34,06	34,16
	2004	34,41	34,23	34,44	34,51	34,64	34,63	34,38	34,60	34,49	34,33	33,08	33,56
	2005	33,19	32,90	32,58	32,57	32,51	32,72	32,57	32,15	32,04	34,22		

Pramen: ČSÚ

Průběh počasí v market. roce 2004/05 podle zemědělských výrobních oblastí ve srovnání s normálovými průměrnými hodnotami

A. Bramborářská výrobní oblast (skutečnost 2004/05, normál. – dlouhodobé průměry jako normálové hodnoty)

Market. rok 2004/05 Měsíc	Teplota vzduchu (°C)						Suma teplot (°C)				Úhrn		Trvání slunečního	
	průměrná		nejvyšší		nejnižší		aktivní		efektivní		srážek (mm)		svitu (hod.)	
	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.
Září	13,0	12,7	27,6	27,5	-0,5	0,5	322,7	369,2	98,9	80,4	48,5	51,0	192,8	148,0
Říjen	9,2	8,0	24,7	22,4	-3,5	-3,6	177,7	66,6	34,0	4,1	38,8	35,8	121,2	127,4
Listopad	3,2	2,4	17,8	15,2	-8,3	-8,4	33,1	0,0	4,4	0,0	64,1	41,9	39,4	48,7
Prosinec	-1,0	-1,0	11,3	11,3	-13,0	-15,8	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	38,6	36,6	39,1
Leden	-0,6	-2,8	14,0	8,7	-19,2	-17,1	0,0	0,0	0,0	0,0	59,2	36,1	59,7	45,9
Únor	-4,0	-1,5	6,9	10,1	-22,7	-15,2	0,0	0,0	0,0	0,0	54,1	35,2	66,9	71,1
Březen	1,0	2,3	18,2	17,5	-20,1	-10,2	15,0	0,0	1,2	0,0	23,5	35,9	160,6	120,8
Duben	9,0	7,2	21,6	22,7	-5,7	-4,3	156,0	9,3	24,7	0,6	37,1	46,3	195,3	152,2
Květen	13,1	12,3	32,9	26,4	-1,4	-0,6	328,9	356,8	125,1	71,8	77,9	75,6	251,9	211,3
Červen	15,8	15,1	31,1	29,9	2,3	3,1	450,2	452,6	180,2	152,6	57,3	82,5	236,7	194,6
Červenec	17,8	16,8	35,4	31,8	6,1	4,8	544,3	521,5	240,5	211,5	141,6	77,4	207,8	220,3
Srpen	15,8	16,4	28,6	31,4	4,2	3,9	486,4	506,7	181,4	196,7	89,9	77,7	185,9	206,9

B. Obilnářská výrobní oblast (skutečnost 2004/05, normál. – dlouhodobé průměry jako normálové hodnoty)

Market. rok 2004/05 Měsíc	Teplota vzduchu (°C)						Suma teplot (°C)				Úhrn		Trvání slunečního	
	průměrná		nejvyšší		nejnižší		aktivní		efektivní		srážek (mm)		svitu (hod.)	
	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.
Září	13,3	13,0	28,7	28,3	-1,7	-0,7	345,3	385,6	103,3	91,2	47,7	48,9	187,0	143,6
Říjen	9,5	8,2	27,1	23,5	-4,9	-4,3	173,5	79,9	34,8	5,6	38,1	36,1	117,5	109,2
Listopad	3,6	2,7	18,1	15,5	-8,5	-9,2	36,2	0,0	4,9	0,0	52,2	40,7	37,4	44,5
Prosinec	-0,4	-0,5	11,7	12,5	-14,5	-15,3	0,0	0,0	0,0	0,0	16,6	36,0	26,5	34,5
Leden	0,2	-2,3	15,4	9,1	-19,1	-16,3	0,0	0,0	0,0	0,0	41,7	32,9	56,8	41,0
Únor	-3,2	-1,1	10,0	10,9	-20,2	-15,5	0,0	0,0	0,0	0,0	49,5	31,6	71,3	65,1
Březen	1,6	2,9	18,8	18,8	-25,2	-10,4	22,0	0,0	3,3	0,0	18,2	33,9	160,9	110,2
Duben	9,3	7,5	23,2	23,1	-6,5	-6,1	174,4	14,5	30,0	0,7	38,5	42,5	196,8	151,1
Květen	13,5	12,7	33,8	27,5	-2,4	-2,3	344,5	379,3	131,8	83,1	73,8	68,5	253,2	197,1
Červen	16,7	15,6	32,6	30,6	1,0	1,5	484,7	468,9	204,0	168,9	56,6	75,6	241,3	193,2
Červenec	18,5	17,3	37,1	33,0	4,8	3,7	572,1	536,7	263,5	226,7	109,0	73,5	211,0	211,4
Srpen	16,3	16,7	30,2	32,3	3,8	2,4	502,2	518,7	194,3	208,7	82,0	75,3	186,3	198,9

C. Řepařská výrobní oblast (skutečnost 2004/05, normál. - dlouhodobé průměry jako normálové hodnoty)

Market. rok 2004/05 Měsíc	Teplota vzduchu (°C)						Suma teplot (°C)				Úhrn		Trvání slunečního	
	průměrná		nejvyšší		nejnižší		aktivní		efektivní		srážek (mm)		svitu (hod.)	
	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.
Září	14,2	13,9	29,4	28,1	-0,5	0,5	398,0	416,0	128,0	116,0	36,1	43,4	198,4	153,2
Říjen	10,3	8,9	24,5	22,4	-3,6	-3,7	203,3	130,6	45,2	12,3	41,1	36,0	126,7	113,0
Listopad	4,4	3,5	17,8	15,2	-6,9	-8,1	41,2	0,0	6,8	0,0	51,0	38,9	51,9	45,3
Prosinec	0,4	-0,1	12,4	12,5	-11,0	-14,1	0,0	0,0	0,0	0,0	17,2	32,4	27,1	34,3
Leden	0,6	-2,1	15,3	8,6	-19,2	-16,4	0,7	0,0	0,0	0,0	37,2	28,6	68,0	41,0
Únor	-2,5	-0,3	10,8	10,9	-22,7	-14,9	0,0	0,0	0,0	0,0	40,5	26,6	72,6	64,5
Březen	2,2	3,7	18,7	18,8	-20,1	-10,0	27,7	0,0	3,3	0,0	10,5	29,9	167,6	113,4
Duben	10,4	8,5	23,7	25,5	-5,7	-4,7	226,9	42,9	47,5	2,1	35,3	39,8	205,7	160,0
Květen	14,4	13,6	34,0	27,5	-0,8	-0,9	378,4	421,5	149,7	112,1	71,7	67,7	262,3	206,1
Červen	17,3	16,7	32,9	31,1	2,3	3,5	509,4	500,7	219,4	200,7	38,8	74,1	251,5	207,4
Červenec	19,4	18,1	37,2	32,6	7,0	5,3	602,1	561,2	292,1	251,2	117,3	70,9	216,5	217,3
Srpen	17,6	17,6	36,4	32,3	4,2	4,4	544,2	545,7	234,2	235,7	65,1	69,8	205,6	206,1

D. Kukuřičná výrobní oblast (skutečnost 2004/05, normál. - dlouhodobé průměry jako normálové hodnoty)

Market. rok 2004/05 Měsíc	Teplota vzduchu (°C)						Suma teplot (°C)				Úhrn		Trvání slunečního	
	průměrná		nejvyšší		nejnižší		aktivní		efektivní		srážek (mm)		svitu (hod.)	
	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.
Září	14,5	14,5	28,4	28,1	-0,4	1,4	414,0	434,9	134,0	134,9	38,1	38,4	183,4	170,7
Říjen	11,0	9,3	23,2	22,6	-4,1	-3,8	246,7	155,8	61,7	19,1	51,2	31,7	97,3	132,7
Listopad	4,8	3,8	17,2	15,5	-7,8	-7,2	49,5	0,0	9,5	0,0	36,0	37,8	60,8	57,8
Prosinec	0,4	-0,2	9,5	10,5	-13,1	-14,4	0,0	0,0	0,0	0,0	13,5	28,0	29,9	45,7
Leden	0,8	-2,1	15,3	8,5	-14,6	-15,5	1,7	0,0	0,1	0,0	26,2	23,5	70,0	51,0
Únor	-2,3	0,0	7,5	10,8	-18,4	-12,8	0,0	0,0	0,0	0,0	44,6	25,9	78,2	79,0
Březen	2,6	4,1	18,9	18,9	-18,0	-8,8	29,2	0,0	4,2	0,0	7,9	24,5	159,0	127,2
Duben	10,6	9,2	23,5	23,5	-6,5	-4,7	239,8	82,4	52,3	5,7	50,3	35,9	205,8	173,3
Květen	14,7	14,1	32,5	27,4	-1,3	0,7	386,3	437,3	156,3	127,3	76,6	59,3	268,1	223,3
Červen	17,4	17,1	31,2	30,5	3,4	4,1	518,4	513,7	223,4	213,7	44,1	77,2	261,2	224,0
Červenec	19,6	18,7	35,0	32,1	6,1	5,8	606,8	578,7	296,8	268,7	101,6	60,2	213,4	239,3
Srpen	17,7	18,2	30,9	31,9	6,2	4,8	548,5	565,3	238,5	255,3	83,4	55,8	209,4	222,5